

GYÖNGYÖS

ÚJ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK KÖRNYEZETI VIZSGÁLATA

Jóváhagyva a 217/2020. (X.29.) sz. ÖKT. határozattal.

Georatio Környezetbiztonsági Bt. — 2020. október

ALÁÍRÓLAP

GENERÁL TERVEZŐ:

KőszeghyArt Tervezők Betéti Társaság
1117 Budapest Fehérvári út 31. / III./24.
Postacím: 4029 Debrecen, Lorántffy u. 25.
Tel.: +36 20 384 38 50
e-mail: koszeghyart@gmail.com

KőszeghyArt Bt.
1117 Budapest, Fehérvári út 31. 3 em. 24.
Adószám: 25977969-2-43
Cégjegyzékszám: 0106792210

Georatio Környezetbiztonsági Bt.
4251 Hajdúsámson-Martinka, Darvas u. 31.
Tel: +36 70 392 67 96
e-mail: georatio@gmail.com

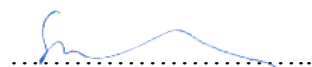
Georatio Bt.
4251 Hajdúsámson-Martinka,
Darvas utca 31.
Adószám: 27325492-1-09
Cégjegyzékszám: 09-06-016578

Czéh Róbert – ügyvezető

Kamarai szám: 09-01294;

SZKV-1.3. Víz- és földtani közeg védelem szakértő

Közreműködő tervező:

Szabó Péter Imre

Kamarai szám: 01-13126; FVM/MüE szám: 01-63027

SZKV-1.2. Levegőtisztaság-védelem szakértő
VZ-TEL Települési víziközmű tervezése (2024.05.20)
VZ-TER Területi vízgazdálkodási építmények tervezése (2024.05.20)
SZKV-1.3. Víz- és földtani közeg védelem szakértő
VZ-VKG Vízkészlet gazdálkodási építmények tervezése (2024.05.20)

Tartalomjegyzék

0. A KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT JÓVÁHAGYÁSÁRÓL SZÓLÓ KÉPVISELŐ- TESTÜLETI DÖNTÉS	7
1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	8
1.1. Előzmények és a tematika tartalmának ismertetése	8
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás	10
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	11
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott vélemények, szempontok a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása	11
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszertan korlátai, nehézségek (technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya, stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok	13
2. A TERV ÉS A KIDOLGOZÁSUKKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK ISMERTETÉSE	15
2.1. A terv céljának és tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket	15
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel	33
2.3. A terv-változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat leírása	34
3. A TERV, VALAMINT A TERV-VÁLTOZATOK MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA	35
3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal	35
3.2. A környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben	40
3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból	41
3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése	44
3.4.1. Bevezetés – elhelyezkedés, földrajzi, klimatikus adottságok:	44
3.4.2. Levegővédelem	45
3.4.3. Zaj- és rezgésterhelés	49
3.4.4. Hulladékgazdálkodás	52
3.4.5. Földtani közeg védelme	53
3.4.6. Vízvédelem	53
3.4.7. Táj- és természetvédelem.....	72
3.4.8. Zöldfelületi rendszer	75
3.4.9. A terv által érintett hatásterület azon jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásolhat.	77
3.4.10. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség).....	77
3.4.11. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg	78
3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül, vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása	85
3.5.1. Természeti erőforrások közvetlen igénybevétele és a környezet terhelése.....	85
3.5.2. Társadalmi, gazdasági folyamatok.....	86
3.6. A terv megvalósulása esetén várható, a környezetet érő hatások, következmények előrejelzése	86

3.6.1. Közvetlen környezet igénybevétel, vagy terhelés a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra és épített környezetre, részeként az építészeti és régészeti örökség).....	86
3.6.2. Kiemelt vizsgálat a műemlékeket és műemléki környezetet érintő változásokra (konkrét hasznosítási program bemutatása, és környezeti hatásai).....	89
3.6.3. A környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszereire, a biodiverzitásra	89
3.6.4. A Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területen lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségei.	89
3.6.5. Az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében, különösen életminőségben várhatóan fellépő változások	90
3.6.6. Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése.....	90
3.6.7. A környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítése, vagy korlátozása	90
3.6.8. A helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, terület-felhasználási módtól való eltérés fenntartása, vagy létrehozása	90
3.6.9. Helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodnak	91
3.6.10. A természeti erőforrások megújulásának korlátozása.....	91
3.6.11. A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára, vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására	91
3.7. Környezeti hatások értékelése a fenntartható fejlődés tükrében	91
3.8. Környezetvédelmi szempontból elfogadható változatok értékelése, a környezetvédelmi szempontból elfogadható változat(-ok) meghatározása	92
4. JAVASLAT.....	93
5. ÖSSZEFOGLALÁS.....	95

0. A környezeti vizsgálat jóváhagyásáról szóló képviselő-testületi döntés

K i v o n a t !

Gyöngyös Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2020. október 29-i ülésének jegyzőkönyvéből:

Gyöngyös Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

217/2020. (X.29.) önkormányzati határozata

Gyöngyös Város Településszerkezeti Tervének megállapításáról

1. Gyöngyös Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet előírásainak megfelelően elkészített „Gyöngyös új településrendezési eszközeinek környezeti vizsgálata” című környezeti értékelést elfogadja. Felkéri a Polgármestert, hogy a döntés közzétételéről, és az eljárásban résztvevő környezet védelméért felelős szervezetek való megküldéséről gondoskodjon.

2. A Gyöngyös Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII törvény 9/B.§ (2) bekezdés a) pontja alapján Gyöngyös Város Településszerkezeti Tervét jelen határozat 1-6. melléklete szerint állapítja meg.

A Településszerkezeti Terv

- a) 1. melléklete a településszerkezeti terv leírása,
- b) 2. melléklete a változással érintett területek,
- c) 3. melléklete a település területi mérlege,
- d) 4. melléklete a területrendezési tervvel való összhang igazolása,
- e) 5. melléklete a biológiai aktivitásérték számítás eredménye,
- f) 6. melléklete az M = 1 : 12000 méretarányú településszerkezeti tervlap.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a településszerkezeti terv elfogadásáról a lakosságot tájékoztassa, az elfogadott településrendezési eszközt küldje meg az állami főépítésznek és az eljárásban résztvevő államigazgatási szervezeteknek, partnereknek.

A Településszerkezeti Terv hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti Gyöngyös Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 284/2005. (IX.16.) ÖH. sz. határozatával elfogadott Településszerkezeti terve és annak fedvénytervei.

Határidő: azonnal

Felelős: Hiesz György polgármester
Németi László főépítész

Kmf.

*Hiesz György sk.
polgármester*

*Dr. Kozma Katalin sk.
jegyző*

*Kivonat hitelül:
Gyöngyös, 2020. október 30.*

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Előzmények és a tematika tartalmának ismertetése

Hatályos településrendezési eszközök

A településre jelenleg a következő településrendezési eszközök vannak hatályban:

Az elkészült településszerkezeti tervet az önkormányzat képviselő-testülete 2004 novemberében, a helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet 2005 májusában fogadta el.

A településre jelenleg a következő településrendezési eszközök vannak hatályban:

Településszerkezeti terv:	284/2005. (IX.16.) ÖKT határozat
Helyi építési szabályzat és szabályozási terv:	3/2007. (II.19.) ÖKT rendelet
Településfejlesztési koncepció:	414/2015 (XII.17.) ÖKT rendelet
Integrált településfejlesztési stratégia	54/2016. (II.25.) ÖKT határozat
Településképi arculati kézikönyv	438/2017. (XI.23.) ÖKT határozat
Településképi védelmi rendelet:	16/2018. (III.29.) ÖKT rendelet

A szerkezeti terv, a HÉSZ és a szabályozási terv módosítására több ízben sor került, mind az önkormányzat, mind a helyi lakosság és helyi vállalkozások fejlesztési elképzeléseinek megfelelően. A több ízben történt módosítások nem kerültek egységes szerkezetbe foglalásra, mely nehezítette a tervek értelmezhetőségét.

Környezeti vizsgálat szükségessége

A környezeti vizsgálat (KV) készítését az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) kormányrendelet írja elő. A rendelet szerint a vizsgálat tárgya a település egészére készülő szerkezeti terv, helyi építési szabályzat vagy szabályozási terv.

Fentiek alapján, figyelembe véve a településrendezési eszközök többféle, átfogó céljait, az Önkormányzat a környezeti vizsgálatot a jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészíttette.

Szakértői jogosultság

A környezeti vizsgálat elvégzésére a Georatio Bt. (4251 Hajdúsámson-Martinka, Darvas u. 31.) kapott megbízást.

Felelős tervező: Czéh Róbert ügyvezető

Tervezői, szakértői jogosultságok:

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

Kamarai szám: 09-01294

Közreműködő tervező: Szabó Péter

Tervezői, szakértői jogosultságok:

SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő

VZ-TEL - Települési víziközmű tervezése

VZ-TER - Területi vízgazdálkodási építmények tervezése

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

VZ-VKG - Vízkészlet gazdálkodási építmények tervezése

Kamarai szám: 01-13126; FVM/MüE szám: 01-63027

Környezeti vizsgálat céljai, tematika

A településrendezési terv készítéshez kapcsolódóan vizsgáltuk a tervezett és az alapállapot környezeti hatásait, valamint értékeltük a tervezett módosulások, fejlesztések környezeti hatásait, a 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet szerinti környezeti vizsgálat keretében.

A településrendezési eszközök kapcsán a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerinti előzetes tájékoztató szakasz megindításával egy időben a környezet védelméért felelős szervek véleményezhették a környezeti vizsgálat tematikáját. A vélemények alapján több kiegészítést is kértek, melyek figyelembe vétele megtörtént a környezeti vizsgálat készítése során.

A településrendezés során a kedvező állapotok megőrzése, a környezet minőségének megóvása és javítása fontos feladat. A településszerkezeti terv készítésénél - a korábbi terv megállapításaival és a fejlesztési célokkal összhangban - kiemelten fontos környezetvédelmi céloknak az alábbiakat tekintettük:

- Felszíni és felszín alatti vizek védelme
- Környező lakóterületek védelme a káros környezeti hatásoktól (zaj, levegő)
- A védett és a védelemre tervezett természeti területek védelme

A célok a népesség-megtartó képesség növelését, a munkahelyteremtés lehetőségeit is hivatottak biztosítani. Ezzel a terv szerint a település figyelembe vette a környezet védelmének legfontosabb kérdéseit, így a környezeti értékelés elsősorban a változtatások kapcsán vált szükségessé.

A terv céljai, programja kiemelten kezeli a környezet és természetvédelem kérdését, azok helyi szintű érvényesülését.

A tervmódosítások összességében tartalmazzák:

A fenntartható fejlődés és környezeti feltételek megőrzését biztosító fejlesztés elemeit. A tervjavaslat alapvetően megfogalmazza azokat a távlati feladatokat, igényeket, amely a fenntartható fejlődési folyamatok (a földterület-használat, zöldterületek, gazdaság, társadalom, települési értékek) generálói, biztosítékai. A természeti erőforrásokkal való racionális gazdálkodást annak érdekében, hogy a települési és természeti környezet terhelhetősége, eltartóképessége és a társadalmi szükségletek kielégítése összhangban maradjon. A tervezett területigényes fejlesztések településszintű arányaikat tekintve nem ellentétesek a termőföldekre vonatkozó védelmi követelményekkel. Az új területhasználati funkciók nagyobb gazdasági, társadalmi értéket képviselnek, természeti és környezeti igénybevétele nem haladja meg az eredeti funkciók paramétereit.

1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódás

A környezeti értékelés Gyöngyös településrendezési eszközeinek teljes körű felülvizsgálatához kapcsolódóan kerül kidolgozásra.

A környezeti értékelés vizsgálja a településrendezési eszközök környezeti vonatkozásait, a terv megvalósulásával várható környezeti hatásokat. Az értékelés nem tér ki részletesen a település természeti adottságainak vizsgálatára, ismertetésére, azt a településrendezési eszközök alátámasztó munkarészének vonatkozó fejezete ismerteti.

Az értékelés során kapott környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe. A településrendezési eszközök tervezői és a környezeti értékelés készítői között folyamatos egyeztetés történt, amelynek eredményeképpen, konzultációk alapján kerültek a környezeti szempontok érvényesítésre.

1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

Az értékelés során kapott környezeti szempontú javaslatok beépítésre kerültek a tervbe. A településrendezési eszközök tervezői és a környezeti értékelés készítői között folyamatos egyeztetés történt, amelynek eredményeképpen, konzultációk alapján kerültek a környezeti szempontok érvényesítésre.

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott vélemények, szempontok a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása

A tervezett tematika megküldésre, véleményeztetésre került a jogszabályban előírt környezet védelméért felelős szervek, érintettek számára. Az eljárásban kiadott vélemények a környezeti vizsgálat készítésénél, s ezáltal, mintegy iterálva, a településrendezési eszközök kialakításánál is maradéktalanul figyelembe lettek véve. A településrendezési eszközök felülvizsgálata környezeti értékelésének kidolgozása a készülő tervvel párhuzamosan, azzal folyamatos összehasonlítással történt.

A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdésének a) és b) pontjának értelmében érintett nyilvánosságnak tekinthető az a természetes személy, jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet:

- amelyre a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés - különösen környezeti hatásai miatt - kihat vagy kihathat, valamint
- amely a döntésben érdekelt, különösen az olyan környezetvédelmi vagy más civil szervezet, amelynek tevékenységi körét a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés érinti.

A tervezett módosítások hatásai (társadalmi, természeti, környezeti, gazdasági és a fenntartható fejlődés szempontjai) elsősorban a település lakosságát, valamint közigazgatási területén tulajdonnal (mezőgazdasági ingatlan, gazdasági létesítmények stb.) rendelkező természetes és jogi személyeket érintik. Közvetlenül érintettek lehetnek továbbá mindazok, akiket munkájuk, hétköznapi tevékenységük valamilyen módon a településhez köt. Az érintettek tájékoztatását, illetve a velük folytatott egyeztetéseket az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint az Önkormányzat végzi.

A társadalmi egyeztetés formái különösen a következők:

- Az Önkormányzat a partnerek tájékoztatásának elősegítésére a honlapon helyet biztosít a partnerségi egyeztetéssel érintett dokumentációk egységes megjelenítésére.
- A településfejlesztési/településrendezési dokumentumtól és az egyeztetési eljárás módjától függően, az érintett egyeztetési szakaszokban a polgármester az értelmezéshez szükséges részletezettségű, és szükség esetén alátámasztó munkarészeket tartalmazó tájékoztatást tölt fel a honlapon biztosított helyre, melynek megjelenéséről felhívást tesz közzé a város honlapján, illetve a Hivatal hirdető tábláján.

Jelen településrendezési eszköz-módosítás nyilvánossága fentieknek megfelelően biztosítva volt.

Első körben Gyöngyös Önkormányzat Képviselő-testülete döntést hozott a Településrendezési eszközök felülvizsgálatáról. Ezt követően kiválasztásra került a tervező személye, valamint az Önkormányzat tájékoztató felhívással fordult a Partnerekhez, amelyben értesítette őket az eljárás megindításáról, az eljárás módjáról és menetéről, valamint a tervezett módosításokról. A tájékoztatóban meghatározott határidőt kikötve lehetőséget biztosított az érintettek számára írásos véleményeik megtételére.

1.5.A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszertan korlátai, nehézségek (technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya, stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok

A környezeti értékelés során használt adatok forrása:

- vonatkozó jogszabályok,
- térségi tervek,
- illetékes szakhatóságok adatszolgáltatása,
- önkormányzati adatszolgáltatás,
- Település környezetvédelmi eszközei (program, cselekvési tervek, beszámolók)
- készülő településrendezési eszközök,
- szakmai tanulmányok, elemzések,
- katonai felmérések, légifotók,
- OKIR Országos Környezeti Információs Rendszer nyilvános adatai,
- Magyarország Vízyűjtő-gazdálkodási Terve

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/3012. (XI. 8.) Korm. rendelet [továbbiakban: az Eljr.] 37. § szakaszában foglaltaknak megfelelően, az Önkormányzat adatszolgáltatási kérelemmel fordult az érintett államigazgatási szervek felé, így a terven naprakész adatállomány ismeretében kerültek feltűntetésre az egyes elemek.

A településrendezési eszközökhöz készülő környezeti vizsgálat legfőbb nehézsége, hogy a hagyományos módszerekkel, eszközökkel nehezen becsülhető környezeti hatásokat kell vizsgálnia. Az újonnan megjelenő tervi elemek megvalósulása esetén bekövetkező hatásokat lehet elemezni, értékelni, azonban ezek a tervi elemek nem konkrét objektumok tervei, hanem csak az objektumoknak helyet adó területre vonatkozó keretszabályozás. A településrendezési tervek esetén fennáll, hogy az adott keretekkel, lehetőségekkel nem élnek, és a környezetet nem érik új hatások, azonban fennáll az a lehetőség is, hogy a keretek legszélső határával élnek az ingatlan tulajdonosok és a várható legnagyobb környezeti hatások következnek be.

További értékelési bizonytalanságra ad okot, hogy tervezett elemek közötti váltás hatásait kell elemeznünk, azaz már az adottságok meghatározása is tervi elemek elképzelését igényli. A váltás hatásainak kiemelésére a hatályos és a tervezett besorolás lehetőségeinek teljes kihasználását feltételeztük, és ebből következtettünk a terület igénybevételének valós változására.

2. A terv és a kidolgozásukkor vizsgált változatok ismertetése

2.1. A terv céljának és tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket

Terv célja

Tárgyi környezeti vizsgálat Gyöngyös településrendezési eszközeinek folyamatban lévő felülvizsgálatát vizsgálja, értékeli, különösen a környezeti szempontok érvényesülése szempontjából.

A vonatkozó jogszabály alapján az önkormányzatoknak településszerkezeti tervüket legalább 10 évente, helyi építési szabályzatukat legalább 4 évente át kell tekinteniük, és döntést kell hozniuk arról, hogy továbbra is változatlan tartalommal alkalmazzák, módosítják, vagy újat készítenek.

Gyöngyös településrendezési terve a 2004-os jóváhagyását követően többször módosult, de nem került teljes körűen felülvizsgálatra. Jelen módosítás elindítására lakossági és önkormányzati igények fellépése miatt került sor. A hatályos terv teljes körű felülvizsgálatát a készítése óta jelentősen megváltozott jogi környezet tette indokolttá.

A felülvizsgálat keretében a hatályos terv átdolgozásra került, a korábbi terület- felhasználási rendszer számos esetben módosult. A helyi építési szabályzat új tartalma a jogszabályalkotásról szóló előírásoknak megfelelően került megszerkesztésre.

A változások bemutatása a szerkezeti jelentőségű (területfelhasználási, közlekedési) módosulások áttekintéséhez kötődik.

A Környezeti vizsgálatban szereplő változások megegyeznek a településrendezési eszköz véleményezési anyagában szereplő változtatásokkal, részletes elemzésre azonban a környezeti szempontból figyelmet érdemlők kerülnek a továbbiakban.

Terv által javasolt módosításokról általánosságban

A változások egy jelentős része a jelenlegi területfelhasználás, a területek hasznosításának megfelelő területfelhasználás kijelölését irányozzák elő. Csekély rész a lakossági és önkormányzati igényű módosítás. Az erdőterületek vonatkozásában az Országos Erdőállomány Adattárának 2019-es adatait vettük figyelembe. Ezáltal az erdőterületek védelmi, gazdasági és közjóléti erdőterületbe kerültek kijelölésre ott ahol más jogszabály általi rendelkezés azt nem tiltotta. E változás előnyös, mivel megszabja a területfelhasználási kategória későbbi használatának rendszerét, mely védi az erdő faállományát a túlzott beépítéstől és a káros emissziós tevékenységektől.

A terv több esetben a kereskedelmi szolgáltató gazdasági területek módosítását irányozza elő, melyeket egyrészt a valós területfelhasználás feltüntetése indokolja, másrészt lakossági kérelmek alapján is történik módosítás. Tervezői javaslat alapján a Damjanich János utcán egy nagyobb összefüggő zöldfelület és rekreációs park kialakítására tesz javaslatot a terv, mely az állatkert és a patakpart közelsége miatt óriási turisztikai potenciállal rendelkezik a jelenlegi területfelhasználáshoz képest. Ezt alátámasztja a lakóterület közelsége is melyek beépülése esetén az ide települő vállalkozások esetleg zavaró hatása kevésbé kívánatos. A kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek jelentős tartalékokkal rendelkeznek a Déli iparterület városrészen, ezért újabb területek kijelölése nem javasolt. A terv új kereskedelmi gazdasági területeket a jelenlegi területfelhasználásnak megfelelően csak beépített területeken jelöl ki (pl.: Émász irodaház, üzemanyagtöltő az Alkotmány úton...stb). A volt Öntöde területén is több ebbe a területfelhasználásba jobban beleillő tevékenységű cég kérvényezte a módosítást, melyek fejlesztésére így lehetőség nyílik.

A város déli területein kerültek kijelölésre a meglévő iparterületek, távolabb a lakóterületektől, hogy a zavaró zajhatás elkerülhető legyen. A Déli külhatár utca északi oldalától keletre haladva a Karácsondi útig és onnan dél, délkeleti irányban a közlekedési területek mentén található a legtöbb ipari terület. A vasútállomás és a volt öntöde területén valamint a Pipishegyi iparterületen került kijelölésre ez a területfelhasználás.

A legtöbb esetben kialakult szabályozást rögzített a hatályos szabályozási terv, ami bizonyos esetekben értelmezhetetlen (pl.: a be nem épített tömbökben), ezek a területek az új szabályozási terv készítésével leszabályozásra kerülnek. A terv a Vasöntő utcai garázssort

illetve itt található néhány lakó és gazdasági funkciójú területen szünteti meg az ipari területfelhasználást, mely során a területek a jelenlegi területfelhasználási egységbe kerülnek. Iparterület bővítésére egy esetben kerül sor, mely helyhez kötött beruházás fejlesztési szándékainak megvalósítását szolgálja, ezért nem vehető figyelembe más még beépítetlen iparterület. Ennek területe a volt öntöde mögötti szántókat érinti. Más területen új iparterület nem került kijelölésre a tervezés során, mivel a város jelentős tartalékkal rendelkezik.

A hatályos településrendezési eszközökhöz képest új beépítésre szánt területek is kijelölésre kerültek. Ezek egy része a már beépített területek megfelelő területfelhasználási egységbe való átsorolása miatt váltak szükségessé, másrészt egyes lakossági vagy önkormányzati igények, fejlesztési szándékok indokolják.

Az újonnan beépítésre szánt területek kijelölése az alábbi **módosítási sorszámu** területeken történik:

8,17,19,230,268,294,295,322,324,360,385,403,415,424,455,468,469,493,504,521,524,529,546,581,597,605,620,643,654,661,668,673,676,689,697,698,720,731,733,758,767,800,812,815,816,853,856,860,874,881,882,889,916,999,1016,1018,1019,1024,1027,1035,1037,1042,1055,1058,1060,1062,1079,1082,1083,1084,1086,1087,1089,1102,1104,1106,1109,1111,1112,1114,1117,1120,1121,1122,1125,1126,1129,1130,1132,1143,1144,1145,1167,1169,1171,1188,1190,1191,1193,1194,1195,1198,1201,1209,1214.

A területfelhasználás-váltások során a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás fontos szempontként jelent meg, ezért a lehető legkisebb mértékre került korlátozásra az újonnan beépítésre szánt területek kijelölése. A tulajdonosok és az építetők figyelmét fel kell hívni, hogy csak a szükséges mértékű területeket vonják ki művelés alól.

Terv által javasolt módosítások csoportosítva

Módosítások a valós területfelhasználásnak megfelelően

A terv készítése során számos esetben realizálódott, hogy egyes területek besorolása nem a valós területhasználatnak megfelelő. Fentiek alapján ezen területek jelenlegi területfelhasználásának megfelelő területfelhasználási egységbe sorolása vált indokolttá, 80 esetben.

Szintén a kialakult állapotnak megfelelő módosításoknak felelnek meg azon, kisebb parcellás mezőgazdasági hasznosítású területek (pl szőlészetek), melyek a korábbiakban főként

általános mezőgazdasági besorolásban voltak (illetve gazdasági erdőterület, vízgazdálkodási terület, zöldterület is előfordult). Az ingatlanok besorolása indokolt volt a valós területhasználatnak megfelelő, kertes mezőgazdasági övezetbe (73 esetben).

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Közlekedési területek

Több, mint 180 esetben a közlekedési területek megfelelő kialakítása, szabályozása miatt került sor módosításra. A módosítások fő okai a közlekedési területek szélesítése, újonnan kialakítandó utak, a tervezett közlekedési területek vonalvezetésének korrekciója az egyes helyeken már kialakított telekhatárokhoz igazodóan, a közlekedési utak közötti kapcsolat biztosítása érdekében kijelölt közlekedési területek igénye, közlekedési területek áthelyezései voltak.

A módosított terven további 98 db esetben a meglévő, főképp külterületi mezőgazdasági utak feltüntetése történik meg, melyeket a hatályos terv csak részben tartalmazott. A terv így egységesen kezeli az összes közlekedési területet. Kialakult állapotuk és gyér forgalmuk miatt szélesítés nem tervezett.

További 47 esetben történt meg a meglévő közlekedési terület feltüntetése a terven alaptérképi adatok alapján.

12 db módosításra nagyobb területű, olyan közlekedési területek esetében került sor, melyek jellemzően parkolás céljára kerültek kijelölésre. A területfelhasználás meghatározása a kialakult állapot szerint történt.

5 db esetben a kerékpárút nyomvonalának közlekedési területbe sorolása történik meg.

Egyes esetekben korábban jelölt közlekedési területek megszüntetése vált indokolttá – pl. 424. sz. módosítás: itt a tervezett feltáró út több épületen keresztül tervezett vezetése indokolatlan, ezért törlése javasolt.

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Közműterületek

Összesen 41 db módosítás a közműterületek rendezése miatt vált szükségessé. Az esetek nagy részében (28 db) a meglévő közmű- vagy közmű jellegű területek valós területigénye és kialakult állapota miatt vált indokolttá az átsorolás. 13 esetben pedig azon meglévő

közműterületek esetében, melyek más jogszabály előírásai szerint beépítésre szánt területfelhasználási egységbe nem sorolhatók, de területigényük és kialakult állapotuk indokoltá tette a módosítást.

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Erdőterületek

A módosítások jelentős százalékában (149 db esetben) az Országos Erdőállomány Adattára szerinti erdő rendeltetés területfelhasználási szinten történő megjelenítését szolgálják. A módosításokkal a terv az MoTrT Erdők övezetének való megfelelést biztosítja.

Szintén 2 db esetben az erdőterület funkciója szerinti besorolására volt szükség: a közlekedési terület melletti erdőterület a közlekedésből származó por és szaghatástól való védelmét célozza, ezért gazdasági erdőről védelmi erdővé került átsorolásra (281, 297. sz. módosítás).

2 esetben azért volt szükség módosításra, mert a Főút mellett 50-50 méter távolságban az OTÉK tiltja a közjóléti erdő funkciót, Természetesen az erdő rendeltetés megtartásával történik a módosítás (172, 174. sz. módosítás).

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Lakótömbök közötti zöldterületek

A korábbi tervben a lakótömbök közötti területek (zöldterületek) is nagyvárosias lakóterületbe voltak besorolva. Az új tervben a valódi területfelhasználás alapján zöldterületbe kerültek besorolásra, mely módosítások egyben a biológiai aktivitásérték pótlását is szolgálják (41 db módosítás)

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Kötőtpályás területek

8 esetben szükségessé vált a meglévő vasúthálózat elemeinek kötőtpályás közlekedési területbe való átsorolása (208, 417, 438, 463, 813, 884, 893, 912. sz. módosítás).

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Vízgyűjtőterületi, patakparti területek

A patakpartok menti területek, sávok az eredeti tervben vízgyűjtőterületként, vagy pedig zöldterület-ökológiai folyosóként voltak besorolva. Mivel a patakpartra más jogszabályok külön előírásokat tartalmaznak nem szükséges külön területfelhasználásban tartani ezen területeket. Fentiek alapján ezen területek a valós területfelhasználás szerint vagy zöldterület kategóriába, vagy egyéb tényleges használati kategóriába (közúti közlekedési terület, kereskedelmi, szolgáltató terület, mezőgazdasági terület, erdőterület) kerülnek átsorolásra (43 esetben).

25 esetben a vízgyűjtőterületi területek (patakok, tavak, vízelvezető árkok) valós (vízgyűjtőterületi) kategóriába sorolása történik meg.

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Garázsok

32 db esetben a városban kialakult, már megépült garázsok sajátos beépítése miatt történő különleges területfelhasználási egységbe sorolása (különleges garázsterület - K-g) történik meg (az eredeti besorolás GKSZ volt).

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Oktatási intézmények

Az új tervben az oktatási intézmények jellemzően lakó rendeltetésű területfelhasználásból való átsorolása történik meg- ezáltal bővítésüknek lehetőséget adva a területfelhasználásnak megfelelő területfelhasználási egységbe (Különleges oktatási terület - K-ok) kerülnek (11 esetben)

Ezekben az esetekben a környezeti elemekre jelentős hatás nem feltételezhető. A zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Egyedi módosítások (tervezői javaslatok, önkormányzati szándék, lakossági kérelmek)

Az egyes módosításoknál a feltételezhető környezeti hatásokat (KH – zaj, levegő, talaj), illetve egyéb várható hatásokat (EH- településre, klímára, tájra, természetre, élővilágra, fenntarthatóságra) külön táblázatokban, szövegdobozban jelöljük. Pozitív (+), negatív (-) és semleges hatást (∅) különböztetünk meg.

154. 1048. sz. módosítás (Kre → Vt): Önkormányzati javaslat szerint az egykori mátrafüredi strand területe településközponti vegyes területként (154.) fejleszhető tovább.

A környezetében zavaró területfelhasználások nem találhatók, így a terület kifejezetten alkalmas a településrész bővítésére.

287. sz. módosítás (Gksz → Vt): A lakókörnyezetben lévő gazdasági funkció megtartása nem javasolt, ezért az ingatlan településközponti vegyes terület kategóriába kerül átsorolásra.

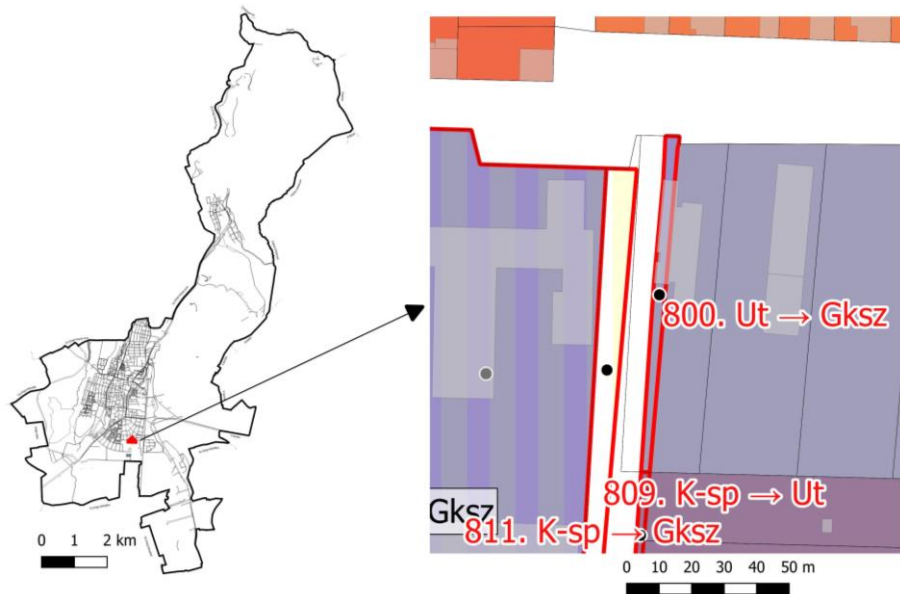

A módosítással elkerülhető, hogy a későbbiekben a lakosságot zavaró gazdasági tevékenységet tervezzenek a területen végezni. A módosítás környezeti és egyéb vonatkozású hatásai mind pozitívak. A zajkörnyezeti állapot változása kedvező, a területen elhelyezhető építmények zaj elleni védelmi szempontból kevésbé zavaró hatásúak a környező kertvárosias beépítésű területek felé.

800. sz. módosítás (Köu → Gksz): A területen meglévő épületet kettévágó szabályozás megszüntetése javasolt, mivel az önkormányzatra indokolatlanul nagy terhet ró. A közlekedési terület szélesítése az épület meghagyásával is megoldható.

EH: ∅

KH: ∅

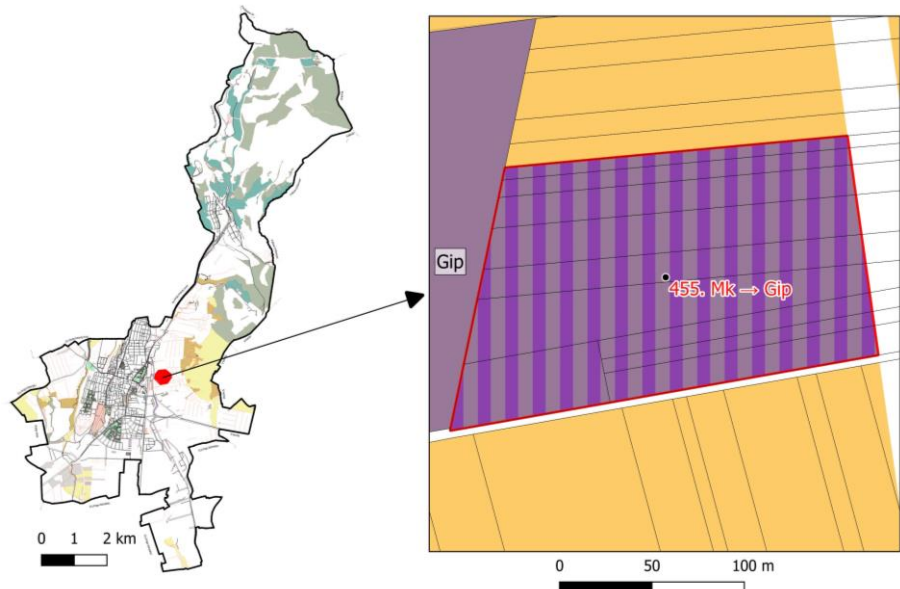

Új beépítésre szánt terület. A módosítás környezeti és egyéb hatásai nem jelentősek.

455. sz. módosítás (Mk → Gip): Lakossági kérelem: A tulajdonos a meglévő telephelyének fejlesztését e területeken kívánja teljesíteni helyhez kötött beruházásként termőföld igénybevétellel. Önk. Határozat: 137/2018. (III.28.) 1. pont. Új beépítésre szánt terület.

EH: -
Tel: +
Klíma: -
Táj: -
Term: -
Élőv: -
Fennt: -

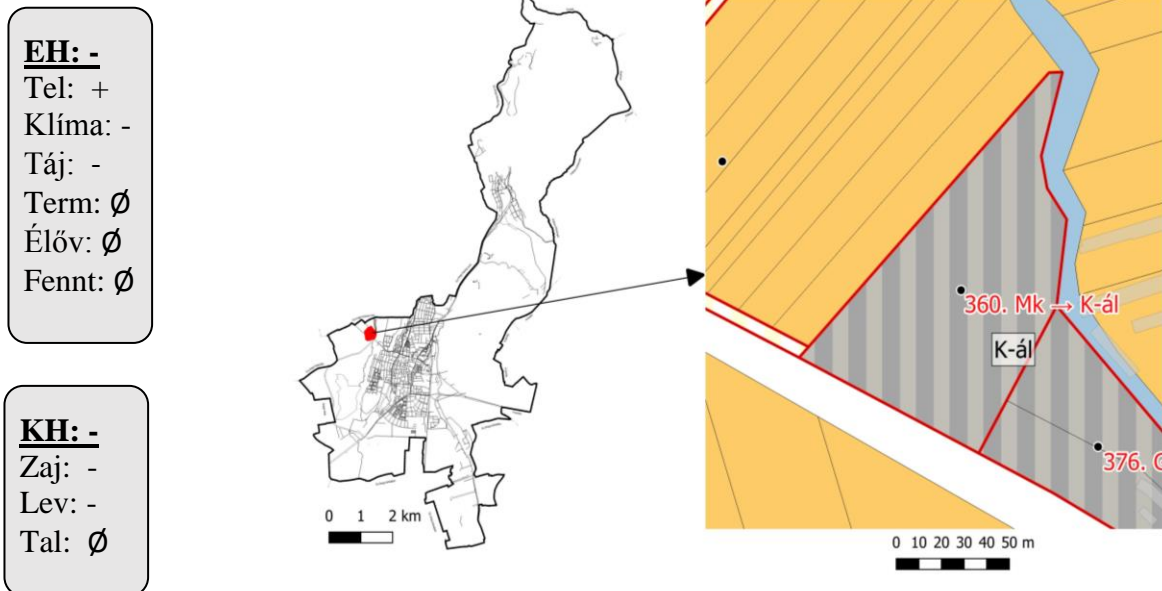
KH: +
Zaj: -
Lev: -
Tal: -

A módosítás a temetőtől K-re, a belterület határa melletti, külterületi területen a meglévő ipari terület bővítését irányozza elő. A módosítás természetvédelmi területet nem érint. A környéken védendő területhasználatok nem találhatók, Ny-i irányban a már meglévő ipari

területek, a többi irányban pedig mezőgazdasági területek veszik körül. Az átsorolás külterületen valósul meg, zaj elleni védelmi szempontból nem kifogásolható.

360. sz. módosítás (Mk → K-ál): Az állatkert bővítésének lehetőséget adó módosítás, új besorolás: különleges állatkert terület. Önkormányzati javaslat.

Új beépítésre szánt terület. Természetvédelmi területet nem érint.

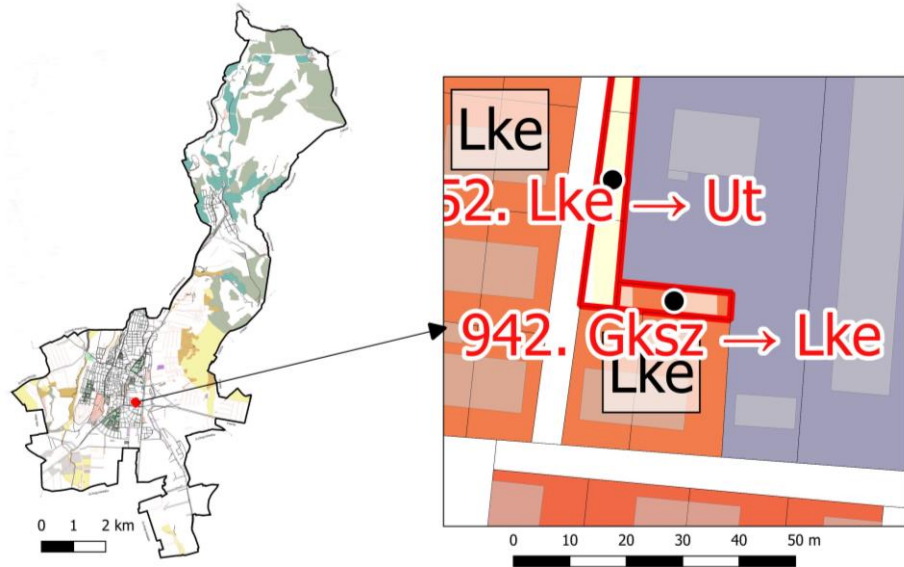
Az Gyöngyösi állatkert bővítése hosszú távon elkerülhetetlen. A módosítással a bővítés az egyetlen szóba jöhető irányban, az állatkerttől NY-ra elhelyezkedő kertes mezőgazdasági területen valósulhat meg. A módosítással érintett terület közelében lakó, és egyéb védendő létesítmények nem találhatóak. Az állatkert bővítésével a környezetre gyakorolt jelentős, nem tolerálható hatás nem feltételezhető. Természetesen a bővítést megelőzően a szükséges hatásvizsgálati eljárás lefolytatása szükséges. Az állatkert létesítményeinek tervezésénél törekedni kell a legjobb elérhető technológiák alkalmazására, műszaki védelem biztosítására, s ezek által a hatások minimalizálására.

A módosítás összességében támogatható.

942. sz. módosítás (Gksz → Lke): Lakossági kérelem: telekalakításhoz szükséges telekrendezés.

EH: ∅

KH: ∅

A módosításnak számottevő hatásai nem tételezhetőek fel. A kis területű telekrész lakóövezetbe vonásának minimális pozitív hatása lehetséges, hiszen a gazdasági területek mértéke csökken. Másrészt a zaj elleni védelmi szempontból akár problémát is jelenthet, védendő terület közelebb kerül a zajforrásokhoz, a Gksz területen lévő vállalkozásoknál akár többlet zajcsökkentés válhat szükségessé.

943. sz. módosítás (Gip → Gksz): Lakossági kérelem: a volt kovácműhely művelési ágának megváltoztatása a jelenlegi használatnak megfelelően.

EH: +

Tel: +

Klíma:

∅

Táj: ∅

Term: ∅

Élőv: ∅

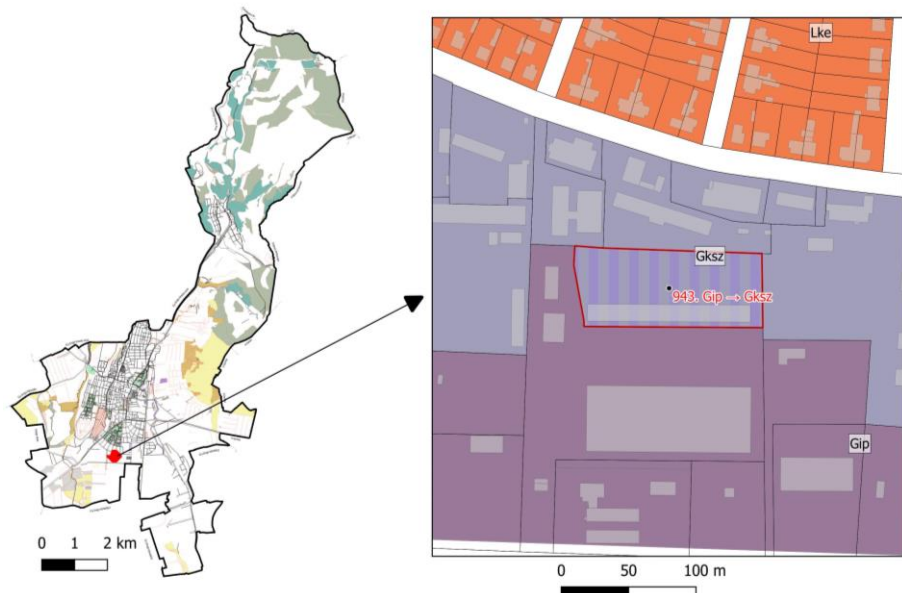
Fennt: ∅

KH: +

Zaj: +

Lev: +

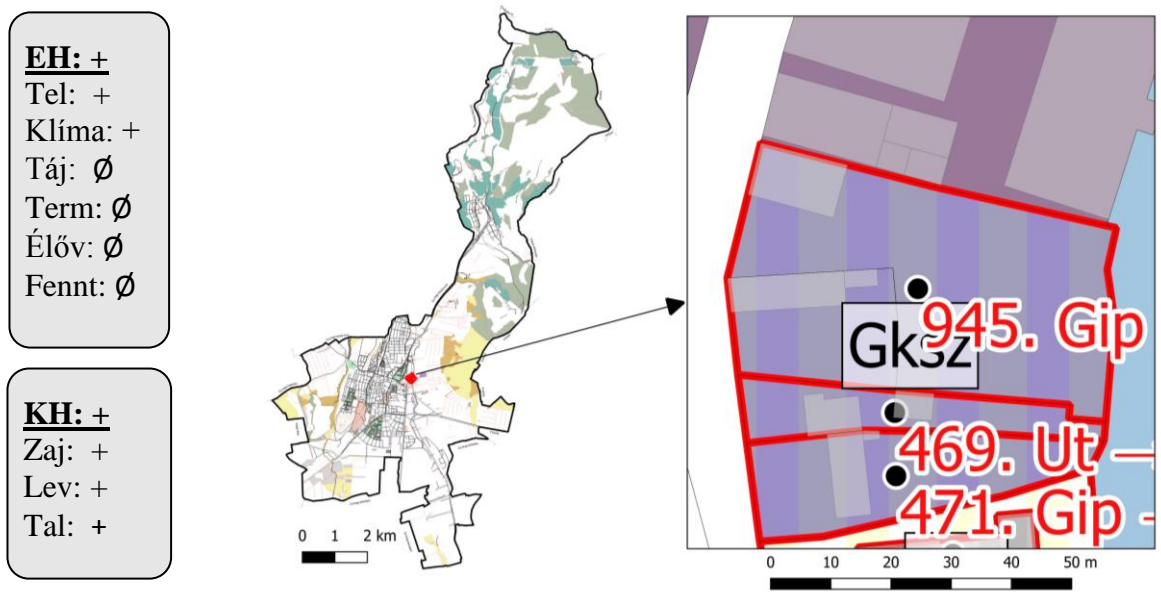
Tal: ∅

A terület jelenlegi használatnak megfelelő területhasználat kerül megállapításra, így a hatások nem változnak. A módosítás hatásai összességében pozitívak, hiszen a területen a

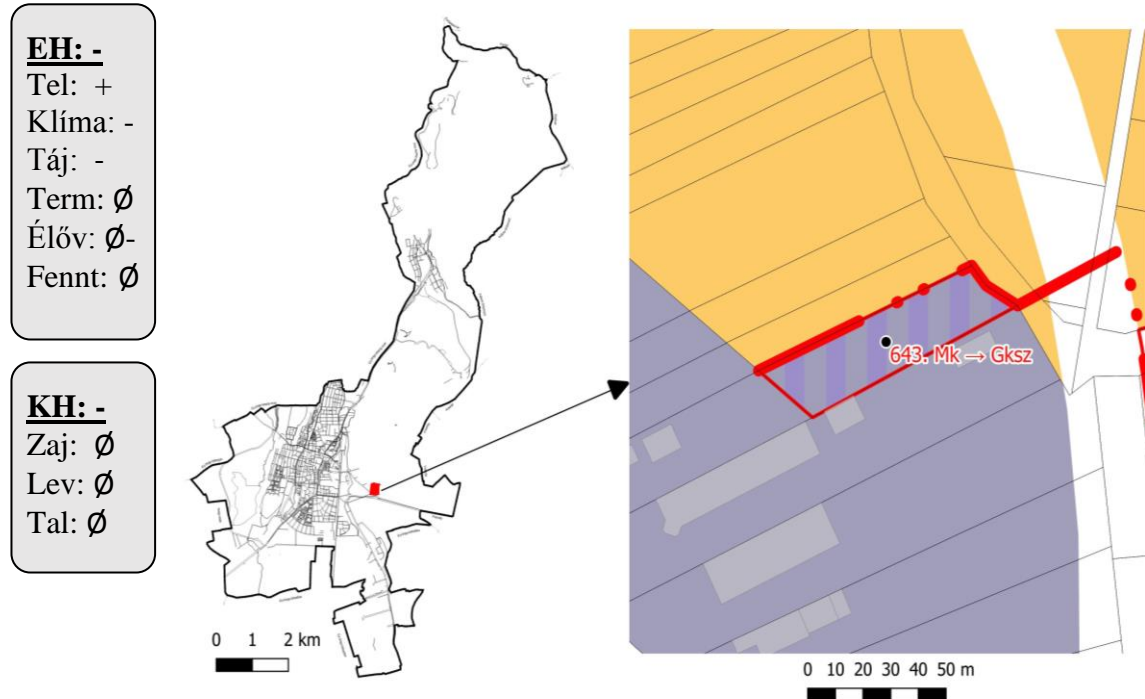
korábbi, Gip besorolásra jellemző intenzívebb területhasználatok a továbbiakban nem engedélyezhetők.

944, 945 sz. módosítások (Gip → Gksz): Lakossági kérelem: a jelenlegi területhasználatnak megfelelő területfelhasználás megállapítása.

A terület jelenlegi használatnak megfelelő területhasználat kerül megállapításra, így a hatások nem változnak. A módosítás hatásai összességében pozitívak, hiszen a területen a korábbi, Gip besorolásra jellemző intenzívebb területhasználatok a továbbiakban nem engedélyezhetők.

643. sz. módosítás - Lakossági kérelem (Mk → Gksz): A módosítást a tulajdonos meglévő telephelyének bővítése indokolja, mely helyhez kötött beruházás tekintetében termőföld igénybevételével történik. Önkormányzati határozat alapján valósul meg. Új beépítésre szánt terület.

EH: -
 Tel: +
 Klíma: -
 Táj: -
 Term: Ø
 Élöv: Ø-
 Fennt: Ø

KH: -
 Zaj: Ø
 Lev: Ø
 Tal: Ø

A lakossági kérelem arra irányul, hogy a 0191/55 hrsz-ú telket a jelenlegi telephelyének bővítéseként a Szurdokpart utca 86 szám alatt fekvő 2831/2 hrsz-ú telkéhez kívánja csatolni. A telekhatárrendezés előfeltétele a két ingatlan egy övezetbe történő átsorolása és a külterületi 0191/55 hrsz-ú földrészlet belterületbe vonása. A külterületi ingatlan jelenleg kertes mezőgazdasági (beépítésre nem szánt) területfelhasználási egységben van. A termőfölddel való takarékos bánás elvét követve termőföld más célú hasznosítását csak kivételes esetekben lehet kezdeményezni. Ilyen például jelen helyzet is, mely egy helyhez kötött beruházás miatt indokolt, tekintettel arra, hogy a Megbízó már jelenleg is rendelkezik telephellyel a kérdéses ingatlan szomszédságában.

A tervezési területet érinti a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX törvény által meghatározott tájképvédelmi terület országos övezete. E érintettség alapján a településképi rendelet által meghatározott előírások az irányadók.

Fentebbi törvény előírásai alapján kiadott miniszteri rendelet szerint az vízminőség-védelmi terület övezetét is érint a terület, ezért a terület vízrendezését, csapadékvízvezetését előzetesen a beépítés előtt szükséges megoldani.

A területen kiépült közmű és közlekedési hálózat.

Az ingatlan Gksz területfelhasználási egység szerinti használata a környezeti elemekre nem jár negatív hatással. Környezetében lakóterületek nem találhatóak, így a zajkörnyezeti állapot nem változik. Az átsorolás külterületen valósul meg, zaj elleni védelmi szempontból nem kifogásolható.

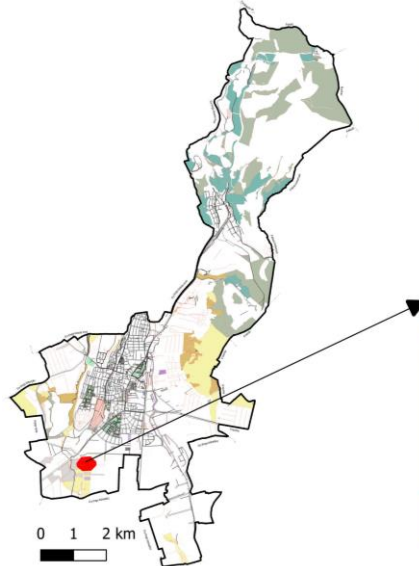
A terület beépítése alapvetően a klímára minimális negatív hatással járhat, azonban az „elvesztett” zöldterületeket a terv pótolja.

871, 955 – 960. sz. módosítások (Gksz → K-en; Köu→ K-en; Eg→ K-en; Má→ K-en):

Lakossági kérelem: A területen megújuló energia hasznosítását tervezi a terület tulajdonosa. Napelemek és a hozzá kapcsolódó műszaki létesítmények elhelyezésére szolgáló területfelhasználás kerül kijelölésre.

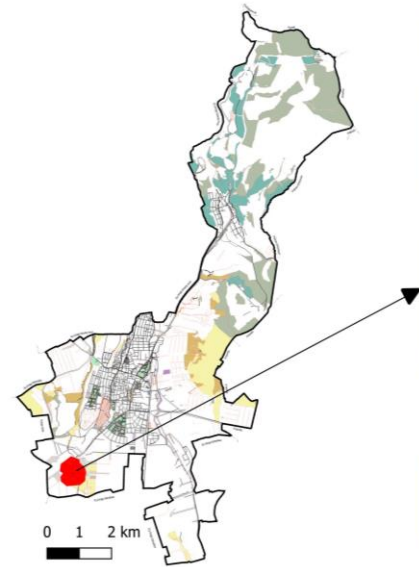
EH: +
Tel: +
Klíma: Ø
Táj: -
Term: -
Élöv: Ø
Fennt: +

KH: +
Zaj: +
Lev: Ø
Tal: Ø

EH: +
Tel: +
Klíma: +
Táj: -
Term: -
Élöv: Ø
Fennt: +

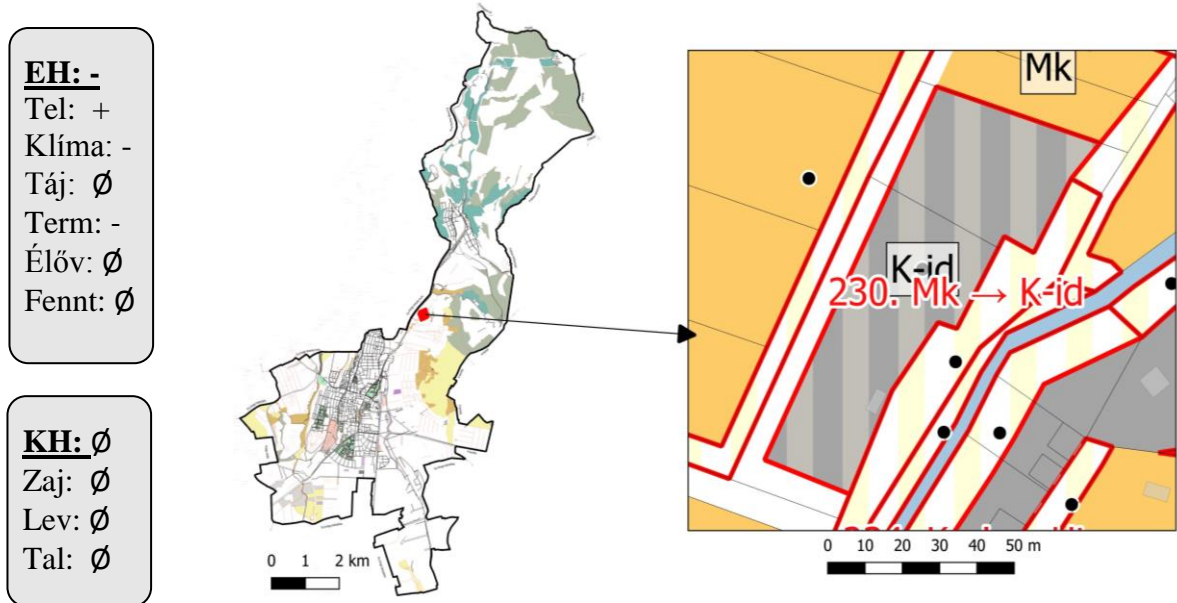
KH: +
Zaj: +
Lev: +
Tal: Ø

A módosítási terület természetvédelmi területet nem érint. A terület déli szélétől déli irányban 300 m-re az ökológiai hálózat ökológiai folyosó eleme helyezkedik el, melyre azonban a tervezett területhasználat nincs hatással. A kijelölendő napenergia-hasznosítású célú terület nagyobbrészt Gksz szabályozású területekből, és a hozzá kapcsolódott utakból kerül megvalósításra, kisebbrészt pedig mezőgazdasági területet és gazdasági erdőterületet is érint. A módosításoknak a környezeti elemekre vonatkozóan nincs prognosztizálható negatív hatása. A módosítás összességében a klímára jelentős pozitív hatással jár annak ellenére is, hogy kis mértékben mezőgazdasági és gazdasági területeke is érint (hiszen megvalósulása esetén zöld energiát állít elő. Összességében a módosítás mind a településre, mind a fenntarthatóságra és a klímára is pozitív hatással jár, így támogatható.

230. sz. módosítás (Mk → K-id): Lakossági kérelemre a Sziluett Hotel és azzal szomszédos telkek rendezése a cél. Önk. Határozat: 344/2019. (IX.19.) 3.)/3 pont

Új beépítésre szánt terület. Hatásainak elemzése külön fejezetben történik meg.

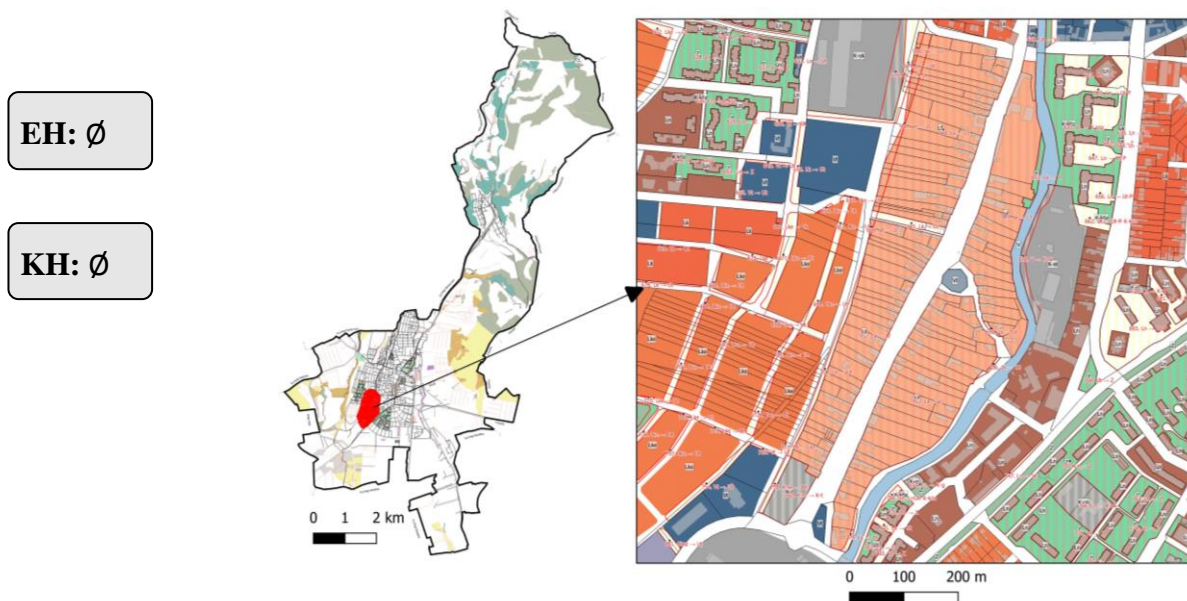
A Sziluett Borhotel tulajdonosa módosítási kérelme alapján került beépítésre a tervbe. A kérelem arra irányul, hogy a 8801/3 hrsz-ú telken a szomszédos hotel funkciójához hasonló tevékenység legyen végezhető. A kérelemben megjelölte a vendéglátás, szálláshelyszolgáltatás és rendezvényszervezés funkciókat, melyek alapján a különleges idegenforgalmi beépítésre szánt területfelhasználási egységbe való átsorolás javasolt.

A módosítással érintett terület Gyöngyös Farkasmály területén a pincesorától észak-nyugati irányban a Mérgek-patak túloldalán fekszik. A konkrét módosítás a 067/47 és a 8801/3 hrsz-ú ingatlanokat érinti. A terület jelenlegi területfelhasználás szerint kertés mezőgazdasági beépítésre nem szánt területfelhasználási egységben van a hatályos településszerkezeti terv szerint. Mivel a településszerkezeti terv és a szabályozási terv nincs összhangban a módosítás mindenképp indokolt. A Sziluett Hotel kialakult állapota miatt is javasolt a módosítás. A 8801/3 hrsz-ot érintően a módosítás a már meglévő turisztikai helyszín fejlesztését szolgálja. A területen kiépült közmű és közlekedési hálózat.

Tárgyi ingatlanon különleges idegenforgalmi területfelhasználási egység kerül megállapításra. A megengedett beépítés 35% míg a minimális zöldfelületi fedettség 40%. Az új településrendezési eszközök készítésekor megkért örökségvédelmi adatszolgáltatás szerint nyilvántartott régészeti lelőhely, sem műemlék, se műemléki környezet nem érinti a módosítási területet. Nemzetközi, sem országos, sem helyi jelentőségű természetvédelmi terület, természeti érték nem található a módosítással érintett telkeken.

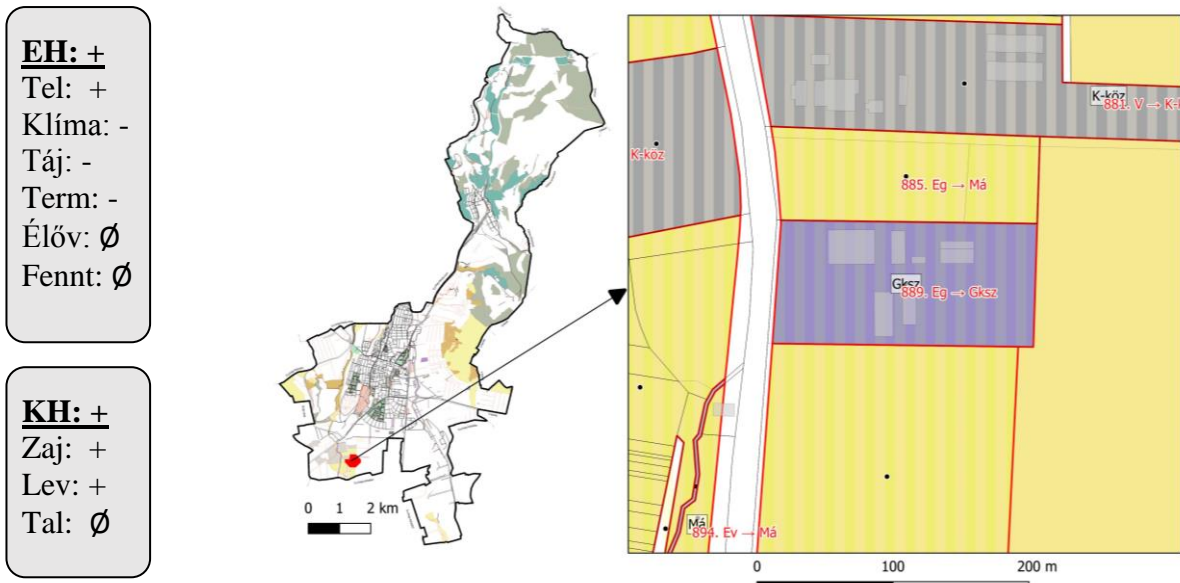
A módosításoknak a környezeti elemekre vonatkozóan nincs prognosztizálható negatív hatása. Az ingatlanon a módosítást követően (kivéve az építés fázisát) zajos tevékenység nem feltételezhető, a környezetében védendő létesítmény nem található. A tervezett területfelhasználást zavaró tevékenység szintén nem található a környéken. A módosítás mindezek alapján támogatható.

946, 949, 952, 953. sz. módosítások (Lke → Lf): Önkormányzati javaslat - a jelenlegi területfelhasználásnak megfelelő területfelhasználás megállapítása.

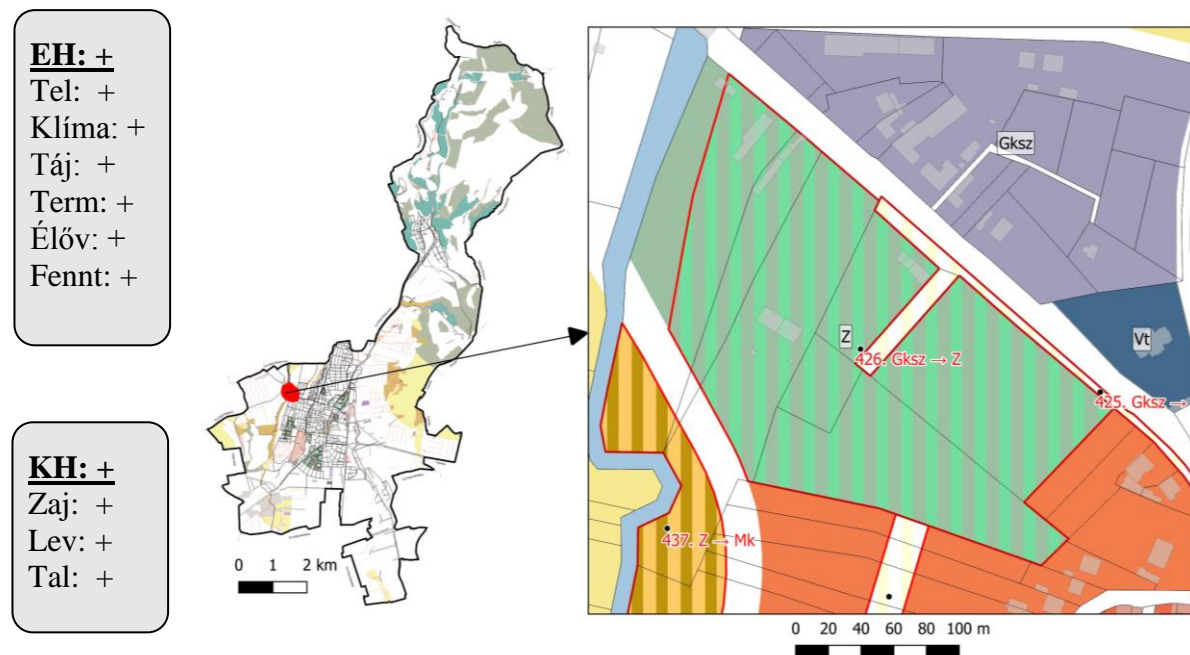
A terület valós, kialakult használata alapján falusias lakóterület, tehát ez esetben a megfelelő szabályozás megállapítása történik. Környezeti és egyéb, vizsgált hatások fentiek alapján a módosítás kapcsán nem feltételezhetőek. Új beépítésre szánt terület.

889: sz. módosítás (Eg → Gksz): Tervezői javaslat - a meglévő gazdasági telephely kialakult állapotának megfelelő területfelhasználási egységbe sorolása. Új beépítésre szánt terület.

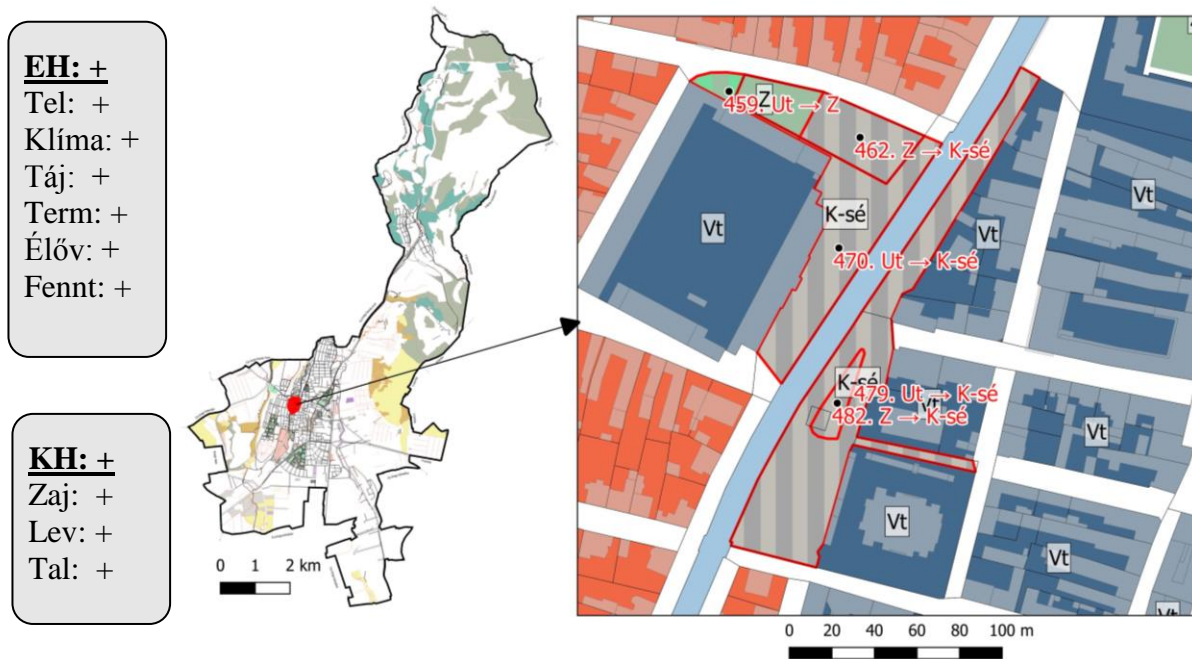
A módosítással érintett terület hosszú idő óta telephelyként működik, mely érvényes engedélyekkel rendelkezik. Védendő létesítmény több kilometers környezetében nem található. A meglévő állapot rögzítése történik, a környezeti elemekre negatív hatás nem feltételezhető. A biológiai aktivitás pótlása egyéb területeken megtörténik.

426 sz, módosítás (Gksz → Z): Tervezői javaslat - egy nagyobb összefüggő zöldfelület kialakítása, mely rekreációs, sportolási célú közparkként az állatkert közelében turisztikailag vonzó terület lehet, mely egy része jelenleg is önkormányzati tulajdonban van.

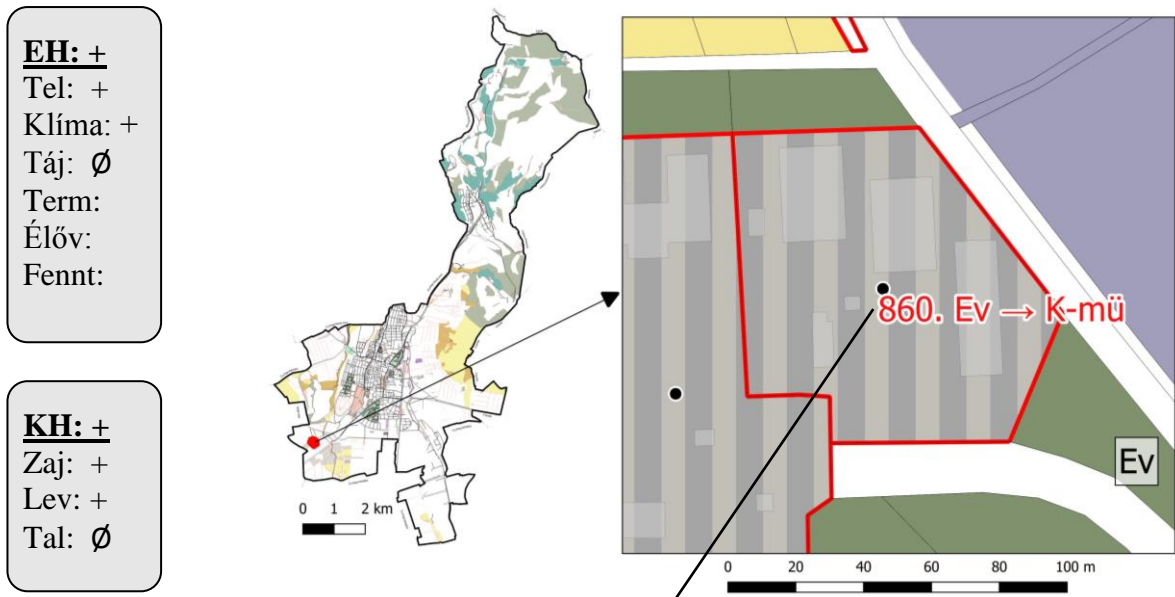
A tervezett terek részletes bemutatását a terv tájrendezési és zöldfelületi szakági munkarésze tartalmazza. A rekreációs, sportcélú közpark – megvalósulása esetén mind a környezeti, mind pedig egyéb hatásait vizsgálva egyértelműen pozitívan hat a településre. Az infrastruktúrális lehetőségek megfelelőek, a terület megközelítéséhez megfelelő parkolóterületeket szükséges biztosítani. Zaj elleni védelmi szempontból kiemelten kedvező és támogatandó kezdeményezés.

462,470, 479, 482: Tervezői javaslat: a belvárosban egy sétány kialakítása, mely a patakhoz történő lesüllyesztés esetén közösségi térré formálható.

A tervezett sétány, a hozzá tartozó közösségi terek hatása a településre, és a környezeti elemekre kifejezetten pozitív, negatív hatás nem feltételezhető. . A tervezett terek (játszótér, sportpályák, vendéglátó terasz,...) részletes bemutatását a terv tájrendezési és zöldfelületi szakági munkarésze tartalmazza.

860 sz, módosítás (Ev → Kmü): Tervezői javaslat: a kialakult, már beépített telekrész a szomszédos területfelhasználáshoz való csatolása. Új beépítésre szánt terület.

A település közigazgatási határának DNY-i szélén, a 3-as úttól É-ra elhelyezkedő sertéstelepet érintő módosítás. A telephely ÉK-részén korábban védőerdőként kijelölt ingatlan területére az évek során a sertéstelep kibővült, épületek kerültek elhelyezésre. A legközelebbi lakóterület tárgyi, módosítással érintett területtől több, mint 1 km-re található. Lakossági panaszról nincs tudomásunk. A telephely érvényes környezetvédelmi engedéllyel rendelkezik. Az ingatlan határán vékony fásított sáv helyezkedik el. A módosítás a már kialakult területhasználat rögzítése. A módosítás fentiek alapján tolerálható.

A hatályos településrendezési eszközökhöz képest új beépítésre szánt területek is kijelölésre kerültek. Ezek egy része a már beépített területek megfelelő területfelhasználási egységbe való átsorolása miatt váltak szükségessé, másrészt egyes lakossági vagy önkormányzati igények, fejlesztési szándékok indokolják.

Az újonnan beépítésre szánt területek kijelölése az alábbi **módosítási sorszámú** területeken történik:

8,17,19,230,268,294,295,322,324,360,385,403,415,424,455,468,469,493,504,521,524,529,54
6,581,597,605,620,643,654,661,668,673,676,689,697,698,720,731,733,758,767,800,812,815,
816,853,856,860,874,881,882,889,916,999,1016,1018,1019,1024,1027,1035,1037,1042,1055,
1058,1060,1062,1079,1082,1083,1084,1086,1087,1089,1102,1104,1106,1109,1111,1112,111
4,1117,1120,1121,1122,1125,1126,1129,1130,1132,1143,1144,1145,1167,1169,1171,1188,11
90,1191,1193,1194,1195,1198,1201,1209,1214..

A területfelhasználás-váltások során a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás fontos szempontként jelent meg, ezért a lehető legkisebb mértékre került korlátozásra az újonnan beépítésre szánt területek kijelölése.

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel

Az OTrT és a Megyei Területrendezési Terv elfogadott tervdokumentációit a terv figyelembe veszi.

Ezek alapján a terv nem ellentétes a tervhierarchiában magasabb szinten megjelenő tervekkel, programokkal, azokra nincs befolyással; a környezeti megfontolások és a fenntartható fejlődés szempontjai a tervezés során nagy hangsúlyt kaptak. A terv a rendezéssel érintett területek hatékonyabb, az alulhasznosított területek kihasználását célozza meg – új beépítésre szánt terület kijelölése nélkül – azok jellegének, méretének, működési feltételeinek módosításával.

A magasabb rendű tervekhez való igazodás bemutatása szükséges minden településrendezési terv készítéséhez és elfogadásához. A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény elfogadásra került. Jelentős része 2019. március 15-én lépett hatályba. Hatálybalépésével a korábbi Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény rendelkezései hatályát veszítették. Az új OTrT új

alapokra helyezte a területi elveket, a műszaki infrastruktúra-hálózatot a közlekedési prioritásoknak megfeleltette, bevezetett több új térségi övezetet, miközben jó néhányat megszüntetett. A megyei területrendezési tervek felülvizsgálatáig külön szabályokat állapított meg. A törvény térképi mellékleteit szinte teljesen felülírta a legfrissebb adatállományra építve.

2.3.A terv-változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat leírása

Gyöngyös Város Önkormányzatának megbízásából a KőszeghyArt Bt. készíti az település új településrendezési eszközeit. A tervezési feladat Gyöngyös Településszerkezeti Tervének, valamint Szabályozási Tervének és Helyi Építési Szabályzatának felülvizsgálata.

Jelen környezeti vizsgálat Gyöngyös településrendezési eszközeinek felülvizsgálatával párhuzamosan, iteratív módszerrel készült, azok várható környezeti hatásainak vizsgálatára, értékelésére terjed ki.

3. A terv, valamint a terv-változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal

A jelen terv céljai nem ellentétesek a releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten meghatározott környezet és természetvédelmi célokkal összefüggésben.

Magyarországon megvalósuló fejlesztések szempontjából releváns országos hatókör környezetvédelmi és természetvédelmi dokumentum a 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott, 2015- 2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program. A Program több stratégiai célterületeire vonatkozó elvét is érvényesíti a jelenlegi terv:

Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása

Cél a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítása. Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja.

A tervezett módosítások elősegítik a jó életminőség és egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítását, melyhez hozzájárul, hogy a módosulások jelentős hányada által a mezőgazdasági területek visszakerülnek a művelési ágnak és a jelenlegi használatnak megfelelő erdő területhasználatba, a gazdasági erdő területhasználat mellett a védelmi erdő területek is növekednek.

Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata

Cél a stratégiai jelentőségű természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológia sokféleség csökkenésének megállítása.

A tervi elemek közül a módosítások magas területi arányban biztosítják a jelenlegi természeti értékek és erőforrások védelmét, mivel a módosított területek között új beépítésre szánt

területek csak kis számban kerülnek kijelölésre, az erdőterületek pedig jelentős mértékben növekednek.

Az erőforrás-takarékosság és a hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

Cél a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzésére, a terhelhetőség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása.

Az erdőterületek növekedésével, védelmi erdők kijelölésével a terv biztosítja a gazdaság zöldítésére vonatkozó célkitűzések megvalósítását.

Országos, valamint megyei területrendezési tervekkel való összhang

Országos Területrendezési Terv

A tervhierarchia legmagasabb szintjén az Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: OTrT) áll, amely meghatározza az ország egyes térségeinek térbeli rendjét, az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat.

A felülvizsgált OTrT elkészült, és 2018 év végén az Országgyűlés jóváhagyta. A 2018. évi CXXXIX tv. és annak kiegészítésére vonatkozóan megalkotott 19/2019. (VI.14.) MVM rendelet előírásai a tervkészítés során figyelembe lettek véve.

A tervezett módosítások az érvényes tervekben is megjelenő reális célokat valósítanak meg. Az OTrT és a Megyei Területrendezési Terv elfogadott tervdokumentációit a terv figyelembe veszi.

Ezek alapján a terv nem ellentétes a tervhierarchiában magasabb szinten megjelenő tervekkel, programokkal, azokra nincs befolyással; a környezeti megfontolások és a fenntartható fejlődés szempontjai a tervezés során nagy hangsúlyt kaptak.

Jogsabályi követelmény:

„(1) A kiemelt térségi és megyei tervek, valamint a településrendezési eszközök készítése során a 12. § (1) és (2) bekezdésben felsorolt térségi övezetek által érintett területeket az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatos állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről szóló kormányrendelet szerint, az abban meghatározott államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatása figyelembevételével kell lehatárolni.

(2) A megyei területrendezési tervben a világörökségi és világörökségi várományos terület övezetét, a kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetét, az ásványi nyersanyag-vagyon terület övezetét, a földtani veszélyforrás területének övezetét, a honvédelmi terület övezetét és érintett települések közigazgatási területének megjelölésével kell meghatározni. A megyei területrendezési tervben alkalmazott, továbbá ott megállapított egyéb térségi övezeteket tényleges kiterjedésének megfelelően kell lehatárolni.” [OTrT 12/A. § (1), (2)]

„A településrendezési eszközök készítésénél a hatályos kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek területének a település közigazgatási területére eső része legfeljebb +/-5%-kal változhat.” [OTrT 12/A. § (4)].

Az OTrT a település közigazgatási területét négy kategóriába sorolja:

- mezőgazdasági térség
- erdőgazdálkodási térség
- vízgazdálkodási térség
- települési térség

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vegyes területfelhasználású térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

OTrT övezetei:

Az OTrT övezetei közül a település közigazgatási területét az országos ökológiai hálózat övezetei, kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, a jó termőhelyi adottságú szántók övezete, az erdők övezete, az erdőtelepítésre javasolt terület övezete, a tájképvédelmi területek övezet, illetve a honvédelmi és katonai célú terület övezete érinti.

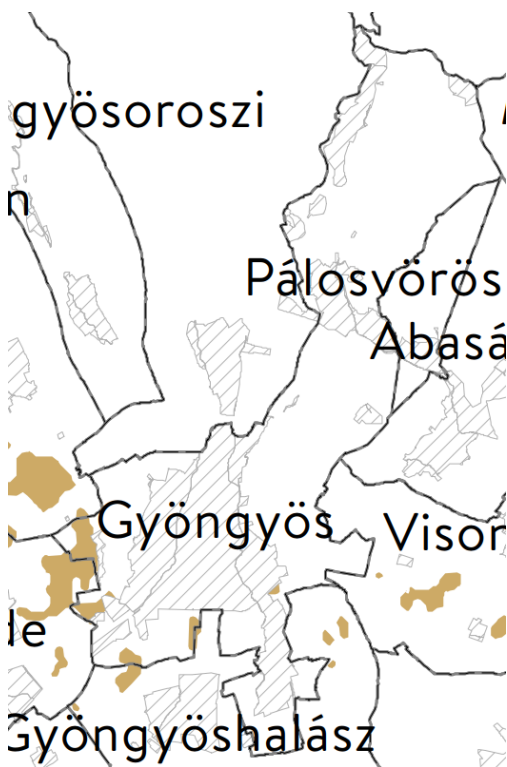
- Ökológiai hálózat magterületének övezete
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
- Ökológiai hálózat puffterületének övezete

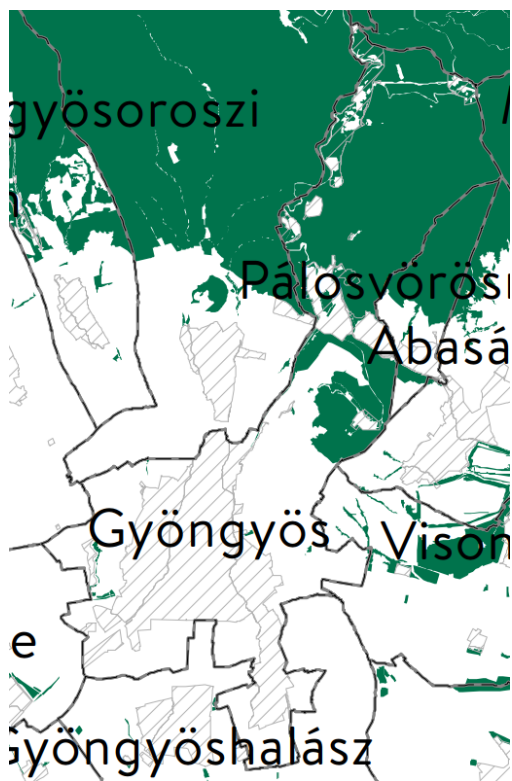
Országos ökológiai hálózat övezetei

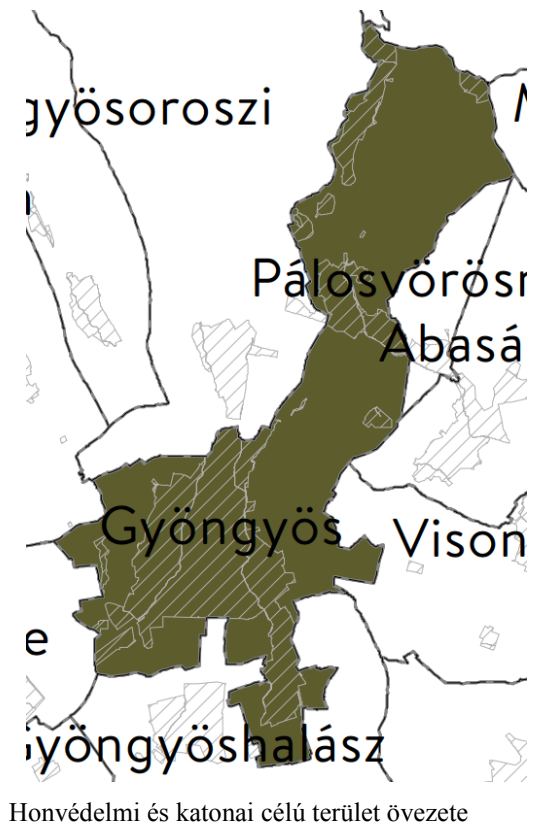
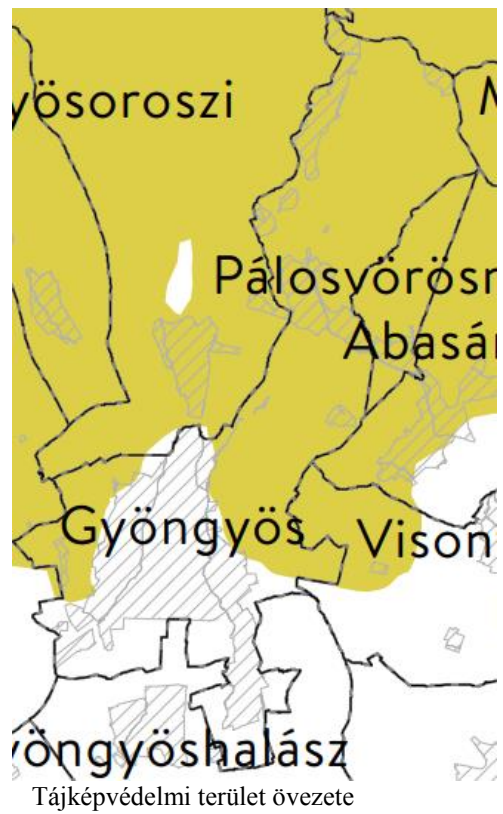
Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

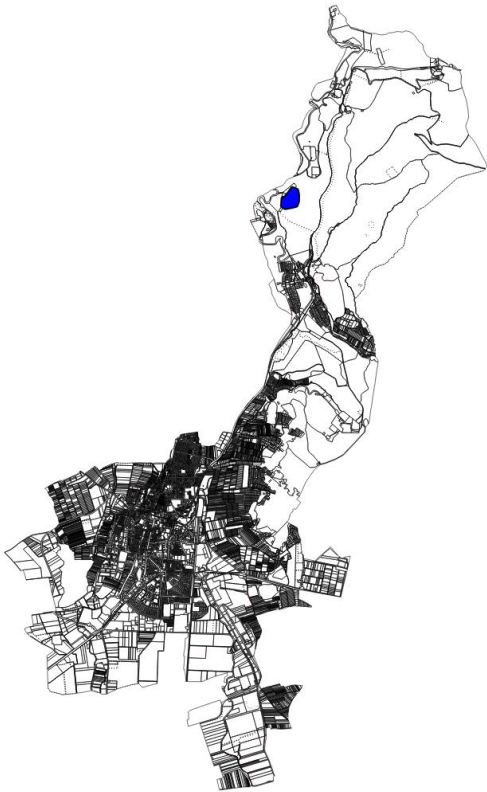

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

Erdők övezete

A 2010-ben jóváhagyott területrendezési terv felülvizsgálata folyamatban van.

A területrendezési terv által rögzített a települést érintő területfelhasználási kategóriák: erdőgazdálkodási, mezőgazdasági, vízgazdálkodási, vegyes területfelhasználású, városias települési térség.

Gyöngyös közigazgatási területét a megyei terv övezetei közül az ásványi nyersanyagvagyon övezete érinti.

Ásványi nyersanyagvagyon terület övezete - BAZMKH - Bányászati Osztálya adatszolgáltatása

3.2. A környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben

A jelenlegi településrendezési eszközök felülvizsgálata során a módosulások nagyrészt a hatályos előírásoknak, a valós területhasználatoknak megfelelően váltak indokolttá.

A tervezett fejlesztések és a megvalósításukhoz szükséges településrendezési terv felülvizsgálata a környezetvédelmi és természetvédelmi célok, követelmények és elvárások figyelembe vételével készült.

A településrendezési terv jelen módosítása környezet-, természet-, és tájvédelmi érdekeket nem sért, a tervek megfelelően gondoskodnak arról, hogy a tervezett létesítmények építési engedélyeinek készítésekor a szükséges mértékű környezetvédelmi célú előírások érvényesülhessenek, illetve megvalósuljon az illeszkedő tájképi megjelenés, a felszíni és felszín alatti vizek védelme.

A településrendezési eszközök módosításakor konkrét műszaki, kiviteli tervek nem álltak rendelkezésre, így a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő technológiájú építésről és

üzemeltetésről nem lehet megállapításokat tenni. Az új rendezési terv ajánlásokat tesz a levegő-tisztaságra, talajra, felszíni- és felszín alatti vizek minőségére és mennyiségi jellemzőire, a környezet zaj- és rezgésállapotára vonatkozó határértékek betartásának módjára. A településrendezési eszközök készítésekor elsődleges szempont Gyöngyös tájhasználatának és meglévő környezeti értékeinek védelme, a környezeti elemek megőrzése és lehetőség szerint állapotuk javítása.

A tervhez elkészült új helyi építési szabályzat (HÉSZ) ennek érdekében általános környezetvédelmi előírásokat fogalmaz meg a környezeti elemek átfogó védelme érdekében:

- az egyes területhasználatok vonatkozásában előírja, hogy a területek használata úgy folytatható, ha a használat a megengedett környezeti határértékeken belül van, valamint a használat következtében a meglévő környezeti ártalom és szennyezés mértéke megszűnik, vagy csökken;
- további előírás, hogy új építmény létesítése esetén, a környezetvédelmi határértékeknek amennyiben védőtávolság nem került meghatározásra - a telekhatáron kell teljesülniük.

3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

Az OTRT és Heves Megye Integrált Területi Programja – a Nemzeti Környezetvédelmi Program figyelembevételével - átfogó célokat határoz meg a környezetvédelmi szempontok vonatkozásában

A Program átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

Stratégiai céljai:

Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.

Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.

Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.

A Program stratégiai céljainak elérését az egyes stratégiai területeken meghatározott célok és intézkedések, illetve az átfogó intézkedési területeken megfogalmazott cselekvési irányok biztosítják.

Mindez azt jelenti, hogy a környezeti, műszaki, gazdasági és társadalmi fejlesztések, beavatkozások kidolgozása, megvalósítása során biztosítani kell a természeti értékek megőrzését, a természeti erőforrások takarékos és célszerű használatát, az ökológiai szempontok érvényre juttatását az életminőség javításához és a sokféleség megőrzéséhez.

A fentiek szükségességét alátámasztja, hogy egyre kifejezettebben jelenik meg a lakossági és szakmai igény a környezetvédelemmel összefüggő problémák hatékony kezelésére, megoldására (pl. zajkibocsátással, légszennyezettséggel, egészséges ivóvízellátással, a település folyékony és szilárd hulladékok kezelésével, elhelyezésével, ártalmatlanításával, a csatornázással, stb. kapcsolatos feladatok) – az önkormányzatnak már ma is számos – kötelező és önkéntes vállalat – szolgáltatási feladata van, amelyek mellett az államigazgatási, hatósági feladatok ellátását is biztosítani kell (pl. településrendezés, hatósági engedélyezés, levegőtisztaság védelme, zaj és rezgés elleni védelem stb.)

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) a fő célkitűzései, megállapításai között szerepel:

A Nemzeti stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme

Az OTFK összefoglaló környezetstratégiai céljait a következők:

Kulcskérdés az épített környezet értékeinek és a természeti erőforrásoknak a megőrzése, a termőföld, a vízkészlet és a bioszféra védelme és fenntartható hasznosítása, és a klímaváltozáshoz való adaptálása, ami rövid távon is intézkedéseket igényel. Már most számolni kell az éghajlatváltozás hatásaira való felkészüléssel. Hosszú távon fontos cél a környezeti nevelés, a környezeti szemlélet mind szélesebb körben történő elterjesztése, az energiatakarékosság, az újrahasznosítás, a megújuló energiára épülő helyi energiatermelési és -ellátási rendszerek kiépítése és a települési lakó-élő környezet megőrzése, javítása.

Középtávon megvalósítani szükséges környezetstratégiai feladatok	Hosszú távú fejlődést megalapozó környezetstratégiai területek
<ul style="list-style-type: none"> - az épített környezet értékeinek és a természeti erőforrások védelme, természet- és tájvédelem, környezetvédelem, örökségvédelem, a települési környezet védelme és élhetőbbé tétele, a kedvező táji adottságok megőrzése, a táj szerkezetének és karakterének kedvezőtlen irányú változásának lassítása, megállítása - agrár- és erdő környezetgazdálkodási rendszerek működtetése - természeti erőforrásaink és ásványkincseink nemzeti kézben tartása, kiemelten a termőföld és a víz védelme, fenntartható használat - az épített örökség fenntartható fejlesztése - integrált, a vízkészlet megőrzését és fenntarthatóságát szolgáló vízgazdálkodás - klímaadaptáció, negatív hatások csökkentése - környezettudatosság növelése, az újrahasznosítást és a takarékos anyag-, energia-, térhasználatot ösztönző szabályozás, szemléletformálás 	<ul style="list-style-type: none"> - a fenntarthatóságot, az épített környezet és a természeti erőforrások mennyiségi, minőségi védelmét és a gazdasági versenyképességet, megélhetést, a foglalkoztatást és az önellátást egyidejűleg biztosító gazdasági tevékenységek és ágazatok fejlesztése - szemléletváltás a vízgazdálkodásban, vízmegtartás, -pótlás és -elvezetés komplex, a gazdálkodással, tájszerkezettel összhangban történő működtetése - energiatakarékosság, alternatív, megújuló energiára épülő helyi energiatermelési és ellátási rendszerek kiépítése - az épített környezet értékeinek védelme, valamint az épített örökség erőforrásként való használata - barnamezős beruházások szorgalmazása - a fenntarthatóság elvrendszerét erősítő környezeti nevelési és szemléletformálási feladatok erősítése - érték alapú település illetve városrehabilitáció, valamint innovatív városfejlesztés.

Jelen terv a fent bemutatott tervek, programok környezeti célkitűzéseinek nem mond ellent, azokkal való konzisztenciája megállapítható. A terv figyelembe veszi a természeti értékek

megőrzését, a természeti erőforrások takarékos és célszerű használatát, az ökológiai szempontok érvényre juttatását.

3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

Gyöngyös város tájhasználatának és meglévő környezeti értékeinek védelme, a környezeti elemek megőrzése és lehetőség szerint állapotuk javítása elsődleges szempont a területfelhasználás rendszerének meghatározása során.

3.4.1. Bevezetés – elhelyezkedés, földrajzi, klimatikus adottságok:

Gyöngyös Heves megye nyugati részén, négy kistájon terül el. Északon a Mátra lábainál fekszik, délről az Alföld határolja. Legnagyobb része a Nyugati-Mátraalja elnevezésű kistájon, de a Dél-Mátra és a Magas-Mátra valamint a kis részben a Keleti-Mátraalja is érintett. A település északi és középső része piroxénandezit rétegen, déli része lejtőüledékeken és proluviális (időszakos vízfolyások általi) üledékeken fekszik.

Éghajlatát tekintve elkülönül a település alacsonyabban fekvő déli, és magasabban fekvő északi része.

A Mátra magasabb területeire a hűvös, nedves éghajlat jellemző. A napsütéses órák évi száma a legmagasabb csúcsokon 2000, lejjebb 1900 nap (nyáron kb. 740, télen 250 óra).

Az évi középhőmérséklet 6,0-8,0 °C, Kékestetőn mindössze 5,4 °C. A csapadék évi mennyisége 600-840 mm körüli. A leggyakoribb szélirány a DNy-i.

A város központi belterülete mérsékelt meleg-száraz éghajlatú kistájhoz tartozik. Az évi napfénytartam 1900 óra fölött alakul, ez nyáron kb. 770, télen 180 órát jelent. A csapadék évi átlaga 530-580 mm között alakul. A leggyakoribb szélirány az ÉNy-i és a DK-i, az átlagos szélsébség 2-2,5 m/s.

A mátraaljai település közigazgatási területe egészen a Kékesig elnyúlik, magába foglalva Mátrafüred, Sástó, Pipishegy és Mátraháza belterületét is. A település szerkezete a több kisebb településrész által többszörösen tagolt. A Mátraaljai területek turisztikai és üdülő vonzerővel bírnak, míg az Alföld felé eső területek a közlekedési hálózat kiépültsége miatt a gazdasági és ipari területeknek jelentenek hatalmas logisztikai előnyt.

A külterület jelentős része erdősült, mely jellemzően az északi területekre igaz. A város keleti és nyugati részén szőlő és szántóterületek a jellemzőek míg a déli külterület főként szántó, mezőgazdasági művelésű terület.

3.4.2. Levegővédelem

A levegő minőségére legjelentősebb hatást a közlekedésből, az ipari tevékenységből, a külszíni bányafejtésből és mezőgazdasági művelésből származó portterhelésből, állattartásból, és a lakossági fűtésből származó szennyezések gyakorolják, de nem hanyagolhatók el a különböző meteorológiai helyzetekben esetlegesen nagyobb távolságról érkező szennyezések sem. A legjelentősebb iparvállalatok az élelmiszeripar, fém-, műanyagipar területén tevékenykednek.

A levegő védelméről szóló, 306/2010. (XII.23.) Kormányrendelet szerinti légszennyezettségi agglomerációkat és zónákat az 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet hirdette ki. Ez alapján Gyöngyös város a 10. légszennyezettségi zónába került besorolásra.

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint						
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talajközeli ózon
Gyöngyös területének besorolása	F	F	F	E	F	B

1. táblázat: Gyöngyös területének besorolása – zónacsoportok a szennyező anyag szerint

A 4/2011. (I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsájtási határértékeiről 5. melléklete szerint:

- B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra tűréshatár nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szint meghaladja a határértéket, illetve az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.

- E csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
- F csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.”

A település levegő minőségét általában az alábbi tényezők befolyásolják:

- mezőgazdasági tevékenység (talajművelés, terményszállítás, takarmánygyártás)
- állattartásból eredő bűzhatás
- közlekedés
- fűtés (hagyományos illetve vegyes tüzelés, avar- illetve kerti hulladékégetés)
- pollenallergiát okozó gyomok elterjedése

Az Országos Légszennyezettségi Hálózat rendszeres mérései gazdasági okok miatt több éven keresztül csak egyetlen pontra korlátozódtak, 2015 második felétől 2 mintavételi hely üzemeltetésére adódott lehetőség. A Felsővárosi Általános Iskola kérésére a Martinovics 9 utcai mintavételi helyet meg kellett szüntetni, kérésünkre a Visonta Úti Óvoda és a Fecske Úti Óvoda fogadta be az áthelyezett és az új mintavevőt.

	SO ₂ - μg/m ³	NO ₂ - μg/m ³
2009.	4,4	19,38
2010.	3,78	25,94
2011.	3,62	32,84
2012.	2,71	34,09
2013.	7,86	20,65
2014.	5,51	13,97
2015.	6,96	10,68
2016.	7,82	25,81
2017.	3,22	29,75
2018.	1,75	15,38

2. táblázat: SO₂ és No₂ alakulása az elmúlt 10 évben Gyöngyösön

Az OLM mérések két légszennyező komponens - a kéndioxid és nitrogén oxid – koncentrációjának meghatározására vonatkoznak.

A 2018. évi vizsgálatok eredményei alapján SO₂ -ra vonatkozóan kiváló, nitrogén-oxidok tekintetében pedig jó minőségű a város levegője.

Jelentős légszennyezést okozó üzem nem található a település közigazgatási területén belül. A kisebb gazdasági területek hozzájárulnak a légszennyezéshez, de határérték túllépést még egyszer sem lehetett megfigyelni.

	tevékenység		kibocsátás (kg)
1.	Városrendelő Rt. - Olimpia úti kazánház	Szén-monoxid	4.230
2.	Modine Hungária Kft. járműgyártás	Szén-monoxid	7.821
3.	Városrendelő Rt. - Mérgek úti kazánház	Szén-monoxid	5.402
2018. évi összes CO kibocsátás Gyöngyös területén (40 db kibocsátó)			27.980
1.	Városrendelő Rt. - Mérgek úti kazánház	Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	7.154
2.	Városrendelő Rt. - Olimpia úti kazánház	Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	3.291
3.	Prkettagyár	Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	2.530
2018. évi összes nitrogén-oxid kibocsátás Gyöngyös területén (40 db kibocsátó)			21.310
2.	Lifestyle Hotel Mátra	Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	3.340
3.	Szanatórium	Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	1.280
2018. évi összes kén-oxid kibocsátás Gyöngyös területén (5 kibocsátó)			4.697
	Procter & Gamble gyár	Szén-dioxid	1.955.855
	Lear Co. gyár	Szén-dioxid	1.784.490
	Vasúti berendezés gyár	Szén-dioxid	1.490.934
2018. évi összes szén-dioxid kibocsátás Gyöngyös területén (63 kibocsátó)			8.710.268

3. táblázat: legnagyobb kibocsátók 2018. évben három jellemző szennyező-komponens tekintetében – OKIR/LAIR adatbázis

A településen az avar és kerti hulladékok égetését és a parlagfű visszaszorítását helyileg szabályozzák. A fűtésből származó szén-monoxid és nitrogén-oxidok kibocsátása főként a családi házas övezetekben fordul elő.

A levegő-tisztaság védelmével kapcsolatos jogszabályok:

- 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet a levegő védelméről,
- 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről,
- 4/2011. (I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékekről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékéről.
- 26/2014. (III.25.) VM rendelet az egyes tevékenységek illékony szerves vegyület kibocsátásának korlátozásáról.

- Gyöngyös Város Képviselő-testületének a környezetvédelemről szóló 15/2000.(V.22.) önkormányzati rendelete

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet értelmében:

- Hulladék nyílt téri, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése. a háztartásban keletkező papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék háztartási berendezésben történő égetése kivétellel tilos. Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék - ez elemi kár kivételével - bármilyen okból kigyullad. Lábbon álló növényzet, tartó és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetése tilos.
- Diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható lenni. A diffúz forrás működtetése, fenntartása során az üzemeltető a diffúz forrás környezete és az ingatlan rendszeres karbantartásáról és tisztántartásáról gondoskodik.
- Tilos a légszennyezés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.
- A környezetvédelmi hatóság a védelmi övezet nagyságát - a környezetvédelmi engedélyben, egységes környezethasználati engedélyben a legnagyobb teljesítmény-kihasználás és kedvezőtlen terjedési viszonyok (különösen az uralkodó szélirány, időjárási viszonyok) mellett, a domborzat, a védőelemek és a védendő területek, építmények figyelembevételével - a légszennyező forrás határától számított, legalább 300, legfeljebb 1000 méter távolságban lehatárolt területben határozza meg.
- Meglévő telephelyen tervezett új légszennyező forrás esetében a felügyelőség a védelmi övezet kijelölése során az előírt 300 méternél kisebb távolságot is meghatározhat, amennyiben valamennyi levegővédelmi követelmény teljesül.

A jelenlegi állapot megtartása, esetleges javítása – például a porszennyezés csökkentésével – érdekében a következő általános célkitűzéseket fogalmazzuk meg:

- a közlekedés okozta porterhelés csökkentése fasorok ültetésével, burkolt utak növelésével;

- a mezőgazdaságból származó diffúz szennyezések, elsősorban a porszennyezés csökkentésére szélvédő erdősávokkal, út menti fasorok telepítésével, a gyengébb termőképességű földrészeteken kisebb erdők telepítésével;
- Az elérhető legjobb, és biztonságosabb mezőgazdasági technológia alkalmazása (porleválasztók stb.);
- a kommunális eredetű légszennyezés csökkentése – gázfűtésre való teljes átállás;
- mezőgazdasági telephelynél (elsősorban állattartó telepnél, majornál) figyelembe kell venni a védőövezet kialakításának lehetőségét telekhatáron belül;
- gyom irtása (különös tekintettel az allergénhatású növényekre).

Összességében a település levegőkörnyezeti állapota megfelelő, a tervezett módosítások nem merítik ki a terhelhetőséget.

3.4.3. Zaj- és rezgésterhelés

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (1) bekezdése alapján a településfejlesztés és a településrendezés célja a lakosság életminőségének és a település versenyképességének javítása érdekében a fenntartható fejlődést szolgáló településszerkezet és a jó minőségű környezet kialakítása, a közérdek érvényesítése az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdekek összhangjának biztosításával, a természeti, táji és építészeti értékek gyarapítása és védelme, valamint az erőforrások kíméletes és környezetbarát hasznosításának elősegítése.

(2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni

- g) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,
- i) a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait.

A zajvédelmi szempontokat is figyelembe vevő helyi településtervezés jelentősége a későbbi konfliktushelyzetek megelőzésében mutatkozik meg. Fontos, hogy az önkormányzat a környezetterhelő források telepítését lehetővé tevő döntéseinél, az ipari, gazdasági, vegyes övezetek kijelölésénél ne pusztán a határértékek majdani teljesülését tartsa szem előtt, hanem

legyen figyelemmel arra is, hogy az új funkciók ne eredményezzenek jelentős zajterhelés-növekedést a meglévő állapothoz képest.

Gyöngyös közigazgatási területe egészen a Kékesig elnyúlik, magába foglalva Mátrafüred, Sástó, Pipishegy és Mátraháza belterületét is. A település szerkezete a több kisebb településrész által többszörösen tagolt. A Mátraaljai területek turisztikai és üdülő vonzerővel bírnak, míg az Alföld felé eső területek a közlekedési hálózat kiépültsége miatt a gazdasági és ipari területeknek jelentenek hatalmas logisztikai előnyt.

A külterület jelentős, jellemzően az északi része erdősült. A város keleti és nyugati részén szőlő és szántóterületek a jellemzőek míg a déli külterület főként szántó, mezőgazdasági művelésű terület.

Gyöngyös város stratégiai zajtérkép készítésére, zajvédelmi intézkedési terv készítésére jogszabályilag nem kötelezett (100.000-nél kisebb lakosú város).

A település legnagyobb zajterhelése a közúti közlekedésből származik.

A város déli határában épült meg az M3-as autópálya, melynek Gyöngyöshalász közigazgatási területén, a gyöngyösi közigazgatási területének közvetlen közelében van a Gyöngyös-kelet, Mátrafüred, Adács leágazása. Ez biztosítja a kapcsolatot a Gyöngyös-Adács 3210 jelű összekötő úttal. A város közlekedési rendszerben való helyzetét tekintve kifejezetten jónak mondható. A város legjelentősebb forgalmú közútja a 3. sz. főút, mely a központi belterületen keresztülhalad. A településszerkezeti terv védősávot jelöl ki a település külterületi szakaszain az országos közutak esetében mely zaj elleni védelmi szempontból is nagyon kedvező.

Gyöngyös város környezetvédelmi beszámolója alapján 2018. évben csak a Petőfi utca közlekedési zaja és a gépjárművek okozta rezgés miatt érkezett bejelentés a környezetvédelmi hatósághoz. A zajterhelési határérték túllépést a nagy forgalom, a rossz állapotú útburkolat és az utca beépítettségéből eredő akusztikai hatások okozták. A hatóság kötelezésére a Magyar Közút Zrt. zajcsökkentő intézkedéseket tett a Petőfi utcában:

30 km/h sebességkorlátozás kerül bevezetésre a Dózsa Gy. és a Vachott S. utcai csomópontok közötti útszakaszon, a tehergépkocsival történő behajtást megtiltja a Táncsics M. utcai csomóponttól Gyöngyössolymos irányában is, továbbá a tehergépkocsik áruszállítás céljából

Gyöngyössolymos irányában a Vachott S. utcai csomópont és a Tánicsics M. utcai csomópont között behajthatnak.

Estlegesen felmerülő további problémák a közúti közlekedés tekintetében a forgalomsűrűség csökkentésével, a nehézjárművek részarányának csökkentésével, sebességkorlátozással, forgalomcsillapítással, indokolt esetben az útburkolat cseréjével biztosítható.

A közlekedési vonalas létesítményeken túl a településen a zajterhelés jellemzően az ipari területek környezetében lehet jelentős. Gyöngyös város településszerkezete zaj elleni védelmi szempontból szerencsésnek tekinthető, a lakó és ipari területfelhasználások jól elkülönülnek egymástól, még ha védőövezet nem is került kijelölésre, illetve nem is valósult meg minden érintkezési ponton.

A kereskedelmi, szolgáltató terület a Déli iparterületen, a főbb közlekedési útvonalak mentén (3. sz. főút, Karácsondi út, Szurdokpart utca) kerültek kijelölésre, de a központi belterületen elszórtan is találhatunk ilyen felhasználású területeket. A terv több esetben a kereskedelmi szolgáltató gazdasági területek módosítását irányozza elő, melyeket egyrészt a valós területfelhasználás feltüntetése indokolja, másrészt lakossági kérelmek alapján is történik módosítás. Tervezői javaslat alapján a Damjanich János utcán egy nagyobb összefüggő zöldfelület és rekreációs park kialakítására tesz javaslatot a terv, mely az állatkert és a patakpart közelsége miatt óriási turisztikai potenciállal rendelkezik a jelenlegi területfelhasználáshoz képest. Ezt alátámasztja a lakóterület közelsége is melyek beépülése esetén az ide települő vállalkozások esetleg zavaró hatása kevésbé kívánatos. A kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek jelentős tartalékokkal rendelkeznek a Déli iparterület városrészén, ezért újabb területek kijelölése nem javasolt. A terv új kereskedelmi gazdasági területeket a jelenlegi területfelhasználásnak megfelelően csak beépített területeken jelöl ki (pl.: Émász irodaház, üzemanyagtöltő az Alkotmány úton...stb). A volt Öntöde területén is több ebbe a területfelhasználásba jobban beleillő tevékenységű cég kérvényezte a módosítást, melyek fejlesztésére így lehetőség nyílik.

Tervezett módosítások zaj elleni védelmi szempontból nem kifogásolhatóak, a rekreációs park kialakítása még védőövezet funkciót is jelent.

A város déli területein kerültek kijelölésre a meglévő iparterületek, távolabb a lakóterületektől, hogy a zavaró zajhatás elkerülhető legyen. A Déli külhatár utca északi oldalától keletre haladva a Karácsondi útig és onnan dél, délkeleti irányban a közlekedési területek mentén található a legtöbb ipari terület. A vasútállomás és a volt öntöde területén valamint a Pipishegyi iparterületen került kijelölésre ez a területfelhasználás.

A legtöbb esetben kialakult szabályozást rögzített a hatályos szabályozási terv, ami bizonyos esetekben értelmezhetetlen (pl.: a be nem épített tömbökben), ezek a területek az új szabályozási terv készítésével leszabályozásra kerülnek. A terv a Vasöntő utcai garázssort illetve itt található néhány lakó és gazdasági funkciójú területen szünteti meg az ipari területfelhasználást, mely során a területek a jelenlegi területfelhasználási egységbe kerülnek. Iparterület bővítésére egy esetben kerül sor, mely helyhez kötött beruházás fejlesztési szándékainak megvalósítását szolgálja, ezért nem vehető figyelembe más még beépítetlen iparterület. Ennek területe a volt öntöde mögötti szántókat érinti. Más területen új iparterület nem került kijelölésre a tervezés során, mivel a város jelentős tartalékkal rendelkezik.

Az egyes, kimelt módosítások zajkörnyezeti állapotra gyakorolt hatásait a 3.1. fejezetben bemutattuk.

Összességében megállapítható, hogy a tervezett beavatkozások, átminősítések zaj elleni védelmi szempontjából nem kifogásolhatóak.

3.4.4. Hulladékgazdálkodás

A város területén az NHSZ Észak-Kom Nonprofit Kft. végzi a lakossági kommunális hulladék gyűjtését. A város lakó a Kenyérgyár úti hulladékudvarban is leadhatják a háztartásokban keletkező hulladékokat. Támogatandó, illetve népszerűsítendő a házi komposztálás. Meg kell oldani a veszélyes hulladékok elkülönítését, lakossági tájékoztatás és egyéb programok keretein belül csökkenteni kell ezek kommunális hulladékok közé kerülését. Inert hulladékok elhelyezésére a térségben két cég rendelkezik engedéllyel. Az egyik a Hódút Freeway Kft mely a gyöngyöstarjáni telephelyén tudja fogadni, a másik a HE-DO Kft. mely az abasári telephelyén fogadja az inert hulladékot.

A város területén a 385/2014. (XII.31.) Korm. rendeletnek megfelelően a zöldhulladékot is külön gyűjti be a hulladékszállítással megbízott cég. 2012-2013 évben kezdődött meg a gyöngyösi térség hulladéklerakóinak rekultivációja. Tizenegy település bezárt, műszakilag

nem megfelelő települési szilárdhulladék-lerakója került bezárásra, köztük a gyöngyösi 6 hektáros terület is.

A gyöngyösi 0217/59 hrsz-ú, a természetben a Szurdokparton lévő, műszaki védelem nélkül létesült kommunális hulladéklerakó rekultivációját elvégezték, az utógondozás van folyamatban.

A tervben szereplő módosítások a település hulladékgazdálkodási rendszerét nem befolyásolják.

3.4.5. Földtani közeg védelme

A földtani közeg a természeti környezet és tájhasználat alapvető eleme, így kiemelt jelentőségű, hogy az antropogén hatásokkal szemben megfelelő védelmet biztosítsunk. A településrendezési eszköz módosítása után a fejlesztési területeken létesülő beruházások megvalósításánál tekintettel kell lenni a környezeti elemek minőségének megóvására. Ezen célból környezetvédelmi vonatkozású engedély (egységes környezethasználati engedély, környezetvédelmi engedély, működési engedély) kizárólag a földtani közeg védelmének érvényesülése esetén adható.

Csak olyan létesítmények, tevékenységek valósíthatók meg, amelyek ellenőrzött körülmények közötti működtetése hosszú távon sem veszélyezteti a földtani közeg jó állapotát, továbbá az általános normatív emberi elvárások és a vonatkozó hatályos jogszabályokban megfogalmazott környezeti célkitűzések teljesülését.

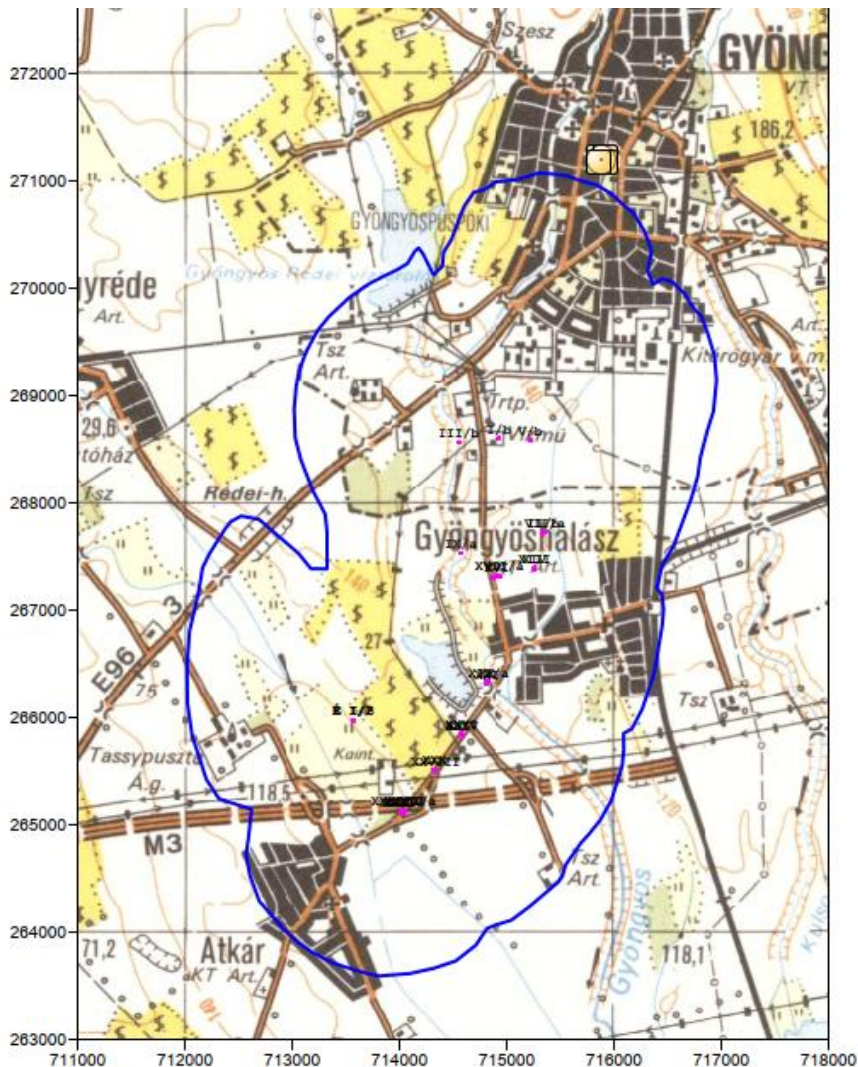
3.4.6. Vízvédelem

3.4.6.1. Vízbázisvédelem

Az ivóvízbázisok védőterületei, védőidomai (együtt: védőövezetei) kijelölésének módját, valamint a vízbázisok védelme érdekében szükséges területhasználati korlátozásokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szabályozza. A térségi ivóvízellátást biztosító Gyöngyös-Gyöngyöshalász-Atkár ivóvízbázis R.-nek megfelelő védőövezeteinek hatósági kijelölése még nem történt meg, ebből eredően a vízbázis biztonságba helyezése sem. A térségi ivóvízellátást biztosító Gyöngyös-Gyöngyöshalász ivóvízbázis Rendeletnek megfelelő védőövezeteit az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság megbízásából a Geoservice Kft. (Miskolc) határolta le, 2001-ben (az akkori

lehatárolás a vízműbe azóta bekötött Atkár-É-i vízműkutakra nem vonatkozott). Mivel a vízkitermelés jelentősen megváltozott (Atkári kutak üzembe helyezése, figyelembe vett távlati vízigény megnövekedése, kitermelés súlypontjainak megváltozása a mélyebben szűrőzött kutak irányába), 2017-ben új diagnosztikai lehatárolás készült. Az új lehatároláshoz tartozó „B” hidrogeológiai védőidomot a lenti ábrán mutatjuk be.

A Heves Megyei Vízmű ZRt. megküldte a Gyöngyös Városi Vízmű védőidomának lehatárolására vonatkozó, 2017-es felülvizsgálati tervdokumentációt, s tájékoztattott, hogy ez alapján kerül majd benyújtásra a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz a vízbázis védőidomának határozattal történő kijelölésére vonatkozó kérelem. A terv rögzíti a részletes hidrogeológiai védőidom felülvizsgálati dokumentációban foglaltakat.

Gyöngyös Városi Vízmű Hidrogeológiai „B” védőidoma, diagnosztikai fázis – Kolencsik Attila – Gyöngyös Város részletes hidrogeológiai védőidoma, Szirmabesenyő, 2017. május

*„A **belső védőövezetet** a 20 napos elérési idők alapján kell kijelölni, a maximális napi termelési hozamok felhasználásával. A kormányrendelet szerint a **belső Védőövezetet** minden esetben ki kell jelölni, amennyiben az áramvonalaknak felszíni pontjuk Van, abban az esetben a felszíni pontok által közrezárt terület, de minimálisan 10 m sugarú kör jelenti a **belső védőövezet határát**. Mivel a 20 napos elérési időkhöz tartozó áramvonalaknak nincs felszíni kilépési pontjai, ezért a kút **belső védőövezetét a kút körüli 10 m sugarú körben kell kijelölni.***

*A **külső védőövezetet** a 6 hónapos elérési idők alapján kell kijelölni, a maximális havi termelési hozamok felhasználásával. Nem kell a **külső védőövezetet** kijelölni, ha a kútból indított áramvonalaknak felszíni pontjuk nincsen. Amennyiben a **külső védőövezet** kijelölendő, akkor annak területe minimálisan 100 m sugarú kör a kút körül. Mivel a 6 hónapos elérési időkhöz tartozó áramvonalaknak nincs felszíni kilépési pontjai, ezért a kút **külső védőövezetét nem kell kijelölni.***

*A **hidrogeológiai védőövezet A zónáját** az 5 éves elérési idők alapján kell meghatározni maximális éves termelés alapján. Az 5 éves elérési időkhöz tartozó áramvonalaknak nincs felszíni kilépési pontjai.*

*A **hidrogeológiai védőövezet B zónáját** az 50 éves elérési idők alapján kell meghatározni maximális éves termelés alapján. Az 50 éves elérési időkhöz tartozó áramvonalaknak nincs felszíni kilépési pontjai, tehát a **védőövezet nem metsz ki a felszínre, így annak felszíni vetülete kerül bemutatásra.***

Bár a gyöngyösi vízmű védőterületeinek, ill. védőidomának határozatban történő kijelölése ezidáig nem történt meg, az ivóvízbázis védelmét szem előtt kell tartani.

A vízbázis védelme - a vízbázisok a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási rendszerek védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet alapján – a felszín alatti vízbázisnál védőidom, védőterület meghatározását, kijelölését, kialakítását és fenntartását jelenti. A kijelölésről szóló határozat alapján érvényesíthetők és alkalmazhatóak a területhasználati korlátozások.

Kijelölő határozat hiányában jelenleg a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet 5. sz. táblázatában foglaltak az irányadóak.

1. A védőterületek és védődombok övezeteire vonatkozó korlátozások

1	A	B		C		D		E		
		Felszín és felszín alatti vízbevitel		Felszín alatti vízbevitel		Felszín alatti vízbevitel		Felszín alatti vízbevitel		
2		belső		külső		A		B		
3		védőövezetek		védőövezetek		Védőövezetek		Védőövezetek		
4	BEEPÍTÉS, UDULES									
5	Lakótelep; új parcellázás területének kialakítása	-	-	-	-	-	-	-	0	
6	Lakó- vagy irodaház építéssel	-	-	X	-	-	-	-	+	
7	Lakóépületek csatornázás nélkül	-	-	-	-	X	-	-	0	
8	Szennyvízcsatorna átvezetése	-	-	X	-	-	-	-	0	
9	Szennyvíztisztító telep	-	-	-	-	-	-	-	+	
10	Házi szennyvíz szikkasztása	-	-	-	-	-	-	-	0	
11	Települési folyékonyhulladék-lerakó létesítése és üzemeltetése	-	-	-	-	-	-	-	X	
12	Települési hulladéklerakó (nem veszélyes hulladékok lerakása)	-	-	-	-	-	-	-	0	
13	Egyszeri hulladék lerakása	-	-	-	-	-	-	-	+	
14	Temető	-	-	-	-	X	-	-	+	
15	Házikertek, kiskertművelés	-	-	-	-	-	-	-	0	
16	Sátorozás, fürdés	-	-	X	-	-	-	-	+	
17	Sportpálya	-	-	X	-	-	-	-	+	
18	IPAR									
19	Érősen mérgező vagy radioaktív anyagok előállítása, feldolgozása, ilyen hulladékok tárolása, lerakása	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Mérgező anyagok előállítása, feldolgozása, tárolása	-	-	-	-	-	-	-	0	
21	Mérgező anyagokkal nem dolgozó üzemek, megfelelő szennyvízelvezetéssel	-	-	X	-	-	-	-	+	
22	Ásványolaj és -termékek előállítása, vezetése, feldolgozása, tárolása	-	-	-	-	X	-	-	0	
23	Veszélyeshulladék-ártalmatlanító	-	-	-	-	-	-	-	X	
24	Veszélyeshulladék-lerakó	-	-	-	-	-	-	-	-	
25	Veszélyes hulladék üzemi gyűjtő	-	-	-	-	X	-	-	0	
26	Élelmiszer-ipari szennyvizek szikkasztása, hulladékaik tárolása	-	-	-	-	-	-	-	0	
27	Egyéb ipari szennyvíz szikkasztás	-	-	-	-	-	-	-	-	
28	Salak, hamu lerakása	-	-	-	-	-	-	-	0	
29	MEZŐGAZDASÁG									
30	Erdőtelepítés és művelés vegyszeres kezelés nélkül	-	-	+	-	-	-	-	+	
31	Erdőfelújítás vegyszeres kezelés nélkül	-	-	+	-	-	-	-	+	
32	Növénytermesztés	-	-	0	-	-	-	-	0	
33	Komposztálótelep	-	-	-	-	X	-	-	0	
34	Onellátást meghaladó állattartás	-	-	-	-	X	-	-	0	
35	Legeltetés, házilát tartás	-	-	0	-	-	-	-	+	
36	Szerves trágyázás	-	-	0	-	-	-	-	+	
37	Műtrágyázás	-	-	0	-	-	-	-	0	
38	Hígtrágya és trágyalejtés kijuttatása termőföldre	-	-	-	-	-	-	-	0	
39	Hígtrágya- és trágyalejtés leírás	-	-	-	-	-	-	-	-	
40	Szennyvízintézés	-	-	-	-	-	-	-	0	
41	Tisztított szennyvízzel való öntözés	-	-	-	-	-	-	-	+	
42	Növényvédő szer alkalmazása	-	-	0	-	-	-	-	0	
43	Növényvédő szer-kijuttatás légi úton	-	-	-	-	-	-	-	0	
44	Növényvédőszer-tárolás és -hulladék elhelyezés	-	-	-	-	-	-	-	X	
45	Növényvédő szeres eszközök mosása, hulladékvizek elhelyezése	-	-	-	-	-	-	-	0	
46	Szerves- és műtrágya raktározása és tárolása	-	-	-	-	X	-	-	0	
47	Szennyvíztiszta tárolása	-	-	-	-	X	-	-	0	
48	Szennyvíztiszta termőföldön történő elhelyezése	-	-	-	-	X	-	-	0	
49	Állathulladék elföldelése, dogrutak létesítése és működtetése	-	-	-	-	-	-	-	0	
50	Halternyesztés, halesítés	-	-	-	-	-	-	-	0	
51	KÖZLEKEDÉS									
52	Autópálya, autótűt, vízszóró burkolt csapadékvíz-rendszerrel	-	-	0	-	-	-	-	+	
53	Egyéb út, vízszóró burkolt csapadékvíz-rendszerrel	-	-	0	-	-	-	-	+	
54	Egyéb út	-	-	0	-	-	-	-	+	
55	Vasút	-	-	X	-	-	-	-	+	
56	Gépkocsiparkoló	-	-	-	-	-	-	-	+	
57	Üzemanyag-töltő-állomás	-	-	-	-	X	-	-	0	
58	Gépkocsimosó, javítóműhely, södeponis	-	-	-	-	-	-	-	+	
59	Egyéb tevékenység	-	-	-	-	-	-	-	-	
60	Bányászat	-	-	-	-	X	-	-	0	
61	Fúrás, új kút létesítése	-	-	0	-	-	-	-	0	
62	A fedő- vagy vízvezető réteget érintő egyéb tevékenység	-	-	-	-	-	-	-	0	

2. Jelmagyarázat:

	A	B	C
1	-	=	Tilos
2	x	=	Új létesítménynél, tevékenységnél tilos, a meglévőnél a környezetvédelmi felülvizsgálat vagy a környezeti hatásvizsgálat eredményétől függően megengedhető
3	o	=	Új vagy meglévő létesítménynél, tevékenységnél a környezeti hatásvizsgálat, illetve a környezetvédelmi felülvizsgálat, illetve az ezeknek megfelelő tartalmú egyedi vizsgálat eredményétől függően megengedhető
4	+	=	Nincs korlátozás

6. számú melléklet a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelethez
 7. számú melléklet a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelethez

A vízbázisvédelmi diagnosztikai dokumentációk által is javasolt, részben fenti jogszabályban is rögzített intézkedések:

- a meglévő belvízelvezető művek feliszaposodásának megakadályozása, gyomnövényektől való megtisztítása.
- művelési ág váltás síkvidéken belvizes és nitrát érzékeny területeken.
- szennyvíztisztító bővítése továbbá a hatásfokának növelése, vagy új létesítése.
- az állattartó telepek korszerűsítése.
- ipari szennyvíz és használt termálvíz közvetlen bevezetésének felülvizsgálata és ennek függvényében a bevezetés korlátozása, illetve megszüntetése.
- élőhelyek feltárása, kezelési tervük elkészítése.
- az engedély nélküli felszín alatti vízkitermelés megszüntetése, ugyanezen rétegek szennyező forrásainak felderítése, és a veszélyeztetés megszüntetése.
- csapadékvíz elvezetéséről való gondoskodás.
- mélyfekvésű, vízjárta területeken fokozott figyelmet kell fordítani az építéshatósági eljárások során.
- A vízgazdálkodási létesítmények mellett a partisávot szabadon kell hagyni, azon belül végleges építmény nem helyezhető el, tilos olyan növényzet ültetése, amely a fenntartási munkát akadályozza, külterületén csak gyepgazdálkodás folytatható.
- a vízi létesítmények melletti területet, ingatlant a tulajdonos vagy használó csak úgy hasznosíthatja, hogy ezáltal azok állapotát, üzemeltetését ne veszélyeztesse, a víz természetes lefolyását ne akadályozza, a víz minőségét ne károsítsa.
- Új beépítések csak teljes közművesítettség mellett kezdeményezhetőek a módosítási területeken.

A 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet szerint nem szabályozott, de a vízbázis védőterületén betartandó előírások:

Az árkokat tisztán kell tartani, abban pangó víz, szemet és egyéb szennyező anyag nem kerülhet be. Az árkok fenntartását kiemelt fontossággal kell végezni. A csatorna vizének minőségére fokozottan gondot kell fordítani. A csatorna fenntartását az előírásoknak megfelelően rendszeresen kell végezni. A csatornán keresztül a talajvízbe szennyezőanyag nem kerülhet be. Az erdőbe szemetet és egyéb szennyezőanyagot lerakni tilos. Az erdő

művelését környezetbarát vegyszerekkel és trágyával kell végezni. Az utak téli sózását lehetőség szerint környezetbarát vegyülettel kell helyettesíteni.

A településen csak olyan tevékenység végezhető, amely nem teszi lehetővé a sérülékeny vízbázis felszín alatti vizeinek mennyiségi és minőségi megóvását.

3.4.6.2. Vízyűjtő-Gazdálkodás

A felülvizsgált Vízyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT) 2021-ig illetve 2027-ig tartalmaz előírásokat a felszíni- illetve felszín alatti vizek minőségi és mennyiségi védelmének javítása és megőrzése érdekében.

A tervben kijelölt fejlesztési területek igénybevétele során úgy kell eljárni, hogy a felszíni és felszín alatti vizek jó állapota biztosítva legyen. A felszín alatti vizek védelméről rendelkező 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése szerint: „Alapvető célkitűzésként legkésőbb a Kvt.-ben meghatározott időpontig el kell érni, hogy a felszín alatti víztestek állapota feleljen meg a jó állapot, azaz a jó mennyiségi és minőségi állapot követelményeinek. Gyöngyös település vízyűjtő-gazdálkodási szempontból a „2-11 Tarna” tervezési alegység területén található.

Gyöngyös vízgyűjtő-gazdálkodási szempontból figyelembe veendő az alábbi táblázat:

Érintett VIZIG működési terület	ÉMVIZIG
Vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegység (kódja, neve)	2-11 Tarna tervezési alegység
Felszíni víztest, illetve víztest vízgyűjtő (kódja, neve)	AEP316 Bene-patak közepső
	AEP541 Gyöngyös-patak alsó
	AEP735 Külső-Mérges-patak
	AEQ038 Tarján-patak
	AEQ069 Toka-patak alsó
Felszín alatti víztest (kódja, neve)	kt.2.1. Bükki-termálkarszt
	pt.2.2. Észak-Alföld
	h.2.2. Mátra
	p.2.9.1. Északi-középhegység peremvidék
	sp.2.9.1. Északi-középhegység peremvidék

Az aljzattól a felszín irányába haladva a pt.2.2 jelű Észak-Alföld porózus termál, a kt.2.1 jelű Bükki termálkarszt nevű termálkarszt, a p.2.9.1 jelű Északi-középhegység peremvidék nevű porózus, az sp.2.9.1. jelű Északi-középhegység peremvidék nevű sekély porózus és a h.2.2. jelű Mátra elnevezésű hegyvidéki víztestekbe sorolt törmelékes üledékes képződmények települnek.

A felszíni és felszín alatti víztestekre vonatkozó minősítéseket és intézkedési programokat a VGT 2 tartalmazza.

Gyöngyös közigazgatási területét figyelembe véve az alábbi táblázatok bemutatják a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés fontosabb eredményeit az érintett víztestekre vonatkozóan.

Felszíni vízfolyás víztestek állapotának bemutatása:

Víztest neve	Tervezési alegység száma	Kategória	Minősítések	
			Ökológiai minősítés	Kémiai állapot
Bene-patak középső	2-11	erősen módosított	mérsékelt	adathiány
Gyöngyös-patak alsó	2-11	természetes	gyenge	adathiány
Külső-Mérges-patak	2-11	erősen módosított	gyenge	jó
Tarján-patak	2-11	erősen módosított	mérsékelt	adathiány
Toka-patak alsó	2-11	erősen módosított	mérsékelt	jó

Felszín alatti víztestek állapotának bemutatása:

Víztest jele kt: termálkarszt pt: porózus termál h: hegyvidéki p: porózus sp: sekély porózus	Víztest neve	Minősítések (A védett területek állapotértékelése beépül a mennyiségi illetve minőségi minősítésbe)	
		Mennyiségi állapot	Kémiai állapot
kt.2.1	Bükki termálkarszt	jó	jó
pt.2.2	Észak-Alföld	jó	jó
h.2.2.	Mátra	jó	jó
p.2.9.1.	Észak-középhegység peremvidék	gyenge, oka: - vízszint süllyedése	jó
sp.2.9.1.	Észak-középhegység peremvidék	gyenge, oka: - vízszint süllyedése	gyenge, oka: szennyezett vb.: NO3, SO4

Felszíni víztestekre vonatkozó célok, intézkedések bemutatása

Víztest neve	Ökológiai minőség	Ökológiai célkitűzés	Ökológiai célkitűzés teljesítésének éve	Ökológiai mentesség indoka	Kémiai állapot	Kémiai célkitűzés	Kémiai célkitűzés éve	Kémiai mentesség indoka	Vízfolyások fizikai-kémiai állapotát javító intézkedések (2027-ig)	Vízfolyások veszélyes anyag terhelésének csökkentésére irányuló intézkedések (2027)
Bene-patak középső	mérsékelt	A jó potenciál elérendő	2027+	M1	adathiány	A jó állapot elérendő	2027	M1	1.1 (hé. szig.); 1.2; 2.1; 2.3; 2.4; 17.1; 17.5; 17.6; 17.8; 17.9; 29.2; 30.1;	-
Gyöngyös-patak alsó	gyenge	A jó állapot elérendő	2027+	M1	adathiány	A jó állapot elérendő	2027	M1	1.1 (hé. szig.); 2.1; 2.3; 2.4; 17.1; 17.5; 17.8; 29.2; 30.1;	-
Külső-Mérge-patak	gyenge	A jó potenciál elérendő	2027+	G2	jó	A jó állapot fenntartandó			1.1 (hé. szig.); 2.1; 2.3; 2.4; 17.1; 17.5; 17.6; 17.8; 29.2; 30.1;	21.4; 23.1; 30.2
Tarján-patak	mérsékelt	A jó potenciál elérendő	2027+	M1	adathiány	A jó állapot elérendő	2027	M1	1.1 (hé. szig.); 2.1; 2.3; 2.4; 17.1; 17.5; 17.6; 17.8; 17.9; 29.2; 30.1;	-
Toka-patak alsó	mérsékelt	A jó potenciál elérendő	2027	G2	jó	A jó állapot fenntartandó			2.1; 17.1; 17.8_TV; 29.2 (2021-ig megvalósítandó)	-

A Tarján- és Toka-patakok vonatkozásában 2027-ig a vízfolyásokra hidromorfológiai intézkedések is megfogalmazódtak: 7.3.1. A Tarján-patak illetve annak vízgyűjtőjére a 23.2 és 23.3 sorszámú intézkedéseket is kijelöli VGT2.

Felszín alatti víztestekre (FAV) vonatkozó célok, intézkedések bemutatása

Víztest neve	Víztest jele*	FAV mennyiségi állapota		FAV kémiai állapota		FAV kémiai állapotot javító intézkedések		FAV vízbázis védelmi intézkedések	FAV mennyiségi állapotát javító intézkedések
		Minősítés (5 teszt alapján)	Víztestekre vonatkozó környezeti célkitűzések	Minősítés (6 teszt alapján)	Víztestekre vonatkozó környezeti célkitűzések	2015-ig megvalósuló projekt, ami javítja az állapot-értékelésben szereplő állapotot	2021-ig, illetve folyamatosan	2021-ig	2021-ig, illetve folyamatosan
Bükk termálkarszt	kt.2.1	jó	a jó állapot fenntartandó	jó	a jó állapot fenntartandó		36	13.1; 13.2; 13.4	7a.2; 7a.5; 8.2; 8.4
Észak-Alföld	pt.2.2	jó	a jó állapot fenntartandó	jó	a jó állapot fenntartandó	-	36	-	7a.2; 7a.5; 8.2; 8.4
Mátra	h.2.2	jó	a jó állapot fenntartandó	jó	a jó állapot fenntartandó	21.1; 29.2	2; 3; 21.10; 21.9; 21.1; 21.5; 36	13.1; 13.2; 13.3; 13.4	7a.2; 8.2; 23.2
Északi-középhegység peremvidék	p.2.9.1	gyenge, oka: - vízszint süllyedése	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés	jó	a jó állapot fenntartandó		36	13.1; 13.2; 13.4	7a.2; 8.1; 8.2; 8.4
Északi-középhegység peremvidék	sp.2.9.1	gyenge, oka: - vízszint süllyedése	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés	gyenge, oka: szennyezett vb.: NO3, SO4	a jó állapot elérhető	21.7; 21.1; 29.2	2; 3; 21.7; 21.8; 21.10; 21.9; 4.1; 21.1; 21.5; 36	13.1; 13.2; 13.3; 13.4	7a.2; 7.1; 8.1; 8.2; 8.4; 23.2; 31.1; 32

VGT szerinti azonosító	Intézkedések rövid leírása
1. SZENNYVÍZTISZTÍTÓ TELEPEK ÉPÍTÉSE ÉS KORSZERŰSÍTÉSE	
1.1	A Szennyvíz Program megvalósítása. Új szennyvíztisztító telep létesítése, meglévő szennyvíztisztító telepek korszerűsítése (kapacitás növelés, technológia fejlesztés, rekonstrukció), a felszíni befogadóra vonatkozó határértékek betartásával.
1.2	Szennyvizek kezelése azonos céllal, mint 1.1, de a Szennyvíz Programban jelenleg nem szereplő agglomerációkra.
2. MEZŐGAZDASÁGI EREDETŰ TÁPANYAGSZENNYEZÉS CSÖKKENTÉSE	
2.1	A mezőgazdasági termelés tápanyag szennyezésének csökkentésére vonatkozó általános szabályrendszer, a tápanyag kihelyezés tényleges korlátozása szántó és ültetvény területeken.
2.2	Tápanyag kihelyezés tényleges korlátozása az alapot meghaladó mértékben önkéntes agrár-környezetgazdálkodási program (AKG) keretében.
2.3	Tápanyag-gazdálkodási terv alapján történő tápanyag kihelyezés szántók esetében, agrár-környezetgazdálkodási programok (AKG) keretében.
2.4	Művelési ág váltás (szántó-gyep, szántó - erdő, szántó-vizes élőhely konverzió).
2.5	A szennyvíziszap mezőgazdasági területen való hasznosításának szabályozásának felülvizsgálata (követelmények és tilalmak).
2.6	A környezeti szempontoknak megfelelő tápanyag-gazdálkodás érdekében a szennyvíziszap mezőgazdasági hasznosításának elősegítése.
3. MEZŐGAZDASÁGI EREDETŰ PESZTICID SZENNYEZÉS CSÖKKENTÉSE	
3.1	Növényvédő szerek alkalmazásának szabályozása EU Peszticid Irányelv alapján (szántó, ültetvények és legelő esetén).
3.2	Növényvédőszer alkalmazásának korlátozása agrár-környezetgazdálkodási program (AKG) keretében.
4. BEKÖVETKEZETT SZENNYEZÉSEK CSÖKKENTÉSE, FELSZÁMOLÁSA, BELEÉRTVE A FELHAGYOTT SZENNYEZETT TERÜLETEK KÁRMENTESÍTÉSÉT	
4.1.	Szennyezett terület kármentesítése (feltárás, megfigyelés, biztosítás, felszámolás).
7. A VÍZJÁRÁSI VISZONYOK JAVÍTÁSA ILLETVE VÍZKIVÉTELEK, MÁS VÍZTESTRE TÖRTÉNŐ ÁTVEZETÉSEK ÖKOLÓGIAI HATÁSAINAK CSÖKKENTÉSE	
7.1	A belvízelvezető rendszer módosítása.
7.3.1	Völgyzárógátas tározókból történő vízleeresztés szabályozása
7a. ÖKOLÓGIAI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÍTÉSE A FENNTARTHATÓ VÍZHASZNÁLAT MEGVALÓSÍTÁSÁBAN	
7a.2	Felszín alóli vízkivételek nyilvántartása, felülvizsgálata, módosítása, engedélyezése.
7a.5	Termálvizek hasznosítása, a használt termálvizek visszasajtolásának szabályozása, ösztönzése és korszerűsítése.
8. A VÍZ HATÉKONY FELHASZNÁLÁSÁT ELŐSEGÍTŐ MŰSZAKI INTÉZKEDÉSEK, AZ ÖNTÖZÉS, AZ IPAR, AZ ENERGITERMELÉS ÉS A HÁZTARTÁS TERÜLETÉN	

8.1	Víztakarékos megoldások alkalmazása növénytermesztésben (növénykultúra, öntözési technológia, energiahatékonyság).
8.2	Technológiai és hálózati veszteségek csökkentése.
8.4	Víztakarékos megoldások az ipari vízellátásban.
13. IVÓVÍZBÁZISOK VÉDELME T SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK (VÉDŐTERÜLETEK, PUFFERZÓNÁK)	
13.1	Ivóvízminőség biztosítása a csapnál, az EU Ivóvíz irányelvnek megfelelően (Az Ivóvízminőség Javító program befejezése, + monitoring).
13.2	Ivóvízbázisok védelme, védőzónák kijelölése, tevékenységek szabályozása, módosítása (A diagnosztikai és a biztonságba helyezési program végrehajtása).
13.3	A vízbázisvédelmi szabályozáson kívüli megoldások (egyedi megoldások, vízbázis-védelem szempontjából kedvező területhasználat váltás, jó gyakorlatok ösztönzése, területhasználókkal való megegyezés.
13.4	Vízbiztonsági tervek készítése, alkalmazása.
17. TALAJERÓZIÓBÓL ÉS/VAGY FELSZÍNI LEFOLYÁSBÓL SZÁRMAZÓ HORDALÉK- ÉS SZENNYEZŐANYAG TERHELÉS CSÖKKENTÉSE	
17.1	Szennyezőanyag és hordalék lemosódás csökkentése gyepesítéssel, fásítással, lejtős területeken teraszolással, beszivárgó felületekkel, belterületi növénytermesztés izolálásával
17.5	Szennyezőanyag lemosódás csökkentése síkvidéki területen agrár-környezetgazdálkodási program (AKG) keretében (pl. táblamenti szegélyek, mélyszántás....)
17.6	A legeltetés és a takarmánygazdálkodás jó gyakorlata legelőkre.
17.8	Vízfolyások és tavak melletti pufferzónák kialakítása gyepesítéssel vagy agrár-erdészeti módszerrel (összehangolás a parti növényzónák rehabilitációjával, árvízvédelmi és fenntartási szempontok figyelembevételével
17.9	Az erózió és a lefolyás csökkentése erdőterületeken, a jó erdőgazdálkodási gyakorlat alkalmazásával (zárt korona vagy aljnövényzet, tarvágás mellőzése, erdei utak kijelölése)
21. TELEPÜLÉSEKRŐL, ÉPÍTETT INFRASTRUKTÚRÁBÓL ÉS KÖZLEKEDÉSBŐL SZÁRMAZÓ SZENNYEZÉSEK MEGELŐZÉSE ÉS SZABÁLYOZÁSA	
21.1.	Kommunális hulladéklerakók megfelelő kialakítása, működtetése és ellenőrzése.
21.4.	Települési eredetű, belterületi növénytermesztésből, állattartásból, közterületekről származó terhelések csökkentése.
21.5.	Illegális hulladéklerakók felszámolása, a hulladéklerakás ellenőrzése, bírságolása.
21.7.	A Szennyvíz Program megvalósítása (csatornázás, egyedi szennyvízkezelés).
21.8.	Azonos céllal, mint 21.7, de a Szennyvíz Programban jelenleg nem szereplő agglomerációkra.
21.9.	További csatornarákötések elősegítése és megvalósítása.
21.10.	Csatornahálózatok rekonstrukciója.
23. A TERMÉSZETES VÍZVISSZATARTÁST ELŐSEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK	
23.1.	Belterületi vízviSSZatartási lehetőségek megteremtése, épületekről (zöld tető, ciszterna), ingatlanokról és közterületekről (záportározó medencék, tavak)
23.2.	Csapadékgazdálkodás, táblaszintű vízviSSZatartás a táblákon belül a beszivárgás növelése és a lefolyás csökkentése érdekében.
23.3	VízviSSZatartás tározással dombvidéki területeken, kisvízfolyásokon záportározókban, esetleg állandó tározókban

29. MEZŐGAZDASÁGI TELEPEKRŐL (ÁLLATTARTÁSBÓL) SZÁRMAZÓ TERHELÉS CSÖKKENTÉSE	
29.2.	Állattartótelepek korszerűsítése az EU Nitrát Irányelv alapján.
30. HORDALÉK- ÉS TÁPANYAG-VISSZATARTÁS FELSZÍNI BEFOGADÓKBA TÖRTÉNŐ BEVEZETÉS ELŐTT	
30.1	Mezőgazdasági területről származó belvizek szűrése a befogadóba történő bevezetés előtt (szűrőmező)
30.2.	Elválasztott rendszerrel összegyűjtött csapadékvíz szűrése a befogadóba történő bevezetés előtt (szűrőmező, homokfogó, olajfogó).
31. BESZIVÁROGTATÁS, VISSZASAJTOLÁS KORSZERŰSÍTÉSE, SZABÁLYOZÁSA	
31.1.	Talajvízdúsítás szabályozása.
32. NEM VÍZIGÉNYEK KIELÉGÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ FELSZÍN ALATTI VÍZELVONÁSOK SZABÁLYOZÁSA, A HATÁSOK ENYHÍTÉSE	
32.1.	Bányászati vízkivételek szabályozása és a víz felhasználása.
32.2.	Folyók eltereléséből, bevágódásából származó alacsony folyó vízszint miatt bekövetkezett talajvízszint-süllyedés kompenzációja vízpótlással, mederbeli fenékgátas duzzasztással.
36. SZAKSZERŰTLENŰL KIKÉPZETT KUTAK ELLENŐRZÉSE, REKONSTRUKCIÓJA, FELSZÁMOLÁSA	
36.1.	Szakszerűtlenül kiképzett kutak ellenőrzése, rekonstrukciója, felszámolása.

3.4.6.3. Csatornázottság, szennyvíz-elvezetés

A belterületen elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózat üzemel. A közműves szennyvízcsatorna hálózatra ténylegesen rákötött ingatlanok aránya kb. 93%. A szennyvízcsatorna hálózat kiépítése befejeződött, a tervek szerint a csatornázottság 2020-ra eléri a 99%-ot. A szennyvízcsatorna hálózatra történő rákötések arányának növekedésével csökken a szippantott szennyvíz mennyisége, cél, hogy a szippantott szennyvíz mennyisége elhanyagolható legyen. 2017-ben a Gyöngyösi Üzemegység és a Városüzemeltetési Igazgatóság közösen beazonosította a szennyvízzel ellátott, de arra rá nem kötött gyöngyösi ingatlanokat és a Vízmű megküldte az érintett ingatlantulajdonosoknak a rákötésre történő felszólítást. A törvényben meghatározott türelmi idő letelt, ezért írásban kértük a Vízművet, hogy a kötelezettséget nem teljesítőkre vonatkozóan kezdeményezze a Gyöngyösi Járási Hivatalnál a hivatalbóli eljárás lefolytatását.

A csatornahálózaton elvezetett szennyvizet a gyöngyösi szennyvíztisztító telep tisztítja. A 2005-2006 között megvalósult gyöngyösi szennyvíztisztító telep rekonstrukciója eredményeként a gyöngyösi telep kapacitása bővült, a mátrafüredi szennyvíz pedig egy technológiai vezetéken keresztül a gyöngyösi telepre kerültek bevezetésre. A város a KEHOP-2.2.2-15-2016-00091 azonosítójú pályázat kapcsán a Gyöngyös és térsége szennyvízelvezetésének és tisztításának fejlesztésére nyert támogatást. A pályázat keretében a

város közigazgatási területén 100%-ban kiépül a lakossági közműves szennyvízelvezetés és megvalósul a Gyöngyösi Szennyvízagglomeráció településének szennyvizét fogadó szennyvíztisztító telep fejlesztése. A szennyvíztisztító telep Mátrafüred, Mátraháza, Sástó, Kékestető településrészekén túl Nagyréde, Gyöngyöshalász, Gyöngyössolymos, Gyöngyösorosi települések szennyvizét is fogadja és tisztítja.

Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz (szippantott szennyvíz)

2018-ban Gyöngyös közigazgatási területéről összesen 2270 m³ szippantott szennyvizet fogadott a szennyvíztisztító telep, ebből 680 m³ lakossági és 1620 m³ közületi eredetű, ez közel ugyanannyi, mint 2017-ben volt. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtése és ártalmatlanításra való átadása az Önkormányzat által megszervezendő közszolgáltatás keretében történik, a közszolgáltató a Terra-Vita Kft. (Eger, Grónay u. 10.), a közszolgáltatási szerződés 2023.12.31-ig érvényes.

3.4.6.4. Felszíni vízelvezetés, csapadékvíz elvezetés

A Mátra vizekben aránylag gazdag, a hegységben lévő források jelenléte és vízhozama a geológiai felépítésének és a csapadékviz viszonyoknak köszönhető. Több forrás alakult a törésvonalak mentén, ezek általában bővizűek és állandók. A még napjainkban is tartó utóvulkanikus hatások következményei az ásványvizes források és a gyógyvizes fürdők. A hegység állóvizei nem bírnak nagyobb jelentőséggel. Az egykori természetes állóvizek a mai napra már szinte teljesen elmocsarasodtak. Nagyobb vízfelülettel, így nagyobb környezeti hatással bírnak a mesterségesen kialakított, vízgyűjtő területekre épült víztározók.

Gyöngyös vízfolyásai:

A Mátra forrásai,

Gyöngyös-Nagy-patak,

Külső-Mérges-patak,

Tarján-patak,

Toka-patak,

Belső-Mérges-felső-ág,

Belső-Mérges-alsó-ág.

Rábakő-patak,

Ringlis-patak,

Bene-patak,

A település állóvizei:

500 m magasságban Mátrafüredtől északra a Sás-tó,

Nagyréde határában az 1975-ben létesített, 1,5 millió m³ vízmennyiségű Gyöngyös-Rédei víztározó,

Szent Anna-tó

Csatorna-patak,
Csurgó-patak

A belterületi vízrendezés kifejezetten önkormányzati feladat, és a települések felszíni vizeinek az elvezetésével foglalkozik. A belterületi vízrendezést a továbbiakban Gyöngyös 2018. évi beszámolója alapján mutatjuk be:

Az önkormányzati tulajdonban és üzemeltetésben lévő csapadékvízvezető rendszer teljes hossza 162.965 méter, melynek fenntartása összetett feladat. A gyöngyösi csapadékvíz hálózat üzemeltetője maga az Önkormányzat, a karbantartási feladatok és tisztántartási kötelezettségek pedig az alábbiak szerint oszlanak meg:

- a zártszelvényű hálózat és burkolt árokrendszer iszapfogó műtárgyainak karbantartását szerződés alapján a Heves Megyei Vízmű Zrt. végzi. A karbantartási munkák jellemzően hibaelhárításra korlátozódnak, a Hivatal vagy a Vízmű által feltárt, valamint ellenőrzött, szakmailag indokolt lakossági bejelentések alapján történnek, a költségvetésben jóváhagyott előirányzat keretéig,
- a burkolt és földmedrű árkok vízvezető képességet fenntartó tisztántartása az ingatlan tulajdonos feladata, de az áttereszek tisztítását szükség esetén a Hivatallal történő egyeztetést követően a Vízmű végzi
- a felépítmény nélküli ingatlanok mentén lévő árkok tisztántartása a közhasznú munkavégzés keretében kell megvalósuljon, feltéve, ha van rá humán erőforrás.

A leggyakrabban előforduló karbantartási munkák

- csapadékvíznyelők és –aknák rácsainak és fedlapjainak szintbe emelése, cseréje, javítása, pótlása;
- csapadékvíz aknák javítása;
- hálózatmosás, duguláselhárítás;
- az É-i városrészben iszapfogók takarítása;
- hálózati hibák feltárása érdekében kamerázás.

A csapadékvíz nyelők takarítása nem képezi a csapadékvíz karbantartási szerződés részét, ezt a kizárólag kézi munkával megvalósítható munkafázist a közfoglalkoztatás keretében tudják elvégezni.

2018-ban nem volt olyan nagyintenzitású eső, ami jelentősebb elöntéseket okozott volna. önkormányzati tulajdonú vízvezető rendszeren.

A nyíltszelvényű árkok tisztántartási kötelezettségnek sok ingatlantulajdonos nem tesz eleget, ami a szomszédos, és különösen az árokrendszer folyásirány szerinti utolsó ingatlanok állagát veszélyezteti. A helyi médiában rendszeresen adnak részletes tájékoztatást a csapadékvíz kártételeinek megelőzését szolgáló, csapadékvízelvező rendszer tisztántartásával kapcsolatos feladatokról és kötelezettségekről.

A Képviselő-testület környezetvédelmi programjában célul tűzte a gyöngyösi szennyvízcsatorna hálózatba történő csapadékvíz bevezetésék felderítését, amit a 2018- ban megkezdték. A füstöléses felderítés hatékony, látványos és gyors módszer a csapadékvíz szennyvízcsatornába történt bekötésének azonosítására. Az ellenőrzés keretében már az eddigiekben számos szennyvízcsatornára kötött ingatlan csapadékvízelvezőt sikerült beazonosítani, melyek esetében az Önkormányzat intézkedik azok megszüntetéséről.

3.4.6.5. Felszíni vizek minősége

A közigazgatási területünket érintő felszíni vízfolyásoknak – néhány belterületi partakszakasz kivételével - az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (ÉMVIZIG) a vagyonkezelője. A közigazgatási területet érintő jelentősebb vízfolyások a Gyöngyös-Nagy-patak, Bene-patak, Toka-patak, Tarján-patak, Külső-Mérgecs patak és Belső-Mérgecs patak, a Csurgó-patak és Csatorna-patak Mátrafüreden. A vizitársulások megszűnését követően az önkormányzati tulajdonban lévő külterületi patak-szakaszok fenntartása átkerült az ÉMVIZIG-hez, míg egyes belterületi szakaszok fenntartása az önkormányzat kötelezettsége.

A gyöngyösi felszíni vízfolyások közül a Gyöngyös-patakon, Külső-Mérgecs-, Bene- és Toka-patak gyöngyösi közigazgatási területén VKI expedíciós mérőhelyek vannak, azaz a vízminőség meghatározása feltáró, célorientált és nem állandó jellegű.

A várost érintő felszíni vizek minősége nem ad okot az elégedettségre, annál is inkább, mivel a felszíni vizek szennyezésének döntő hányada lakossági eredetű. A Gyöngyös-Nagy patak vízminősége két kategóriát romlik miközben átfolyik a városon, s ez főként a az illegális hulladékelhelyezéseknek köszönhető.

A Gyöngyös-Nagy patak védelmét eredményezi a szennyvíztisztító telep tervezett technológiai beruházása is, melynek megvalósulása biztosítja a tisztított szennyvíz EU normáknak megfelelő minőségét.

A felszíni vízfolyásainkat szennyezi, a városképet pedig jelentősen rontja az a nagy mennyiségű szilárd kommunális hulladék, amit a patakba dobnak.

A felszíni vizek esetében – főként kisvízfolyásokról lévén szó – periodikusan visszatérő probléma szélsőséges vízjárásuk és ezzel összefüggésben az ezzel járó kockázatok (ár- és belvíz, kisvíz, szennyezésérzékenység).

Gyöngyös (Nagy)-patak

A városon átfolyó Gyöngyös-patak vízminőségi mutatóit az országos törzshálózati felszíni vízvizsgálati adatok alapján a város előtt Gyöngyössolyosnál, a várost elhagyva Gyöngyöshalásznál mérték.

A felszíni vizek minőségét az MSZ 12749 szabvány öt osztályba sorolja, az I. osztály a legjobb, míg az V. osztály a legrosszabb minőséget jelöli.

A patak vízminősége nagyon sokat javult az elmúlt években, a szennyvíz bevezetését jelző szennyezőanyag koncentrációk határérték alattiak, sőt a tipikusan szennyvíz jelenlétére utaló ammónia koncentráció alapján I. vízminőségi osztályba sorolható. Ezzel szemben a szilárd kommunális hulladékok jelenléte továbbra is kimutatható, a gyöngyösi Duranda területén a patakmeder és parti sáv hulladékmentes állapotát nem sikerül biztosítani. A Gyöngyös patak vize szervesanyag tartalma alapján a leggyengébb, V. osztályba sorolható.

A patak vizét a Gyöngyös előtti csaknem természetes tisztaságúnak (I. osztályú) minősíthető állapotról a belterületi terhelések IV-V. osztályú, erősen szennyezett állapotúra rontják. Különösen magas a kommunális eredetű szennyeződés.

Külső- és Belső-Mérges patak

A Belső-Mérges-patak partján és medrében rendszerint több helyen található kommunális hulladék. A Belső-Mérges-patak a két temető között II. osztályú, „jó” vízminőségi osztályba sorolható, azonban a szerves anyag tartalma alapján erősen szennyezettnek minősül. A Külső-Mérges patakkaal való egyesülés után a Szurdokpart utca keresztezéséig a patak medre és partja szemetes, a közhasznú munkásokkal végzett rendszeres takarítás ellenére is. a patak vízminősége a TERRA-VITA telephely alatta gyakorlatilag a „tűrhető” (III. osztályú) vízminőségi kategóriába sorolható.

A Bene-patak vize a rendelkezésre álló adatok szerint továbbra is jó, szerves anyag tartalma alapján tűrhető, a többi komponens szempontjából kiváló a vízminőség.

A Muzslavölgyi patak a mintavételezés időpontjában ki volt száradva.

Védelmet igényel a Gyöngyös és Abasár határában lévő Szent Anna-tó. A tóban az eutrofizáció felgyorsult a meder feltöltődése folyamatban van.

A Sástó vize szervesanyag- és foszfor tekintetében túrhető minőségű, az eutrofizáció jelei egyértelműen felismerhetők.

A tervben vízgazdálkodási területként vannak nyilvántartva a vízfolyások, patakok, tavak és a jelentősebb árkok, valamint azok parti sávjai. A patakok part éleitől, illetve depóniáinak mentett oldali lábvonaltól számított 6,0 m széles parti sávot kizárólagos állami tulajdonú vízfolyásoknál illetve a többi vízfolyásnál 3,0 méteres parti sávot kell szabadon hagyni a 83/2015. (II.14.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően, karbantartási és fenntartási munkálatok elvégzésére. Ezekon területeken állandó épület, építmény, kerítés nem helyezhető el, továbbá fás szárú növények telepítése is tilos.

Vízzennyezések

A csapadékvíz elvezető rendszerként üzemelő gyöngyösi Belső-Mérges patakon 2018.09.27-én az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság lakossági bejelentés alapján borászati jellegű szennyezést azonosított. A vízügyi igazgatóság a szükséges intézkedéseket megtette. A továbbiakban a szüreti időszakban az Önkormányzat vízelemzéssel igyekszik a potenciális szennyezőforrásokat beazonosítani és kiszűrni.

3.4.6.6. Szennyezett területek

- A B.BRAUN Medical Magyarország Orvostechnológiai Kft. Gyöngyös, Déli külhatár utca 8. szám, 4015. hrsz. alatti, az egykori honvédségi mosoda ingatlanán lévő földalatti tartály megszüntetése kapcsán került feltárássra és lehatárolásra földtani közeget és a felszín alatti vizet érintő, határértéket meghaladó szennyezés. A kármentesítés monitoring szakaszban van. A monitoring kutak létesítése megtörtént, a negyedéves mintavételezést és elemzést rendszeresen végzik, az ezzel kapcsolatos adatszolgáltatást a környezetvédelmi hatóság figyelemmel kíséri.
- Abasár község víztermelő kútjaiban észlelt szervesoldószer szennyezés
Az abasári víztermelő kutakban azonosított, szerves oldószerek okozta szennyezés tényfeltárása során kiderült, hogy a szennyezés gyöngyösi területet is érint. A szennyezés feltárása és lehatárolása befejeződött, a tényfeltáró záródokumentációt,

majd a kármentesítési eljárásban a műszaki beavatkozási tervet a környezetvédelmi hatóság elfogadta és a műszaki beavatkozás elvégzésére, valamint kármentesítési monitoring végzésére kötelezte a Magyar Vagyonkezelő Zrt-t. A kármentesítő rendszert legkésőbb 2020. szeptember 30-ig kell üzembe helyezni. A felszín alatti víz állapotának nyomon követésére 21 db monitoring kút létesül, melyek vizét negyedéves gyakorisággal kell vizsgálni a hatóság által előírt komponensekre. A szennyezettség felszámolásával kapcsolatos, 1524/2017. (VIII.14.) számú határozatában a Kormány feladatokat és határidőket határozott meg, illetve forrást biztosított a szervesoldószer-szennyezettség felszámolására. A szennyezés az alábbi hrsz-ú (a Pipis-hegyen lévő) gyöngyösi ingatlanokat érinti: 0163, 0164/1, 11131, 11132, 11133, 11136, 11137/8, 11138, 0164/1.

A tervben szereplő módosítások szennyezett területeket nem érintenek.

3.4.6.7. Termőföldek védelme

Gyöngyös település teljes területe a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.6.) Kormányrendelet alapján nitrát-érzékeny terület.

A termőtalajok pusztulását, erózióját, termőképességük csökkenését - szélső esetben megsemmisítését – a víz és a szél idéző elő. Mindkét tényező káros hatása csökkenthető, vagy megszüntethető erdősítéssel, fásítással. Az erdő védi és javítja a saját és hozzá csatlakozó területek talaját. A kedvező térbeli elosztással telepített erdősítések záródásuk után, 4–6 éves koruktól, betöltik talajvédelmi rendeltetésüket.

Az erdőterületek valós területhasználatoknak megfelelő átsorolása, s ily módon rögzítése hosszú távon biztosítja az erdők fenntartását, újra telepítését.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény szerint a termőföldön történő vagy arra hatást gyakorló beruházásokat, tevékenységeket úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldeken a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak. A beruházások során a beruházó köteles a gondoskodni a humuszos termőréteg megmentéséről és hasznosításáról. A humuszos termőréteg letermelésével, megmentésével, hasznosításával, továbbá az érintett termőföldek helyreállításával kapcsolatos munkálatokat talajvédelmi terv alapján kell elvégezni.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény szerint a termőföldön történő vagy arra hatást gyakorló beruházásokat, tevékenységeket úgy kell megtervezni és megvalósítani,

hogy az érintett és a környező termőföldeken a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak. A beruházások során a beruházó köteles a gondoskodni a humuszos termőréteg megmentéséről és hasznosításáról. A humuszos termőréteg letermelésével, megmentésével, hasznosításával, továbbá az érintett termőföldek helyreállításával kapcsolatos munkákat talajvédelmi terv alapján kell elvégezni. A nitrát-érzékeny területeken a magasabb szintű előírások szerint kell eljárni.

3.4.7. Táj- és természetvédelem

3.4.7.1. Országos jelentőségű természetvédelmi területek

A település közigazgatási területét érinti az 5/1985. (XI.22.) OKTH rendelkezéssel védetté nyilvánított és a 137/2007. (XII.27.) KvVM rendelettel védettségében fenntartott Mátrai Tájvédelmi Körzet. A tájvédelmi körzet védett és fokozottan védett területeinek helyrajzi számait a fenti KvVM rendelet 1-2 melléklete tartalmazza.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében országos védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, földvár, kunhalom, melyek természeti emlékek minősülnek. E törvény hatálya alá tartoznak a Dobogó, a Muzsla-tető, a Benevár és a Benevár-bérc elnevezésű földvárak. A Vidékfejlesztési Értesítő 2012. I. száma tartalmazza a vidékfejlesztési miniszter közleményét az ex-lege lápi és szikes tavi védettséggel érintett területekről. A város Sástó településrészén a Sás-tó elnevezésű láp került ex-lege védelem alá. Országos jelentőségű természetvédelmi terület is érinti a város közigazgatási területét. Az 1975-ban védetté nyilvánított Gyöngyösi Sárhegy Természetvédelmi Terület a település keleti részét érinti. Védettségét az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 5/1975. számú OTvH határozatával állapították meg, és a védettségét az 52/2007. (X.18.) KvVM rendelettel tartották fenn. Az 55/2016. (VIII.16.) FM rendelet rendelkezik a Gyöngyösi Sár-hegy Természetvédelmi Terület bővítéséről és természetvédelmi kezelési tervéről. A Bükk Nemzeti Park Igazgatósága által szolgáltatott adatok nem tartalmazták ez utóbbi rendelet szerinti bővítést a természetvédelmi terület vonatkozásában, így azok a jogszabályban megadott helyrajzi számos lehatárolással illetve a koordináták szerint kerültek lehatárolásra. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 15.§ (1) pontjában szereplő feltételeknek eleget tevő területek tervezett természeti területként kezelendők.

3.4.7.2. Natura 2000 területek

Gyöngyös város közigazgatási területe érintett a Gyöngyösi Sár-hegy elnevezésű HUBN20046 azonosító jelű és a Mátra északi letörése elnevezésű HUBN20047 azonosító jelű különleges természetmegőrzési területtel, valamint a Mátra elnevezésű, HUBN10006 azonosító jelű különleges madárvédelmi terület.

3.4.7.3. Ökológiai hálózat területei

A város külterületének jelentős részét érinti az országos ökológiai hálózat. A magterület, az ökológiai folyosó és a pufferterület is érinti a település jellemzően az északi, észak-keleti külterületi területeket, de a Gyöngyös-Rédei-víztározó is az országos ökológiai hálózat részét képezi.

3.4.7.4. Tájképvédelmi területek

Gyöngyös területét érinti az országos területrendezési terv által meghatározott tájképvédelmi terület övezete. Az övezet által a város teljes északi része a központi belterület határáig érintett. Déli irányból a 3. sz. főút és a nyugati elkerülő út határolja.

3.4.7.5. Egyedi tájértékek

Az egyedi tájértékek típusoktól függetlenül az adott táj karakterének jellemzőit magukon hordozó természeti- kultúrtörténeti-, tudományos- vagy esztétikai szempontból értékes alkotások, képződmények vagy létesítmények, melyek az adott településen élők számára jelentőséggel bírnak. Ezek a tájértékek együttesen határozzák meg a város arculatát. Számos még nyilvántartásba nem vett egyedi tájértéket rögzít a tájértéktár webes honlapja, melyeket a nemzeti park még nem vett nyilvántartásba így azok csak tájékoztató jelleggel kerülhetnek a tervekbe.

3.4.7.6. Természetvédelmi intézkedések

A környezetvédelmi hatóság tájékoztatása értelmében 2018. évben Gyöngyös közigazgatási területéről természetvédelemmel kapcsolatos közérdekű bejelentés nem érkezett.

Gyöngyös közigazgatási területén lévő Natura 2000 területek, védett természeti területek és országos jelentőségű védett természeti területeken szervezett közösségi események (túrák, futóversenyek) során a szervezők és résztvevők az engedélyben foglaltaknak megfelelően kötelesek eljárni.

A környezetvédelmi program 2018-2019 évre szóló feladattervébe az került megfogalmazásra, hogy a kivágott fák pótlásán kívül évente további minimum 50 db fa

ültetése szolgálja a levegőminőség javítását, az élhetőbb környezet megteremtését, a por és zaj elleni védelmet. A 2018-ban a 70 db kivágott fával szemben 22 db került elültetésre. A fák az egyre hangsúlyosabb éghajlatváltozással járó extrém meleg időszakokhoz való alkalmazkodást segítik elő, a túlélés fontos „eszközei”, árnyékoló hatásukból adódóan kulcsfontosságuk van a tartós kánikula elviselhetővé tételében.

3.4.7.7. Természetvédelmi javaslatok

Javasolt a közigazgatási területen fellelhető meglévőként nyilvántartott földvárak felmérésén alapuló, és a közigazgatási területen lévő természeti területekkel összekapcsolt állagmegőrzési és ismeretterjesztő, valamint turisztikai hasznosítású célú koncepció, esetleg tanösvény kidolgozása, létrehozása.

A domb- és hegyvidéki erdőségek élővilágának megőrzése, a növény- és állatvilág élőhelyeinek minél nagyobb mértékű biztosítása minden más feladat elé sorolandó. Javasolt a Gyöngyös-Sárhegy természeti területhez kapcsolódó igazgatási terület megismertetésére szakképzett vezetéssel programokat, kerékpárutat, további tanösvényeket kialakítani.

Javasolt a természetes élővilág védelmén túl a nagy jelentőségű, kultúrtörténeti jelentőséggel bíró szőlőtermesztés technológiájának támogatása a helyi jelentőségű fajták fennmaradásának érdekében.

3.4.8. Zöldfelületi rendszer

A zöldfelületi karaktert meghatározó elemek közé tartoznak az erdőterületek, erdősávok, fasorok, gyepterületek, felszíni vizek parti sávja, parkok, köz- és magánkertek, temetők, játszóterek.

A földhivatali alapadatok tartalmazzák az erdő-, illetve gyepterületek elhelyezkedését. Ezek többségében a belterülettől északra, illetve délnyugatra található. Az Országos Erdőállomány Adattár szerint Mátrafüred és Mátraháza területe közjóléti rendeltetésű erdővel van körbevéve. Az Országos Erdőállomány Adattár szerint Gyöngyös a közigazgatási területén 659,665 ha védelmi erdővel borított, 890,262 ha gazdasági erdőterülettel borított és 329,899 ha közjóléti rendeltetésű erdőterületet tart nyilván az Országos Erdőállomány Adattára (2019). 162,44 ha nem erdővel fedett, de az erdőtervben szereplő un. egyéb részletként megjelölt terület helyezkedik el. Összesen: 2042,266 ha.

A Zöldfelület olyan állandóan növényzettel fedett belterületi közterület, amely a település klimatikus viszonyainak megőrzését, javítását, ökológiai rendszerének védelmét, a lakosság pihenését, testedzését, rekreációját szolgálja. A településen az 1 hektárnál kisebb területű zöldterületek közkert. Közkert: 1 hektárnál kisebb, legalább 15 m oldalméretű, közterületi zöldterület.

A közparkok a nagyobb, több funkciót ellátó zöldfelületek. Közpark: több funkciót szolgáló, legalább 1 ha nagyságú közhasználatú közterületi zöldterület, amelynek legkisebb oldalmérete is 80 m-nél nagyobb, amelyet bárki használhat. A közkertek minimális zöldfelületi aránya 70%, a közparkoké 60%. Földhivatali alaptérkép az alábbi hrsz. számú ingatlanokat jelöli közparkként: 2425, 4136/3, 1900/25, 1900/27 hrsz.

Az Országos településrendezési és építési követelményekről szóló, többször módosított 253/1997. (XII.20.) Korm.rendelet (továbbiakban: OTÉK) 9.§ értelmében a helyi építési szabályzatban gondoskodni kell a közigazgatási területen a klimatikus viszonyok megőrzése, javítása érdekében a telkek növényzettel fedett részéből, a zöldterületekből és az erdőkből álló egységes és összefüggő rendszer kialakításáról. Ennek figyelembe vételével a zöldfelületi rendszer szerkezeti kapcsolatait a településszerkezeti terv ábrázolja.

Zöldfelületi rendszer fejlesztése

A zöldfelületi rendszer fejlesztésébe a lakosságot is javasolt bevonni.

A település fejlődése, alakulása alapján a települést javasolt zónákra (lakó területek; közösségi célú közterületek; kereskedelmi-, ipari és mezőgazdasági telephelyek;) felosztani, melyek zöldfelületein javasolt olyan növény fajok-fajták használata, melyek a melegebb-szárazabb klímájú városi körülmények között is nagy biológiai aktivitást produkálnak, de nem tartoznak az özönnövények közé.

A település turisztikai fejlődése, alakulása érdekében a település zöldfelületein javasolt olyan növény fajok-fajták használata, melyek a melegebb-szárazabb klímájú települési körülmények között is nagy biológiai aktivitást produkálnak de nem tartoznak az özönnövények közé, javasolt kidolgozni a közterületek és magán kertek kialakítási elveit.

Javasolt egységes fasorokkal kombinált zöldsávok, fasorok telepítése több ütemben.

- I. ütemben az országos és regionális jelentőségű utakon,
- II. ütemben a települési gyűjtő utakon
- III. ütemben egyes lakó utcákban

A három ütem szerinti telepítések az erőforrások intenzív tervezését igénylik, vélhetően 10-15 évet is igénybe vehetnek. A javasolt fasor telepítések nagyságrendileg mintegy 1.000-1.500 fasori fa és 2.000-3.000 talajtakaró cserje telepítését jelenthetik. Az egységes fasorok-zöldsávok a pontszerű zöldfelületi elemek hálózatba kapcsolására képesek, sőt a település átszellőzését is nagyban segítik.

Javasolt a város Ny-i részének határán lévő, jelenleg elsősorban építőanyag kereskedelmi funkciójú Damjanich utcai ingatlanokon új közpark kiépítése.

Javasolt a Vármegyeháza tér ill. a Színház környezetében, a Nagy patak mindkét oldalán gyalogos zónává alakított intenzív zöldfelületi funkciókkal ellátott fásított köztér kialakítása.

Javasolt az

- I. ütemben:
 - a Kassai út – Pesti út közlekedési vonal;
 - a Karácsondi út mentén
- II. ütemben:
 - a Mérges u. – Koháry u. – Mátrai út – Bene u. közlekedési vonal;

a Gábor Áron u. – Baross G. u. - Kossuth u. – Szt. Bertalan u. – Vachott S. u. –
Damjanich u. közlekedési vonal mentén

III. ütemben:

a Jókai u. – Rózsa u. – Petőfi S. u.;

a Platán u.;

a Kenyérgyár út;

a Hadnagy u. – Esze T. u.

egy részén fasorok ill. széles zöldsávokkal bővített fasorok telepítése, ezen keresztül a turisták magasabb szintű kiszolgálása hatalmas lehetőségekhez jut.

Javasolt új közterületi zöldfelületek létesítése a város különböző pontjain, melyek biztosíthatják a növekvő zöldfelületi ellátottságot a város lakosainak egésze és a turisták számára. A zöldfelületi ellátottságot mind mértékében növelni, mind területi eloszlásában javítani szükséges.

Javasolt a település intézményi zöldterületeinek (iskolák, temető, kegyeleti park) beültetési intenzitásának, a fás állományok mennyiségének, védelmi képességének növelése.

3.4.9. A terv által érintett hatásterület azon jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásolhat.

A tervben szereplő változások a korábbiakban már kifejtettek szerint környezeti szempontból nem jelentősek, nem járnak negatív hatással, tehát a terv megvalósulása jelentősen nem befolyásolja a terv hatásterületének jellemzőit.

3.4.10. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség)

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól 24.§ (1) szerint a rendezési tervben az övezeteket a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján kell meghatározni.

A hatályos Településrendezési terv övezeti rendszere esetenként a kialakult településképi szerepkör és használat szerinti besorolásokat tartalmazott, így a felülvizsgálat az áttekinthetőségre törekedett, melynek során az építési övezeteket a tényleges használat szerint sorolta be.

Gyöngyös utolsó becsült népessége 29 036 fő (2019 évben), ami akkori Magyarország népességének 0.29%-a (Heves megyének 9.82%-a). Népsűrűsége 525 fő/km². A népességszáma az 1990-as évektől lassú, de csökkenő tendenciát mutatott. A népesség csökkenésének elsődleges oka az elvándorlás, és csak másodlagos ok a természetes fogyás. Az ország átlagos népsűrűsége ekkor 106,8 fő/km². A település eltartó képessége tehát környezetével együttesen biztosítható.

A módosítások közül a népsűrűséget közvetlenül egyik fejlesztés sem növeli.

3.4.11. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv nem valósulna meg

A konfliktusok, problémák összegyűjtése Gyöngyös Településfejlesztési koncepciójában, illetve a jelen tervhez készült megalapozó vizsgálatban részletesen szerepelnek.

A tervben szereplő módosulások a településen jelen lévő konfliktusokra általánosságban nem tudnak válaszul szolgálni, azokra nincsenek jelentős hatással.

Gyöngyös városban az alábbi környezetvédelmi konfliktusokra, problémákra kell leginkább összpontosítani a közeljövőben:

Zaj- és rezgésterhelés

A település legnagyobb zajterhelése a közúti közlekedésből származik.

A város déli határában épült meg az M3-as autópálya, melynek Gyöngyöshalász közigazgatási területén, a gyöngyösi közigazgatási területének közvetlen közelében van a Gyöngyös-kelet, Mátrafüred, Adács leágazása. Ez biztosítja a kapcsolatot a Gyöngyös-Adács 3210 jelű összekötő úttal. A város közlekedési rendszerben való helyzetét tekintve kifejezetten jónak mondható. A város legjelentősebb forgalmú közútja a 3. sz. főút, mely a központi belterületen keresztülhalad. A településszerkezeti terv védősávot jelöl ki a település külterületi szakaszain az országos közutak esetében mely zaj elleni védelmi szempontból is nagyon kedvező.

Gyöngyös város környezetvédelmi beszámolója alapján a Petőfi utca közlekedési zaja és a gépjárművek okozta rezgés miatt érkezett bejelentés a környezetvédelmi hatóságához. A zajterhelési határérték túllépést a nagy forgalom, a rossz állapotú útburkolat és az utca

beépítettségéből eredő akusztikai hatások okozták. A hatóság kötelezésére a Magyar Közút Zrt. zajcsökkentő intézkedéseket tett a Petőfi utcában:

A Penny Áruház gyöngyösi boltjának zajkibocsátása miatt is érkezett lakossági panasz, a hűtőberendezések kültéri egységeinek zaja zavarja a szomszédos lakóházak lakóit. A közös helyszíni szemle során a bolt képviselői ígéretet tettek arra, hogy a zajforrásokat leárnyékolják, az erre vonatkozó műszaki megoldás kidolgozásra került.

30 km/h sebességkorlátozás kerül bevezetésre a Dózsa Gy. és a Vachott S. utcai csomópontok közötti útszakaszon, a tehergépkocsival történő behajtást megtiltja a Tánicsics M. utcai csomóponttól Gyöngyössolymos irányában is, továbbá a tehergépkocsik áruszállítás céljából Gyöngyössolymos irányában a Vachott S. utcai csomópont és a Tánicsics M. utcai csomópont között behajthatnak.

Estlegesen felmerülő további problémák a közúti közlekedés tekintetében a forgalomsűrűség csökkentésével, a nehézjárművek részarányának csökkentésével, sebességkorlátozással, forgalomcsillapítással, indokolt esetben az útburkolat cseréjével biztosítható.

A közlekedési vonalas létesítményeken túl a településen a zajterhelés jellemzően az ipari területek környezetében lehet jelentős. Gyöngyös város településszerkezete zaj elleni védelmi szempontból szerencsésnek tekinthető, a lakó és ipari területfelhasználások jól elkülönülnek egymástól, még ha védőövezet nem is került kijelölésre, illetve nem is valósult meg minden érintkezési ponton.

Levegővédelem

A levegő szennyezőanyag terhelését

- a lakossági tüzelés
- az illegális kábel/hulladékégetés
- a közlekedés
- az allergén növények okozzák.

A helytelen lakossági tüzelésből, a hulladékok tüzelőberendezésben, vagy nyílt téren történő égetéséből eredő légszennyező anyagok súlyosan károsítják az egészséget, számtalan betegség kialakulását idézik elő, országos szinten évente legalább 14.000 ember idő előtti halálát okozzák, ezért az ezzel kapcsolatos tájékoztatás kiemelt fontosságú. A lakossági tüzelőberendezések légszennyezőanyag kibocsátásával kapcsolatos kérdésekben a Gyöngyösi

Járási Hivatalnak van hatásköre, a Polgármesteri Hivatal pedig ismeretek terjesztésével és a lakosság szemléletformálásával tudja elősegíteni az egészségkárosító tüzelési gyakorlatok visszaszorítását.

Az Önkormányzat a város környezetvédelmi programjának végrehajtására 2 évente feladattervet készít. A 2020 – 2021 évre elfogadott feladatterv szerint:

- az illegális hulladékégetések ellen a kormányhivatal, a közterület-felügyelet és a rendőrség közös fellépésével kívánnak fellépni.
- az illegális tüzelőanyagok használatának felderítését modern technikai eszközökkel és módszerekkel kívánják elvégezni.
- az autóbuszpályaudvar környékén, többnapos téli időszakra vonatkozóan légszennyezési mérést kívánnak elvégezni.
- az allergén növények irtását lehetőség szerint közfoglalkoztatottak bevonásával kívánják folyamatosan végezni, továbbá parlagfű veszélyeztetettségi térképet kívánnak készíttetni.

Gyöngyös Város Képviselő-testülete összhangba hozta a környezetvédelméről szóló 15/2000. (V.22.) önkormányzati rendeletében szabályozott kerti hulladékok égetésére vonatkozó rendelkezését a hatályos Országos Tűzvédelmi Szabályzat (OTSZ) előírásaival. Ennek értelmében a belterületen tilos, a külterületi ingatlanokon engedély birtokában végezhető a növényi hulladékok égetése. Kivételt képez évente 4 nap: április első, valamint november utolsó csütörtöki és vasárnapi napja, amikor is megengedett a növényi hulladékok égetése. Az a tapasztalat, hogy a lakosság a rendelkezést betartja, a zöldhulladékot elsődlegesen a közszolgáltatónak adja át, különösen amióta ismételten zsákban is ki lehet tenni a hulladékátadó helyre a zöldet.

Sajnos nem tapasztalható javulás a lakosság által fűtéshez használt tüzelőanyagok fajtáját és minőségét illetően, a kéményekből terjedő füst szagán és színén folyamatos lehet érezni és látni Gyöngyös utcáin, hogy a kereskedelemben kapható tüzelőanyagokon kívül hulladékot is égetnek a háztartási tüzelőberendezésekben. A hulladékok elégetése során keletkező, a kéményen kibocsátott anyagok súlyosan károsítják az emberi egészséget. A szakmai szervezetek már évek óta szorgalmazzák a hatékony hatósági fellépést a hulladékégetés visszaszorítására. Az elmúlt években a központi közigazgatási szervek szakmai háttérintézményei több országos szemléletformáló és tájékoztató kampányt indítottak ezen a területen, melyről rendszeresen tájékoztatjuk a gyöngyösi lakosságot is.

Az Önkormányzat a helyi médiában fűtési idényenként 3-4 alkalommal felhívja a figyelmet a hulladékkal való tüzelés ártalmaira.

A levegőminőség védelme szempontjából megemlítendő még a Mátrai erőmű, melynek pontos hatásterületéről, ezáltal Gyöngyös közigazgatási területének levegőjére kifejtett hatásairól jelen terv készítőjének nincsenek részletes információi.

Az Önkormányzathoz és a környezetvédelmi hatósághoz nem megfelelő tüzelés, nyílt téri hulladékégetés, illetve nem megfelelő állattartás következtében fennálló bűzhatás tárgykorban több ízben érkezett bejelentés 2018 évben, mely bejelentések kivizsgálásra kerültek, a szükséges intézkedések fogantatása megtörtént.

Hulladékgyűjtés

Az illegális hulladéklerakás terén folyamatos ellenőrzésre van szükség, az esetleges környezeti károk mielőbbi felszámolása érdekében.

A Gyöngyös-patak ÉNy- i városrészt érintő mederszakaszában (ún. Duranda városrészben) elhelyezett illegális hulladékok, s azok okozta közegészségügyi problémák hosszú évek óta rendkívül nagy problémát jelentenek a városnak. Az újra és újra felhalmozódó hulladék rontja a városképet, negatívan befolyásolja Gyöngyös megítélését, a jogkövető lakosok életminőségét jelentősen rontja, összegyűjtése és elszállíttatása a város költségvetésére is évente több millió forintos terhet ró, éppen ezért az Önkormányzat számára létfontosságú a hulladéklerakás visszaszorítása. Az Önkormányzat – lehetőségeihez mérten, egyre szélesebb körű eszközökkel próbálja megelőzni, vagy legalább csökkenteni a hulladéklerakást:

A 2020 – 2021 évre elfogadott feladatterv szerint:

- A közterületi hulladéklerakás visszaszorítása érdekében kiemelt szerepe kell legyen a Városrendészet intézkedéseinek a hulladéklerakók azonosításában és szankcionálásában
- Rendszeres lakossági tájékoztatás szórólapon, helyi médiában
- A Gyöngyös-Nagy patak medrében és partján elhagyott hulladékokat össze kell gyűjteni, majd ki kell dolgozni a hulladéklerakás fizikai akadályozását biztosító megoldást, illetve kamera felvételekkel és tetten éréssel felelősségre kell vonni a hulladéklerakókat.
- Fel kell számolni a két temető közötti illegális hulladéklerakót és fizikai eszközökkel kell megakadályozni az újraképződését.
- Ismételt fel kell számolni a Szurdokpart út 2796/1 hrsz-ú önkormányzati úton és mellett felhalmozott gumiabroncs lerakatot.

A gyöngyösi közszolgáltatás teljesítésével kapcsolatban 2018-ban nagyon sok panasz érkezett az Önkormányzathoz, melyek kivizsgálása és az esetleges intézkedések folyamatos feladatot jelentenek.

Zöldfelületi rendszer

A Zöldfelületi rendszerre vonatkozó javaslatok az előző fejezetben bemutatásra kerültek. Fentiekén kívül az alábbiakat említjük meg:

Az Országos Ökológiai Hálózat övezeteihez (magterület, ökológiai folyosó, pufferterület) tartozó területek megőrzésére, a vízfolyások mentén húzódó természetközeli állapotú területek, illetve az erdőfoltok megővására, fenntartására a vízminőség-védelem, talajvédelem és a biodiverzitás megőrzése szempontjából nagyobb hangsúlyt kell fektetni, továbbá a település erdőszűlességének nagyságát fent kell tartani, erősíteni kell.

A város zöldterületei többnyire kisebb kiterjedésű közkertek, közparkok, melyek elszórta találhatók a belterületen. A település zöldfelületi ellátottsága ennek ellenére - a telkek magas zöldfelületi aránya miatt - megfelelő, a zöldfelületek minőségi fejlesztésére azonban nagyobb hangsúlyt kell fektetni a jövőben.

A környezet minőségének és a településképeknek a javítása érdekében a távlatban, ütemezetten az utak, az utcák átépítésekor, a közművek építésekor a felszíni vízelvezetés műveit, valamint a többi szükséges közművet is olyan műszaki megoldással kell kialakítani, elhelyezni, hogy maradjon elegendő hely út menti zöldsávok kialakítására, illetve utcafásításra.

Erdőterületek kezelése

Az erdőterületeknek alapvető jelentősége van az élővilág megővása, a települési környezet minőségének javítása, valamint tájésztétikái, környezet- és talajvédelmi szempontból egyaránt.

Az erdőterületek vonatkozásában a terv az Országos Erdőállomány Adattárának 2019-es adatait vettük figyelembe. Ezáltal az erdőterületek védelmi, gazdasági és közjóléti erdőterületbe kerültek kijelölésre ott, ahol más jogszabály általi rendelkezés azt nem tiltotta. E változás előnyös, mivel megszabja a területfelhasználási kategória későbbi használatának rendszerét, mely védi az erdő faállományát a túlzott beépítéstől és a káros emissziós tevékenységektől.

Klíímaváltozás

A klímaváltozás az egyik legnagyobb környezeti kockázat, amely a lakosság életmódját, életfeltételeit érheti. Az éghajlat tartós megváltozása, az egyre szélsőségesebb időjárás nemcsak természeti jelenség, hanem számos káros gazdasági, társadalmi és környezeti következményekkel is jár. A különböző földrajzi régiók fejlődését eltérően befolyásol(hat)ja a klímaváltozás, illetve annak hatásai. A hatások területi differenciálódása mellett az egyes régiók klímaváltozással szembeni alkalmazkodási és ellenálló képessége is markáns különbségeket mutat. Azokban a régiókban, ahol a gazdasági szerkezet nagyobb mértékben épít olyan ágazatokra, melyekben az időjárás szerepe meghatározó (például mezőgazdaság, turizmus), nagyobb sérülékenységgel, több kockázati tényezővel és változatos alkalmazkodási lehetőségekkel szükséges tervezni. Hazánkban is a szegényebb térségek - adaptációs kapacitásaik szűkössége miatt - kiszolgáltatottabbak a klímaváltozással és általában a környezeti állapot változásaival szemben. A hátrányos helyzetű térségek, illetve bizonyos társadalmi rétegek (pl. alacsony jövedelmű, idősebb korosztályok) védekezési lehetőségei korlátozottak, így az éghajlatváltozás által okozott hatások bekövetkeztével nőhetnek a térségek közti gazdasági, társadalmi, életmódbeli különbségek.

A klímaváltozás hazánkat is érintő negatív hatásai (szárazodás, extrém időjárási események gyakoribbá válása, hőhullámok, árvizek stb.) veszélyeztetik a nemzetgazdaság kiemelkedő fontosságú erőforrásait, így a termőföldet és az élelmiszer-termelést, az egészséges ivóvízellátást, illetve a vagyontárgyakat, esetenként az emberi életet is. Az egyre nagyobb árvizek és súlyos hőhullámok már most is komoly károkat okoznak.

Közismert és tudományosan is egyértelműen alátámasztott, hogy a Kárpát-medencére, Magyarországra, benne a legmélyebb térszíni fekvésű részeket képező alföldekre az időjárási és hidrológiai szélsőségek a jellemzőek. Évről évre egyre igazabbá válik az állítás, hogy a víz vagy túl sok, vagy túl kevés. Akár egy éven belül is nagy lehet a belvíz veszély és az aszályérzékenység is ugyanazon a területen. Ennek egyik oka a légköri csapadék igen nagy tér- és időbeni változékonysága, a nagy intenzitású záporok gyakoriságának és súlyosságának a növekedése, a talaj potenciális vízraktározó képességének mérsékelt volta, illetve kihasználatlansága. Az elmúlt 100 év legsúlyosabb aszályos éveinek gyakoriságát vizsgálva megállapítható, hogy 1931-1970 között 5 ilyen év volt (12,5%), 1971-2010 között viszont 9 év (22,5%), azaz gyakoriságuk majdnem megduplázódott.

A település klímája az Alföld és a hegyvidék határán lévő településekre jellemzően az országos átlagtól melegebb és szárazabb nyáron, télen pedig hidegebb. A tenyészidőszakra

eső csapadék 250-300mm körüli, a téli csapadék azonban segíti a növényzet tavaszi megindulását.

Az időjárási szélsőségek a globális felmelegedés hatására erősödnek: hosszabbak az aszályos időszakok, erősebbek a viharok idején a szelek, intenzívebbek a zivatarok és a jégesők.

Mint minden település, Gyöngyös klímája is melegebb és szárazabb, mint a környező táj, ez részben a település épített elemei sűrűségének következménye, ugyanis ezek jobban magukba zárják, majd intenzíven kisugározzák a környezetükbe a hőt. Dinamikus hőegyensúly van jelen mindenütt, mely a beérkező és kisugárzó valamint a felhasznált energiák pillanatnyi eredője. Ez a hőegyensúly magasabbra tolódott, így emelkedik a település hőmérséklete is.

A hőegyensúly viszont megváltoztatható. A paraméterek közül a beérkező energiákon nem tudunk módosítani. Változtatni lehet viszont a beérkező energiák elnyelődésén, ezen keresztül a környezetbe való kisugárzáson, az energiák felhasználásán, valamint a kisugárzott hő településről való eltávolítása is segíti a települési klíma javulását.

Az energia elnyelődés csökkentésének alapvetően három eszköze van:

- az épített felületeket minél világosabb színűre kell színezní, miáltal a fényben lévő energia kisebb mértékben nyelődik el a felületek anyagába
- optimalizálni, csökkenteni kell a szilárd, épített felületeket, részben a szükségtelen felületek megszüntetésével, részben növényzeti fedéssel
- Növelni kell a zöldfelületek mennyiségét, parkok, kertek létesítésével, de akár tetőkertek, zöldfalak építésével. A zöldfelületek aktívan képesek a beérkező energia szerves anyaggá és oxigénné alakítására.

Kifejezetten fontos még a csapadékvizek szilárd felületekről, a településről való elfolyásának lassítása és csökkentése. Ebben a munkában is fontos eszköz a tetőkert, de nagyon fontos a burkolatok víz áteresztő képességének javítása, vagyis a teljesen zárt burkolatok fokozatos cseréje hézagos, áteresztő burkolatra. Lehetőség nyílik még a szilárd felületekről (tetők, burkolatok) összegyűlő csapadékvíz zöldfelületeken való szikkasztására is ún. szikkasztó ládák földfelszín alá építésével – a ládák a hirtelen lezúduló vízből jelentős részt tudnak tárolni, majd a növényzet számára használható módon a talajba szikkasztani.

Fontos még a település számára, hogy esetlegesen vízfelületek jelenjenek meg, ugyanis a természetes vízfelület emeli a talajvízszintet, párolgásával emeli a levegő páratartalmát és hűti a levegőt. Ezen felül a vízi növényvilág rengeteg oxigént termel, és por- valamint pollen megkötő szerepe is jelentős.

Összességében megállapítható, hogy a településen jelenleg tapasztalható környezeti konfliktusok alakulására hosszú távon jelenlegi terv, az abban szereplő módosulások nincsenek se pozitív, se negatív hatással.

A településrendezési terv a valósághoz közelítő, jól használható megoldásokra tett javaslatot.

A terv elmaradása a hatályos tervi állapotot konzerválná, nem rögzítené a jogszabályi elvárásoknak, s a valós területhasználatoknak megfelelő változásokat.

3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül, vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása

Ahogy az az előző fejezetekben bemutattuk, a terv módosításai nem jelentenek jelentős hatást a környezetre. A terv hatására lokális jelleggel – kis, tolerálható mértékben - közvetlen környezeti igénybevétel és közvetett hatások jelentkeznek.

3.5.1. Természeti erőforrások közvetlen igénybevétele és a környezet terhelése

Jelen környezeti vizsgálat 3.1. fejezetében részletesen bemutattuk a terv által előirányzott módosításokat csoportosítva, illetve kiemelve a lényeges, egyedi módosításokat egyenként. Ugyanebben a fejezetben részletesen elemeztük a terv megvalósulásával (tehát a módosításokkal) közvetlenül, vagy közvetve kiváltott környezeti hatásokat is. Célszerűen azért ebben (3.1.) fejezetben tettük meg a hatások részletes kifejtését, mert a módosítások száma igen nagy, így a terv terjedelmének csökkentése érdekében nem tartottuk indokoltnak azok kétszeri bemutatását.

A terv módosításai (összesen 1027 db) legnagyobb részét a valós területhasználatnak megfelelő szabályozásokat rögzítik, melyeknél környezetre gyakorolt közvetlen hatások nem jelentkeznek. A módosítások kisebb része a lakossági és önkormányzati igényű módosítás, melyeket tehát a 3.1. fejezetben részletesen bemutattunk. Ezen módosítások egy részénél feltételezhető kisebb mértékű közvetlen vagy közvetett hatás (zajkörnyezeti állapotra, talajra,

stb), azonban ezen hatások egy esetben sem jelentősek, nem lépik át az adott környezeti elem terhelhetőségének határait. Az erdőterületek vonatkozásában az Országos Erdőállomány Adattárának 2019-es adatait vettük figyelembe. Ezáltal az erdőterületek védelmi, gazdasági és közjóléti erdőterületbe kerültek kijelölésre ott ahol más jogszabály általi rendelkezés azt nem tiltotta. E változás előnyös, mivel megszabja a területfelhasználási kategória későbbi használatának rendszerét, mely védi az erdő faállományát a túlzott beépítéstől és a káros emissziós tevékenységektől.

3.5.2. Társadalmi, gazdasági folyamatok

Kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi- gazdasági fejlődés és a környezetterhelés szétválására, azaz, hogy a lakosság növekvő jólléte csökkenő környezetterhelés mellett legyen biztosítható. A terv nem tartalmaz olyan elemeket, amelyek ellentétesek lennének a forrástakarékos anyag-, víz-, termőföld- és energiahasználat elveivel, így ezen célkitűzéseknek megfelel.

A módosítások változatlanul hagyják a település társadalmi, gazdasági viszonyait.

3.6. A terv megvalósulása esetén várható, a környezetet érő hatások, következmények előrejelzése

3.6.1. Közvetlen környezet igénybevétel, vagy terhelés a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra és épített környezetre, részeként az építészeti és régészeti örökség).

A környezeti elemekre gyakorolt hatások a terv egyes módosítására egyenként, illetve csoportosítva a 3.1. fejezetben bemutatásra kerültek. Összefoglalva az alábbiak állapíthatók meg:

Levegővédelem

A tervezett módosítások a levegő védelmére, minőségére pozitív hatással bírnak. Az erdőterületek valós területhasználatoknak megfelelő rögzítése hosszú távon biztosítja az erdők fenntartását, újra telepítését, s ezáltal a levegő minőségének kismértékű javulását.

Zaj- és rezgésterhelés

Zaj elleni védelmi szempontból a legtöbb módosítás hatására a zajkörnyezeti állapot nem változik. A külterületi módosításoknál, mivel nincs védendő objektum, módosítás zaj elleni védelmi szempontból nem kifogásolható.

Zaj elleni védelmi szempontból az alábbi módosítások kerültek kiemelésre:

- 152. sz. módosítás (Kre → K-st): A zaj elleni védelem figyelembe vételével végzett kivitelezéssel támogatható az átsorolás és az esetleges újrainyítás.
- 287. sz. módosítás esetén (Gksz → Vt)
- A zajkörnyezeti állapot változása kedvező, a területen elhelyezhető építmények zaj elleni védelmi szempontból kevésbé zavaró hatásúak a környező kertvárosias beépítésű területek felé.
- 426 sz, módosítás (Gksz → Z): Zaj elleni védelmi szempontból kiemelten kedvező és támogatandó kezdeményezés
- 942. sz. módosítás (Gksz → Lke): Lakossági kérelem: telekalakításhoz szükséges telekrendezés.

Zaj elleni védelmi szempontból problémát jelenthet, védendő terület közelebb kerül a zajforrásokhoz, a Gksz területen lévő vállalkozásoknál többlet zajcsökkentés válhat szükségessé.

Mindezek figyelembe vételével a szabályozási terv legtöbb tervezett változása zaj elleni védelmi szempontból semleges, támogatható, a zajkörnyezeti állapot az átsorolással nem változik.

Felszíni, felszín alatti vizek védelme, talajvédelem

A tervezett módosítások a felszíni, felszín alatti vizek minőségére nincsenek befolyással.

Talajvédelem

A terv módosításai a talajra nem fejtenek ki jelentős hatást, a termőréteg terhelhetőségét egy esetben sem merítik ki. Az állatkert esetleges bővítése, továbbá 3 területen a meglévő gazdasági terület, illetve idegenforgalmi terület bővítése, mint helyhez kötött beruházás érint mezőgazdasági területet (Mk).

Az erdőterületté való átsorolások egy részénél a valóságban erdőként funkcionáló területek mezőgazdasági területként voltak besorolva. A gazdasági, illetve védőerdővé történő átsorolással biztosított, hogy az erdőterületek hosszú távon fennmaradjanak, s ezáltal a talajok, a humuszos termőréteg védelme megvalósuljon.

Élővilág, természet

A módosítások kapcsán nem feltételezhető sem az élővilágra, sem a természetre káros hatás.

Épített környezetre, részeként az építészeti és régészeti örökség

Ezen hatásokat a tervhez készült 'Települési örökségvédelmi hatástanulmány' részletesen tartalmazza, mely megállapításait az alábbiakban foglaljuk össze:

A településrendezési terv készítése során a tervezők kiemelt figyelmet fordítottak a kulturális örökség védelmére. A változtatások így vagy semleges, vagy javító hatást eredményezhetnek. A nyilvántartott régészeti lelőhelyek esetében az alábbi sorszámú változtatások érintik a megküldött adatszolgáltatás szerinti lelőhelyeket: 99, 100, 101, 102, 107, 108, 111, 113, 404, 413, 427, 436, 439, 440, 458, 461, 464, 497, 664, 665, 674, 675, 678, 683, 695, 696, 832, 837, 927, 948, 949, 952, 953, 1014, 1028.

A fenti változtatások mindegyike beépítésre szánt területből beépítésre szánt terület-, beépítésre nem szánt területből beépítésre nem szánt terület-, vagy beépítésre szánt területből beépítésre nem szánt területfelhasználásba történő módosítást eredményez. E módosítások jól szemléltetik, hogy a régészeti lelőhelyek esetében a beépítésre szánt területek mértéke a terv jóváhagyását követően csökkenni fog. A műemlékek, műemléki környezet, helyi épített örökség vonatkozásában a terv többnyire csak olyan változtatásokat irányoz elő, melyek a kialakult állapotot tükrözik. Az építmények, az utcakép, a településszerkezet védelmét elsősorban a helyi településképvédelmi rendeletben szabályozza a város önkormányzatának képviselő-testülete.

3.6.2. Kiemelt vizsgálat a műemlékeket és műemléki környezetet érintő változásokra (konkrét hasznosítási program bemutatása, és környezeti hatásai)

A tervhez készült 'Települési örökségvédelmi hatástanulmány' részletesen tartalmazza, így jelen tervben ezt nem érintjük.

3.6.3. A környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszereire, a biodiverzitásra

A tervezett módosítások a településre, annak klímájára, a levegő védelmére, minőségére összességében semleges, kis mértékben pozitív hatással bírnak. Az erdőterületek valós területhasználatoknak megfelelő rögzítése hosszú távon biztosítja az erdők fenntartását, újra telepítését, s ezáltal a levegő minőségének, a település mikroklímájának kismértékű javulását. A természeti rendszereire, biodiverzitásra – mivel többnyire a valós területhasználatok kerülnek rögzítésre – nincs sem pozitív, sem pedig negatív hatással. Az erdőterületek rögzítése, fenntartása biztosítja a természeti értékek, a meglévő biodiverzitás fenntartását.

3.6.4. A Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területen lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségei.

A terv a Natura 2000 területekre semmilyen negatív hatással nem bír.

A tervezett módosítások egy része vagy Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló CXXXIX. Tv. által meghatározott Erdők övezetének való megfelelés miatt szükséges, vagy az Országos Erdőállomány Adattárában az erdőtípus szerinti területfelhasználási módosítás. Ezen módosítások esetében a tényleges használat eddig is erdő volt.

Az Erdőterületeket érintő módosítások egy része Natura 2000 területen helyezkedik el. Mivel a módosítással hosszú távon biztosított ezen területek erdőként történő kezelése, használata (újratelepítés), a módosítások a Natura 2000 területekre egyértelműen pozitívan hatnak. A

módosítások megvalósulásával a Natura 2000 területek állapotának, a területen lévő élőhelyek és fajok megmaradása biztosított.

A terv egyéb módosításai természetvédelmi területeket, Natura 2000 területet nem érintenek.

3.6.5. Az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében, különösen életminőségben várhatóan fellépő változások

Közvetlenül javítja a lakosság életminőségét, a települési mikroklímát.

Azzal, hogy új beépítésre szánt területek nagysága minimális, a jó természeti, élhető környezet továbbra is fenntartható marad, ami a lakók külterületi szabadidős tevékenységeit, területhasználatát – a túlzó városiasodás visszafogásával – a továbbiakban is biztosítja.

3.6.6. Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése

A terv megvalósulásával új környezeti konfliktusok, problémák nem jelennek meg, meglévő konfliktusok felerősödése nem várható.

3.6.7. A környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítése, vagy korlátozása

A terv a környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód feltételeire semleges hatású.

3.6.8. A helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartása, vagy létrehozása

A tervben szereplő módosítások éppen ellenkezőleg hatnak, tehát a helyi adottságoknak megfelelő, valós területhasználatokká történő átsorolásokat helyezi.

3.6.9. Helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodnak

A terv azon helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak, nincs hatással.

3.6.10. A természeti erőforrások megújulásának korlátozása

A terv módosításai a természeti erőforrások megújulását nem korlátozza, az erdőterületek rendezésével épp ennek ellenkezője valósul meg. A valós területhasználatoknak megfelelő módosulások a természeti erőforrások megújulását nem befolyásolja.

3.6.11. A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára, vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására

A terv a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára semleges hatású.

3.7. Környezeti hatások értékelése a fenntartható fejlődés tükrében

A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, ami biztosítja a jelen generáció szükségleteinek, szociális jólétének megfelelő mértékű kielégülését, de nem fosztja meg a jövő nemzedékeket ennek lehetőségétől az által, hogy megőrzi és óvja a természeti erőforrásokat és a következő generációk számára és a növekedés mértéke nem haladja meg az ökológiai eltartó képesség határait.

A fejlődés a környezeti és természeti értékek védelme mellett a lakosság életkörülményeinek javítását biztosítja, úgy, hogy az ennek eszközeként tekintett gazdasági tevékenység végzése során a környezeti, természeti erőforrások kíméletes igénybevétele történjen.

Tekintettel a fenntartható fejlődés három dimenziójára (gazdasági, társadalmi, környezeti), csak az egymásra való kapcsolatuk (hatásuk) ismeretében biztosítható a kitűzött településrendezési célok elérése.

A fenntartható fejlődés környezeti alappillére valló tekintettel, a településrendezési eszközök meghatározásánál a tervezők kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy a tervezett változások során a környezeti elemek és rendszerek terhelhetőségét meg nem haladó (tehát regenerálódó) használata valósuljon meg, a környezeti értékek fenntartása, megőrzése biztosított legyen.

A településrendezési eszközök módosítása során fennálló főbb módosulások a 3.1. fejezetben részletezésre kerültek. A fejezetben a környezeti hatásokon túl az egyéb is kielemezésre kerültek. A tervben szereplő módosítások a fenntarthatóság alapelveinek nem mondanak ellent.

3.8. Környezetvédelmi szempontból elfogadható változatok értékelése, a környezetvédelmi szempontból elfogadható változat(-ok) meghatározása

Jelen környezeti vizsgálat a szabályozási tervvel, annak alátámasztó munkarészerivel párhuzamosan készült, a szabályozási tervben javasolt változásokat folyamatosan, iteratív jelleggel vizsgálta. A javasolt módosítások a környezeti szempontoknak megfeleltek, így olyan igény nem merült fel, hogy a környezeti szempontok miatt valamely módosítást a tervből törölni kellett. Fentiek alapján tehát környezetvédelmi szempontból egyéb változatok szükségessége nem merült fel.

4. Javaslat

Gyöngyös új településrendezési tervével összefüggésben a terv megvalósulása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére, vagy ellentételezésére vonatkozó egyéb intézkedésekre, monitorizálásra. Javaslat a terv által befolyásolt más tervekben figyelembe veendő környezetvédelmi intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra

A tervmódosítások közül többségben vannak a pozitív hatást eredményező változások. Az erdőterületek jelentős növelése, a valós területhasználatok rögzítése, a zöldterületi kijelölések kedvező irányú változásnak tekinthetők.

A tervben szereplő változások hatására a település területén a biológiai aktivitás nőtt. A biológiai aktivitásérték változását bemutató táblázatot lásd. a Településszerkezeti Terv. mellékletében.

A terven az államigazgatási eljárásban adatszolgáltatás alapján feltűntetésre kerültek a jogszabályok által meghatározott elemek. Ezek feltűntetése megkönnyíti a területre vonatkozó korlátozások megismerését, a védelmet igénylő elemek figyelembe vételét.

Egyik módosítás sem jár jelentős környezetterheléssel. Településrendezési szinten a hatások elemzése döntően a „pozitív hatást okoz” irányába mutat.

A környezeti értékelés a településrendezési eszközökkel együtt, iterálva készült. Az értékelés során felmerült, a terv következtében várható környezetet érő káros hatások mérséklésére, elkerülésére tett javaslatok a tervbe beépültek. Ezek ismertetése részben a 3.6. fejezetben megtörtént. Jelen fejezetben csak azon javaslatok ismertetésére kerül sor, melyek a településrendezési tervbe még nem épültek be:

- A jövőben tervezett gazdasági területfejlesztések ütemezése.
- A településrendezési eszközök által lehetővé tett fejlesztések megvalósításnál az elérhető legjobb technika alkalmazására (BAT).
- A beültetési kötelezettségek szigorú ellenőrzése.

- A térségi tervek készítésénél az Országos Erdőállomány Adattár nyilvántartásának megfelelő erdőgazdálkodási térség kijelölése.

Monitorozási javaslatok

A környezeti hatásainak monitorozása érdekében indikátorok meghatározását javasoljuk. A javasolt indikátorok, mivel a módosításoknak közvetlen környezeti hatásai nem állapíthatók meg - a terv általános céljainak az elérését vizsgálják.

- Gazdasági területek környezeti hatásai

Monitorozás tárgya (1): levegőminőség alakulása. A levegőben található különböző szennyezőanyagok – SO₂, CO, NO₂, O₃, por – mennyiségének vizsgálata a gazdasági területeken, a gazdasági, és az energiatermeléssel kapcsolatos logisztikai útvonalak mentén, továbbá a lakóterületeken.

- Változások a hagyományos tájhasználatban

Monitorozás tárgya: területhasználatok, művelési ágak térbeli változásának vizsgálata

- Zajszennyezés által érintett emberek száma

Monitorozás tárgya: a zajszennyezés által érintett emberek számának megállapítása a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet figyelembe vételével

- Beültetési kötelezettségek, növénytelepítések megvalósulása

Monitorozás tárgya (1): a megvalósuló gazdasági fejlesztések és a telepített növényzet aránya
Monitorozás tárgya (2): a telepített növények között az őshonos, termőhelyi adottságoknak megfelelő növényfajok és az allergén, adventív fajok aránya.

- Aktivitás érték valós alakulása

Monitorozás tárgya: biológiai aktivitásérték számítás a beépített területen a kialakult állapot, egyéb területen az ingatlan-nyilvántartás szerinti (valós) művelési ágak figyelembe vételével.

5. Összefoglalás

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 22/2005 (I.11) Korm. rendelet (továbbiakban Kr.). A Kr. (2) bek. a) pontja alapján a Kr. 1. számú mellékletén szereplő esetekben – nevesítve „a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv” készítése esetén a környezeti vizsgálat és értékelés elkészítése kötelező. A környezeti vizsgálat és értékelés feladata, hogy a településrendezési terv készítésének folyamatát, kimenetelét ellenőrizze, szükséges esetben megváltoztassa, és a jövőbeli környezeti problémák megelőzésének eszköze legyen.

Jelen felülvizsgálat a Képviselő-testület döntése szerinti településrendezési eszközök felülvizsgálata a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 36.§ szerinti teljes eljárásban történik, a kormányrendelet 9. mellékletében meghatározott államigazgatási szervek, az érintett területi, természetvédelmi igényeknek. A terv figyelembe vette az települési önkormányzatok és a partnerségi egyeztetés szabályainak megfelelő, ott szereplő partnerek véleményét kikérte.

A településrendezési tervek módosítása a hatályos települési tervekkel, programokkal összhangban van. A szabályozás nem ütközött magasabb szintű jogszabályba, a szabályozás figyelembe vette a településre vonatkozó felsőbb szintű szabályokat.

A településrendezési eszközök felülvizsgálatának fő célja a 2005-ben készült és azóta nagy számban módosított tervek összehangolása a hatályos, magasabbrendű tervekkel és tartalmukkal való megfeleltetés.

A gazdasági világválságot követően a gazdasági szereplők által, különböző fejlesztési elképzelések alapján az elmúlt években megszorodtak az igények a településrendezési eszközök módosításaira. Az igen nagyszámú módosítást követően szép lassan a településrendezési eszközök áttekinthetősége kezelhetetlenné vált, mivel fedvények nem lettek egybeszerkesztve. Esetenként az eredeti tervhez képest egy-egy területen akár 3-4 egymásra rétegződő módosítás érintett. Fentiek alapján a terv már nem felelt meg sem a valós területhasználatoknak, sem a magasabb rendű jogszabályoknak.

Mindezek alapján az önkormányzat új településrendezési eszközök készíttetése mellett döntött.

Az új terv által immár átlátható, közérthető, az építési hatósági munkát is megkönnyítő, magasabb rendű jogszabályoknak megfelelő, mind a környezetvédelmi, természeti, tájvédelmi, örökségvédelmi szempontokat figyelembe vevő, megfelelően alátámasztott szabályozás jön létre.

A településrendezési eszközök – elfogadását követően - internetes felületen térinformatikai formában elérhető lesznek az érintettek (lakosság) számára.

A településrendezési terv tartalmazza a területen folyó tevékenységeket és építési lehetőségeket befolyásoló védelmi övezeteket. A szabályozás megfelel a táj- és természetvédelmi igényeknek. A terv figyelembe vette az épített örökségre vonatkozó előírásokat, a tervhez külön települési örökségvédelmi hatástanulmány készült.

A település környezetvédelemmel kapcsolatos rendeleteit a településrendezési eszközök módosításának elfogadását követően javasolt vizsgálni.

A környezeti elemek kiértékelésnél a legfrissebb jogszabályi háttér, illetve egyéb környezetvédelmi tervek, és azok szempontjai, iránymutatásai is felhasználásra kerültek (pl. Vízyűjtő-gazdálkodási terv).

A terv módosítása eredményeképpen javasolt módosítások okozta környezeti hatások környezeti elemenkénti bontásban az alábbiakban összegezhetőek:

A levegőminőséget érintő változások semlegesek, hosszú távon az erdőterületek valós területhasználat szerinti minősítése akár javulást is eredményezhet.

A talajra és vizekre gyakorolt hatás semleges, az a megfelelő szabályozási előírások betartásával szintentartó.

A természeti- és zöldfelületi adottságok változása terén a tervmódosítás várhatóan javulást eredményez.

A települési zajkörnyezeti állapota nem változik jelentős mértékben.

A településhálózati és tájhasználati változással érintett területek településhálózati pozíciója összességében pozitívan változik, gazdasági értéke erősödni fog.

A javasolt változások alapján jelentős mértékű, a környezeti állapotot veszélyeztető környezeti hatás bekövetkezése a terv távlatán túl sem várható.

A terv megvalósulása esetében a környezetterhelő hatások a település terhelhetőségének határain belül maradnak.

Debrecen, 2020. február 25.

Georatio Bt.
4251 Hajdúsámson-Martinka,
Darvas utca 31.
Adószám: 27325492-1-09
Cégjegyzékszám: 09-06-016578

Czéh Róbert

ügyvezető